

**Financiële Analyse 2020
& Coronacrisis**

Bezoekadres Koningsplein 3 | 5721 GJ Asten

Postadres Postbus 290 | 5720 AG Asten

T (0493) 671 212 | F (0493) 671 213

www.asten.nl | gemeente@asten.nl

1. Inhoudsopgave

1. Inhoudsopgave	1
2. Inleiding	2
3. Bestuurlijke samenvatting - Financieel beeld 2020-2024	4
3.1 Meerjarenbegroting 2021-2024	4
3.2 Reserve eenmalige bestedingen	5
3.3 Mogelijke dekkingsvoorstellen	6
3.4 Impact Coronacrisis	7
3.5 Weerstandsvermogen	7
3.6 Rol gemeente, lokale maatregelen & TIP Asten	8
3.7 Financiële conclusie	8
4. Uitgangspunten begroting 2021-2024	9
5. Autonome ontwikkelingen	10
5.1 Tussentijdse rapportage voorjaar 2020	10
5.2 Autonome ontwikkelingen - structureel	11
5.2 Autonome ontwikkelingen - incidenteel	17
6. Nieuwe wensen	19
6.1 Nieuwe wensen - structureel	19
6.2 Nieuwe wensen - incidenteel	22
7. Impact Coronacrisis	26
7.1 Inleiding	26
7.2 Uitgangspunten impact Coronacrisis	28
7.3 Juridische uitgangspunten	29
7.4 Programma 1: Bestuur en Veiligheid	32
7.4 Programma 2: Sociaal domein	40
7.5 Programma 3: Ruimtelijk domein	51
7.6 Programma 4: Economie en Financiën	57
7.7 Totaaloverzicht impact Coronacrisis	59
8. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	60
9. Rijksmaatregelen	64
10. Rollen als gemeente	66
11. Extra lokale maatregelen	68
Bijlage 1: Scenario's Centraal Planbureau (CPB)	70
Bijlage 2: Overzicht Reserve eenmalige bestedingen	72
Bijlage 3: Juridische analyse	75
Bijlage 4: Uitkomsten TIP Asten	89

2. Inleiding

Er zijn veel onzekerheden voor de korte- en langere termijn als het gaat om de impact van de Coronacrisis op bijvoorbeeld de economie en de financiële situatie van de gemeente. Om deze reden heeft de gemeenteraad op dinsdag 26 mei besloten om dit jaar geen ‘normale’ voorjaarsnota te maken.

Er is gezien (Rijks)ontwikkelingen daarnaast behoefte aan een totale analyse van de financiële situatie van de gemeente Asten.

Om ons te blijven richten op een financieel gezonde en solide huishouding is gekozen om een ‘Financiële Analyse 2020 & Coronacrisis’ te maken. In hoofdstuk 3 is de bestuurlijke samenvatting en het financieel beeld opgenomen. De gehanteerde uitgangspunten voor de meerjarenbegroting 2021-2024 staan in hoofdstuk 4 en voor de impact Coronacrisis in hoofdstuk 7.

Doel “Financiële Analyse 2020 & Coronacrisis”

Het doel van het voorliggende document is tweeledig. Allereerst wordt in hoofdstuk 5 en 6 een actueel beeld geschetst van de (financiële) consequenties van beleid voor de jaren 2021-2024 om een integrale afweging te kunnen maken tussen bestaand beleid, autonome ontwikkelingen en nieuwe wensen. Dit gedeelte is vergelijkbaar met de reguliere voorjaarsnota.

- Er wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele consequenties. Hierbij wordt de actuele stand van zaken gegeven over de meerjarenbegroting 2021-2024 inclusief alle autonome ontwikkelingen en nieuwe wensen (structureel). Daarnaast wordt de stand van zaken gegeven over de Reserve eenmalige bestedingen inclusief alle autonome ontwikkelingen en nieuwe wensen (incidenteel).
- In het coalitieakkoord 2018-2022 *Samen op weg naar een duurzaam vitaal Asten* is afgesproken dat de doelstelling is een structureel sluitende meerjarenbegroting die ruimte biedt om tegenvallers op te vangen en ruimte biedt voor nieuw beleid. In de begroting 2020 is gekozen voor een structureel sluitende begroting vanaf 2023 die deze ruimte dan ook biedt. In de begroting 2021 zal deze lijn, conform de voorschriften van de provincie, doorgezet moeten worden in 2023 en 2024. De tussenliggende jaren 2021-2022 mogen bij een negatief beeld afgedekt worden uit de Reserve eenmalige bestedingen.

Vervolgens wordt in hoofdstuk 7 ingezoomd op de impact van de Coronacrisis voor de gemeente Asten. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen de korte termijn effecten (2020-2021) en de risico's en kansen (2022-2024) ten gevolge van deze crisis. Vervolgens wordt in hoofdstuk 8 een integraal beeld gegeven van het weerstandsvermogen.

Daarna wordt in hoofdstuk 9 en 10 ingegaan op de reeds bekende rijksmaatregelen en de rol van de gemeente. Tenslotte worden in hoofdstuk 11 een aantal voorstellen gedaan voor eventuele aanvullende maatregelen die genomen kunnen worden om inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties verder te ondersteunen.

Bestuurlijke besluitvorming

Aan de raad wordt gevraagd om:

In algemene zin:

- Zich door middel van wensen en bedenkingen uit te spreken over de *Financiële Analyse 2020 & Coronacrisis*.
- Zich door middel van wensen en bedenkingen uit te spreken over de huidige berichtgeving over de herijking van het gemeentefonds. Hoe gaan we als gemeente Asten, samen met onze regio en de andere kleinere gemeenten in Nederland onze zorgen en ongenoegen overbrengen aan VNG en Rijk?

Vanwege de noodzaak om in november 2020 aan de provincie een begroting 2021 – 2024 aan te bieden die vanaf begrotingsjaar 2023 structureel sluitend is (dus sluitend is voor 2023, 2024 en daarna):

Door middel van wensen en bedenkingen richting te geven aan het te maken dekkingsplan bij de begroting 2021 – 2024. Hoe dekken we het tekort in de begroting van 2023 en 2024 af (met structurele dekkingsmaatregelen)?

- Geen of minder nieuwe wensen doorvoeren;
- Bestaand beleid heroverwegen;
- Maatregelen 'op de plank' opnieuw bezien;
- Lastenverzwaring;
- Andere maatregelen.

Vanwege het feit dat de Reserve eenmalige bestedingen niet negatief mag zijn:

Door middel van wensen en bedenkingen richting te geven aan het te maken dekkingsplan bij de begroting 2021 – 2024. Hoe dekken we de negatieve stand van de Reserve eenmalige bestedingen af (met incidentele dekkingsmaatregelen)?

- Geen of minder nieuwe wensen doorvoeren;
- Uitstellen van geplande investeringen;
- Aanvulling vanuit de Algemene reserve.

Vanwege de impact van de Coronacrisis op onze inwoners, ondernemers, maatschappelijke instellingen en de eigen gemeente:

- Zich door middel van wensen en bedenkingen uit te spreken welke minimale ratio van het weerstandsvermogen acceptabel is;
- Zich door middel van wensen en bedenkingen uit te spreken over de rol (en kaders) van de gemeente als het gaat om compensatie in financiële- en niet financiële zin en op het gebied van extra lokale steunmaatregelen.

Met de wensen en bedenkingen vanuit de raad op 7 juli kan de organisatie vervolgens aan de slag om de begroting 2021-2024 voor te bereiden richting vaststelling in de raad van november 2020. Tevens zullen we na de zomer een actualisatie van de impact van de Coronacrisis maken.

3. Bestuurlijke samenvatting - Financieel beeld 2020-2024

3.1 Meerjarenbegroting 2021-2024

De basis voor de geactualiseerde Meerjarenbegroting 2021-2024 is de Begroting 2020.

Na vaststelling van deze begroting in november 2019 is er een bijstelling geweest bij de Tussentijdse rapportage voorjaar 2020 (Turap). Daarnaast zijn een aantal autonome ontwikkelingen bekend (hoofdstuk 5) en zijn nieuwe wensen geïnventariseerd (hoofdstuk 6).

Samenvattend leidt dit tot onderstaande geactualiseerde meerjarenbegroting 2021-2024:

Meerjarenbegroting	2020	2021	2022	2023	2024
Begroting 2020 primair	-572.328	-455.612	-343.645	193.762	-
Amendement Punderman	-3.100	-6.200	-9.300	-12.400	-
Begroting 2020 na amendement	-575.428	-461.812	-352.945	181.362	260.000
Onttrekking Reserve eenmalige bestedingen ter afdekking begrotingstekort 2020-2022	575.428	461.812	352.945	-	-
Begroting 2020 na wijziging	0	0	0	181.362	260.000
Turap voorjaar 2020	0	-366.719	-380.235	-384.163	-388.267
Begroting 2020 na Turap	0	-366.719	-380.235	-202.801	-128.267
Autonome ontwikkelingen (S)	46.557	-112.743	216.486	71.914	-66.466
Nieuwe wensen (S)	n.v.t.	-105.276	-154.237	-154.967	-155.677
Geactualiseerde Meerjarenbegroting 2021-2024	46.557	-584.738	-317.986	-285.854	-350.410

Naast bovenstaande geactualiseerde meerjarenbegroting 2021-2024 heeft de herijking gemeentefonds vanaf 2022 grote financiële consequenties. Hieronder is een inschatting gemaakt van de consequenties:

Inschatting herijking gemeentefonds	2022	2023	2024	2025
Nieuw verdeelmodel sociaal domein	-222.000	-447.000	-673.000	-899.000
Nieuw verdeelmodel klassiek deel	-196.000	-388.000	-580.000	-773.000
Risico herijking gemeentefonds	-418.000	-835.000	-1.253.000	-1.672.000

Toelichting bovenstaande tabellen

1. Vershil 'begroting 2020 na amendement' 2023-2024

Het verschil van € 78.638 tussen de begroting 2024 en 2023 is op hoofdlijnen te verklaren door de onderstaande ontwikkelingen:

- Decembercirculaire 2019   + € 160.000
- Beheerskosten Senzer   -/- € 80.000

2. Inschatting herijking gemeentefonds

De bijdrage uit het gemeentefonds wordt vanaf 2022 anders verdeeld. De herijking van het gemeentefonds bestaat uit 2 delen: het sociaal domein en het klassieke deel.

De uitkomsten van de herijking staan voor beide delen in hoofdstuk 5 nog op P.M.

De precieze gevolgen voor gemeenten worden in de decembercirculaire 2020 gepubliceerd.

Op dit moment is bekend dat de herijking forse negatieve consequenties heeft voor

kleine(re) plattelandsgemeenten. Het vervallen van de maatstaf medicijngebruik in het deel sociaal domein kan voor Asten nog voordelig zijn, maar in welke mate is nog niet bekend.

In bovenstaande tabel is een inschatting gemaakt van de invloed die deze herijking heeft op onze meerjarenbegroting. Voor herijking sociaal domein wordt uitgegaan van een nadeel van € 58,20 per inwoner (gemiddeld bedrag gemeenten 0 – 20.000 inwoners, geen rekening gehouden met eventueel voordeel maatstaf medicijnnorm in Asten) en voor het klassiek deel € 50 per inwoner (totaal € 108,20). We gaan ervan uit dat er een overgangsregeling en afkoopregeling komt, waarbij het nadeel per gemeente niet meer dan € 100 bedraagt. Dit nadeel wordt dan gefaseerd over 4 jaar in het gemeentefonds doorgevoerd. Het nadeel voor 2022 is € 25 per inwoner oplopende tot € 100 in 2025.

3.2 Reserve eenmalige bestedingen

De basis voor de geactualiseerde Reserve eenmalige bestedingen is de Begroting 2020.

Na vaststelling van deze begroting in november 2019 zijn er een aantal bijstellingen geweest.

Daarnaast zijn een aantal ontwikkelingen bekend (hoofdstuk 5) en zijn nieuwe wensen

geïnterpreteerd (hoofdstuk 6). Samenvattend leidt dit tot het volgende geactualiseerde overzicht.

Reserve eenmalige bestedingen	2020	2021	2022	2023	2024
Beginstand Reserve eenmalige bestedingen	5.410.746	1.009.732	-171.946	-777.932	-569.816
Nog uit te geven t.l.v. reserve per 1-1-2020	-4.414.734	-	-	-	-
Meerjarenbegroting 2019-2022	-1.044.471	-108.500	-	-	-
Vastgestelde investeringen begroting 2020	1.256.268	-150.000	-150.000	-	-
Scenario-ontwikkeling	313.432	-	-	-	-
Raadsvoorstel/-besluit tot en met juni 2020	-554.500	-	-	-	-
TURAP voorjaar 2020	-133.649	-	-	-	-
Resultaat jaarrekening 2019	-209.500	-	-	-	-
Prognose grondbedrijf	-	-	-	338.116	-
Prognose tekort begroting 2021-2022		-584.738	-317.986		
Tussenstand Reserve eenmalige bestedingen	623.592	166.494	-639.932	-439.816	-569.816
Autonome ontwikkelingen (I)	422.940	-108.100	0	0	0
Nieuwe wensen (I)	-36.800	-230.340	-138.000	-130.000	-9.000
Eindstand Reserve eenmalige bestedingen	1.009.732	-171.946	-777.932	-569.816	-578.816

Voor een specificatie van de Reserve eenmalige bestedingen wordt verwezen naar bijlage 2.

3.3 Mogelijke dekkingsvoorstellen

3.3.1 Structureel

De begroting vanaf 2023 moet structureel sluitend zijn. Dat betekent dat er structurele dekking gevonden moet worden voor een bedrag van afgerond € 350.000 (exclusief P.M. posten). Hieronder worden een aantal dekkingsvoorstellen genoemd. Bij de begroting 2021-2024 wordt een dekkingsplan aangeboden.

- Nieuwe wensen
Niet alle nieuwe wensen doorvoeren (zie paragraaf 6.1).
- Bestaand beleid
Bestaand beleid heroverwegen.
- Maatregelen op de plank
Bij het vaststellen van de Begroting 2020 heeft de raad aangegeven een aantal voorgestelde maatregelen niet te verwerken in de meerjarenbegroting 2020-2023. Dit betekent dat de budgetten van deze maatregelen vooralsnog niet zijn verlaagd. Deze maatregelen zijn dus nog beschikbaar (liggen op de plank) voor compensatie van tegenvallers en om een gezond financieel huishouden te realiseren. De uitwerking van de maatregelen is verwoord in de Voorjaarsnota 2019/Scenario-ontwikkeling Gezond financieel huishouden 2019-2023. Het is van belang om een 'realiteitscheck' toe te passen op de maatregelen die op de plank liggen bij het opstellen van het dekkingsplan. Hierbij wordt gekeken in hoeverre de onderbouwing uit 2019 nog actueel is en waar behoefte is aan actualisatie.

De maatregelen die in de Begroting 2020 op de plank zijn blijven liggen, zijn:

	Maatregelen op de plank	2020	2021	2022	2023
Spec:	Categorie 1 (op de plank)				
spec-13	Budget Sport- en cultuurvouchers aframen	3.000	3.000	3.000	3.000
Spec:	Categorie 2 (op de plank)				
spec-9	Besparing op onderhoudsvoorziening	0	6.400	6.400	6.400
Spec:	Categorie 3 (op de plank)				
spec-2	Publicatie Peelbelang restant 50%	10.000	10.000	10.000	10.000
spec-3	Formatie Toezicht/Handhaving	61.000	61.000	61.000	61.000
spec-15	Taak Beiaardier beëindigen	0	0	0	17.108
spec-16	Afschaffen schoolzwemmen	4.920	4.920	4.920	4.920
spec-17	Kleine burgerinitiatieven budget	5.000	5.000	5.000	5.000
spec-20	Onderhoud molen staken	0	0	0	21.538
spec-25	Afschaffen Sport- en cultuurvouchers (extra)	3.000	3.000	3.000	3.000
spec-27	Regeling Meedoen voor kinderen	20.000	20.000	20.000	20.000
spec-30	Mantelzorgwaardering	0	32.000	32.000	32.000
spec-32	Subsidie samenlevingsopbouw	0	9.402	9.402	9.402
spec-35	Verwijderen Bloemen centrum	5.000	10.000	10.000	10.000
spec-36	Verlagen Beeldkwaliteit centrum	8.000	8.000	8.000	8.000
spec-41	Afschaffen boomfeestdag	1.250	1.250	1.250	1.250
spec-44	Zelf inzamelen textiel	40.000	40.000	40.000	40.000
spec-46	Burgerparticipatie-/initiatieven	20.000	20.000	20.000	20.000
Totaal maatregelen op de plank		181.170	233.972	233.972	272.618

- Lastenverzwaring
Verhogen van gemeentelijke belastingen en/of leges.
- Andere maatregelen
Overige alternatieve dekkingsmaatregelen zoeken.

3.3.2 Incidenteel

De Reserve eenmalige bestedingen mag niet negatief zijn. Vanaf 2021 is een negatief saldo zichtbaar. In 2024 laat de Reserve eenmalige bestedingen een tekort zien van afgerond € 579.000.

Hieronder worden een aantal dekkingsvoorstellen genoemd. Bij de begroting 2021-2024 wordt een dekkingsplan aangeboden.

- Geen of minder nieuwe wensen doorvoeren;
- Uitstellen van geplande investeringen;
- Aanvulling vanuit de Algemene reserve.

3.4 Impact Coronacrisis

In onderstaande tabel is samenvattend per programma de financiële impact van de Coronacrisis opgenomen. Voor een nadere inhoudelijke toelichting en een toelichting op de bandbreedtes wordt verwezen naar de uitwerking van de effecten, risico's en kansen in hoofdstuk 7.

De compensatiemaatregelen van het Rijk met een verwachte omvang van € 360.000 (zie hoofdstuk 9) zijn in mindering gebracht op de effecten in 2020 (dit zijn incidentele middelen). De effecten in 2020 en 2021 worden afgedekt uit de Reserve eenmalige bestedingen.

Impact coronacrisis (-) = nadeel (+) = voordeel	Effect 2020	Effect 2021	Risico/kans 2022-2024 (totaal van drie jaren)
PR 1: Bestuur en veiligheid	+ € 23.000 tot + €26.000	€ 0 tot – € 45.000	€ 0 tot – € 195.000
PR 2: Sociaal domein	– € 284.500 tot – € 484.500	– € 120.000 tot – € 328.500	– € 120.000 tot – € 328.500
PR 3: Ruimte	– € 86.000	€ 0 tot – € 15.000	€ 0 tot – € 15.000
PR 4: Economie en financiën	– € 127.000 tot – € 162.000	€ 0 tot – € 168.000	€ 0 tot – € 168.000
Totaal	– € 474.500 tot – € 706.500	– € 120.000 tot – € 556.500	– € 120.000 tot – € 706.500
Compensatiemaatregelen Rijk	€ 360.000	n.v.t.	n.v.t.
Totaal na compensatie	– € 114.500 tot – €346.500	– € 120.000 tot – € 556.500	– € 120.000 tot – € 706.500

3.5 Weerstandsvermogen

De bandbreedtes voor het totale effect van de Coronacrisis in 2020 en 2021 (inclusief compensatiemaatregelen Rijk) zijn minimaal € 234.500 en maximaal € 903.000. Deze bandbreedtes en de reguliere risico (à €6.283.000) vormen gezamenlijk de benodigde weerstandscapaciteit. De beschikbare weerstandscapaciteit moet liquide en snel aanwendbaar zijn, vandaar dat deze bestaat uit de Algemene reserve en de vrij aanwendbare bestemmingsreserves.

De beschikbare weerstandscapaciteit wordt afgezet tegen de benodigde weerstandscapaciteit om te komen tot een bandbreedte voor de ratio van het weerstandsvermogen.

Totaal bedrag beschikbare weerstandscapaciteit: € 15.069.465
Totaal bedrag benodigde weerstandscapaciteit: € 6.705.000 - € 7.186.000.

Ratio weerstandsvermogen (liquide deel) : 2,1 – 2,3

Conform bovenstaand overzicht is het ratio voor het weerstandsvermogen uitstekend.

Daarnaast de kanttekening dat een groot deel van de Coronarisico's nog niet concreet gemaakt is en dus op P.M. staan. Indien deze risico's geconcretiseerd worden daalt het ratio voor het weerstandsvermogen tot onder de 2,0.

3.6 Rol gemeente, lokale maatregelen & TIP Asten

Vanuit de gemeente bestaat er een grote behoefte om de inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen in Asten (financiële) compensatie en steun te bieden voor de impact die de crisis veroorzaakt.

Van belang hierbij is:

- Wat mag? Zie paragraaf 7.3 met de juridische uitgangspunten.
- Wat doen het Rijk en medeoverheden al? Zie hoofdstuk 9 met rijksmaatregelen.
- Welke rol kies je als gemeente? Zie hoofdstuk 10 met de Rol als gemeente.
- Waar is behoefte aan? Zie bijlage 4 met de uitkomsten van de TIP-enquête.
- Wat kan gezien onze financiële situatie?

In hoofdstuk 11 geeft het college van B&W o.b.v. deze aandachtspunten een advies voor mogelijke extra lokale maatregelen dat bestaat uit een *financieel deel* en een *niet-financieel deel*.

3.7 Financiële conclusie

De gemeente Asten staat zowel structureel als incidenteel voor een forse opgave.

Structureel moet een tekort van afgerond € 350.000 worden omgebogen. Daarnaast zijn er grote onzekerheden en risico's met betrekking tot de herverdeeffecten van de uitkering gemeentefonds. Incidenteel laat de Reserve eenmalige bestedingen een negatief saldo zien van afgerond € 579.000 in 2024.

De komende periode wordt gebruikt om een dekkingsplan uit te werken en zo toe te werken naar een sluitende begroting vanaf 2023 en verder.

De gemeente Asten is een financieel gezonde gemeente. Echter zien we de reservepositie van de gemeente (net als bij andere gemeenten in Nederland) de afgelopen jaren verder afnemen onder andere door de hoge zorgkosten in het sociaal domein.

Gezien de risico's en onzekerheden in deze tijd, het feit dat de meerjarenbegroting 2021-2024 een negatief structureel saldo laat zien en het ratio voor het weerstandsvermogen flink gedaald is adviseren wij om voorzichtig om te gaan met nieuwe wensen en het nemen van eventuele extra lokale maatregelen.

4. Uitgangspunten begroting 2021-2024

Voor het opstellen van de meerjarenbegroting 2021-2024 worden, naast de wettelijke voorschriften en de gemeentelijke verordeningen wordt het onderstaande uitgangspunt in acht genomen:

Indexering 2021

Onderdelen	Percentage	Toelichting
Rekenrente Algemene reserve en investeringen	0 %	Omdat de gemeente Asten geen externe leningen heeft, is het niet meer toegestaan om rente toe te rekenen aan de Algemene reserve en investeringen.
Rekenrente beleggingen	0 %	Op basis van rentestand voor 3 maanden deposito (Rentestanden partieel Schatkistbankieren).
Inflatiepercentage voor loon-en prijsstijging	2,0 % voor de uitgaven 2,0% voor de inkomsten	Conform het geprognoseerde indexcijfer voor overheidsconsumptie 2020, bijlage 1.4.3 Middelen en bestedingen 2021 van het Centraal Economisch Plan 2020, opgesteld door het CPB, is het indexpercentage 2,0%.

5. Autonome ontwikkelingen

5.1 Tussentijdse rapportage voorjaar 2020

De actualisatie van de structurele consequenties uit de TURAP 2020, bestaan uit:

TURAP voorjaar 2020 in euro's (-) = nadeel (+) = voordeel		2021	2022	2023	2024
1	Aframen onderhoudskosten iVerkiezingen	2.589	2.589	2.589	2.589
2	Afschrijvingslasten extra krediet vervanging kunstgrasveld HCAS	-3.917	-3.917	-3.917	-3.917
3	Hogere schoonmaakkosten De Schop	-6.375	-6.375	-6.375	-6.375
4	Aanpassen prognose zorgkosten Jeugd 2020	-195.506	-195.506	-195.506	-195.506
5	Aanpassen prognose zorgkosten Wmo 2020	-333.837	-333.837	-333.837	-333.837
6	Huurontvangsten zorgsteunpunt Heusden	1.286	1.286	1.286	1.286
7	Aanpassing exploitatiekosten De Stip en Hart van Heuze	-2.826	-2.826	-2.826	-2.826
8	Aframen bijdrage begeleiding statushouders (COA)	-23.700	-23.700	-23.700	-23.700
9	Toename beveiligingskosten scholen	-1.100	-1.100	-1.100	-1.100
10	Aframen budget maatschappelijke stage (dubbel geraamd)	15.000	15.000	15.000	15.000
11	Tegemoetkoming LAA-gelden inzetten voor vertaaltelefoon boa en toezichthouders (per saldo neutraal)	0	0	0	0
12	Indexering lediging prullenbakken en glasbakken Senzer	-900	-900	-900	-900
13	Doorberekening hogere indirecte kosten calamiteiten Blink	-3.400	-3.400	-3.400	-3.400
14	Aanbesteding eikenprocessierupsbestrijding	-70.000	-70.000	-70.000	-70.000
15	Decembercirculaire 2019	255.967	242.451	238.523	234.419
Totaal		-366.719	-380.235	-384.163	-388.267

5.2 Autonome ontwikkelingen - structureel

Structureel in euro's (-) = nadeel (+) = voordeel		2020	2021	2022	2023	2024
Programma 1: Bestuur en veiligheid						
1	Webkassa	0	- 4.350	- 4.350	- 4.350	- 4.350
2	Nieuwe aanbesteding I&A	0	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Programma 2: Sociaal domein						
3	Aanpassing prognose zorgkosten Wmo	0	- 397.000	- 397.000	- 397.000	- 397.000
4	Loonprijscompensatie Algemene Uitkering en indexatie belastingen Wmo	0	86.450	86.450	86.450	86.450
5	Aanpassing prognose zorgkosten Jeugd	0	- 44.668	- 44.668	- 44.668	- 44.668
6	Loonprijscompensatie Algemene Uitkering en indexatie belastingen Jeugd	0	99.000	99.000	99.000	99.000
7	Onderhoud Hart van Heuze	0	- 37.000	- 37.000	- 37.000	- 37.000
8	Ontwerpbegroting 2021 en MJR 2022-2024 GR Peelgemeenten	0	- 25.000	- 25.000	- 25.000	- 25.000
9	Een 10 voor Jeugd!	0	- 12.581	- 12.581	- 12.581	-12. 581
10	Bijdrage GGD 2021	0	- 4.280	- 4.280	- 4.280	- 4.280
11	Actualisering onderhoudsplanningen sportparken (Asten, Heusden & Ommel)	0	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
12	Exploitatie MFA De Kluis	0	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
13	Ontwikkeling macrobudget Jeugdhulp	0	0	199.000	199.000	199.000
14	Nieuw verdeelmodel gemeentefonds: Sociaal Domein	0	0	P.M.	P.M.	P.M.
Programma 3: Ruimtelijke domein						
15	Nieuwe aanbesteding groenbestekken (Senzer en Commercieel)	0	- 56.000	- 56.000	- 56.000	- 56.000
16	Bestek snoeien van bomen	0	- 20.000	- 20.000	- 20.000	- 20.000
17	Verkoop erfpachtgronden	0	- 14.773	- 14.773	- 14.773	- 14.773
18	Wilhelminastraat en Heesakkerweg Noord	0	0	0	0	-8.200
19	Bluswatervoorziening	0	- 3.200	- 3.200	- 3.200	- 3.200
20	Maaien van watergangen (kosten €35.000 structureel, dekking uit GRP)	0	0	0	0	0
21	Nieuwe tarieven milieustraat	0	0	0	0	0
22	Aanvragen openbare verlichting	0	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
23	Civieltechnische en infrastructurele projecten	0	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Programma 4: Economie en financiën						
24	Beëindiging detachering medewerker	0	- 18.092	- 18.092	- 18.092	- 18.092
25	Nieuw verdeelmodel gemeentefonds: Klassieke deel	0	0	P.M.	P.M.	P.M.
26	Meicirculaire 2020	46.557	353.751	483.980	339.408	209.228
Totaal		46.557	- 112.743	216.486	71.914	- 66.466

Toelichting	
Programma 1: Bestuur en veiligheid	
1	Webkassa In verband met de Rijksmaatregel van reserveringen bij sportactiviteiten en een effectievere –efficiëntere administratie bij de Schop was het noodzakelijk om het automatiseringsprogramma uit te breiden met de Webkassa module.
2	Nieuwe aanbesteding I&A Om I&A toekomstbestendig te kunnen maken, vindt een nieuwe aanbesteding plaats. Op dit moment vindt de marktverkenning plaats. In het worst-case scenario zal dit een negatief financieel effect hebben van € -213.000 (2021) en € -198.000 (2022 e.v.). De eerste tekenen vanuit de marktverkenning geven een veel positiever beeld.
Programma 2: Sociaal domein	
3	Aanpassing prognose zorgkosten Wmo Door de dubbele vergrijzing nemen de Wmo-zorgkosten toe. Naast de toename van het aantal 65-plussers, zal vooral het aandeel 65-79-jarigen op de totale bevolking stijgen. Vanaf 2025 neemt ook de groep 80-plussers sterk toe (de dubbele vergrijzing). In 2040, het hoogtepunt van het aantal 65-plussers, is naar schatting 26 procent van de bevolking, waarvan een derde ouder is dan 80 jaar. In 2012 waren er 686.227 mensen van 80 jaar of ouder, in 2040 zijn dat er 1.554.742. (Bron: CBS en zorgvoorbeter.nl). Oudere zorgvragers en hun zorgverleners op het platteland krijgen het tot 2030 zwaarder te verduren dan de lotgenoten in de stad. Relatief gezien neemt het aandeel ouderen het meest toe in het platteland. Vooral krimpregio's vergrijzen snel als gevolg van de gelijktijdige ontgroening: de jongeren trekken naar de steden. De vergrijzing heeft ook zijn effect op de arbeidsmarkt: In 2020 zijn er drie potentiële arbeidskrachten t.o.v. 1 65-plusser. In 2040 nog twee arbeidskrachten. We ontkomen niet aan hogere ramingen per 2021. Samengevat zijn de factoren hiervoor: - Dubbele vergrijzing; - Rijksbeleid, onder andere Langer Thuis waardoor ouderen langer thuis blijven wonen en toename van cliënten door invoering van het abonnementstarief eigen bijdrage Wmo; - Afname van de beschikbaarheid van mantelzorgers. Uitgaande van de gegevens van enkele gemeenten wordt een stijging van 7% per jaar van de Wmo kosten verwacht. (Bron: De gevolgen van de vergrijzing in Nederland voor de gemeenten: een miniprognose van de VNG met enkele gemeenten). Hierbij hebben we het abonnementstarief-effect laten meewegen, naast de vergrijzing en de indexen. We gaan er nu vanuit dat per 2022 de toename van de voorzieningen (vooral HO en hulpmiddelen) als gevolg van dat abonnementstarief nog minimaal is.
4	Loonprijscompensatie Algemene Uitkering en indexatie belastingen Wmo In de prognose zorgkosten Wmo is rekening gehouden met een index voor prijsstijgingen. Een deel van deze prijsstijging wordt gecompenseerd in de meicirculaire 2020.

5	Aanpassing prognose zorgkosten Jeugd Bij jeugd gaan we uit van de begroting 2020 + index. We gaan er vanuit dat we de taakstelling halen, doordat we positieve zaken zien met betrekking tot verwijzingen huisartsen, cliënt aantallen bij jeugd en geen afspraken B-variant aanbieders meer in 2021.
6	Loonprijscompensatie Algemene Uitkering en indexatie belastingen Jeugd In de prognose zorgkosten Jeugd is rekening gehouden met een index voor prijsstijgingen. Een deel van deze prijsstijging wordt gecompenseerd in de meicirculaire 2020.
7	Onderhoud Hart van Heuze Het Hart van Heuze is eigendom van 3 eigenaren. De gemeente Asten, Stichting Unitas en Stichting Prodas. Geconstateerd is dat de opgestelde onderhoudsplanning (10 jaar) ten tijde van de oprichting niet volledig is. De planning wordt op dit moment geactualiseerd en uitgebreid naar een 40-jarige planning. Dit heeft financiële gevolgen voor alle eigenaren, omdat de dotatie in het onderhoudsfonds stijgt. Stichting Unitas is niet in staat op deze stijgende dotatie te dragen. De huidige exploitatie is slechts licht positief. Een adequate storting in de onderhoudsvoorziening is van belang om de continuïteit van het Hart van Heuze te borgen voor de toekomst.
8	Ontwerpbegroting 2021 en MJR 2022-2024 GR Peelgemeenten Aanpassing van de bijdrage van de gemeente Asten als gevolg van de nieuwe ontwerpbegroting 2021-2024 van de GR Peelgemeenten. Dit heeft betrekking op een uitbreiding formatie basis- en organisatietaken (€ 25.000 structureel) en formatie aanvullende taken (€ 38.100 incidenteel). Deze formatie (0,5 FTE Wmo-consulent) voor aanvullende taken is voor 1 jaar toegekend, daarna wordt bekeken of verlenging hiervan noodzakelijk is, dus op dit moment incidenteel.
9	Een 10 voor Jeugd! De gemeente Helmond, de gemeenten Deurne, Someren, Asten, Gemert-Bakel en Laarbeek (hierna: Peelgemeenten) en de gemeenten Nuenen, Son en Beugel, Waalre en Geldrop-Mierlo (hierna: Dommelvallei+) vormen voor de inkoop van jeugdhulp vanaf heden formeel een nieuwe inkoopregio vormen, genaamd: Een 10 voor de jeugd! Op deze regionale schaal zijn de 10 gemeenten in staat om de zorginfrastructuur en continuïteit van zorg voor jeugdigen en gezinnen op een verantwoorde en kwalitatief goede manier te borgen. Daarnaast kunnen de 10 gemeenten in deze netwerksamenwerking het opdrachtgeverschap aan jeugdhulpaanbieders op een eenduidige en krachtige wijze invulling geven. Tegelijkertijd blijft er ruimte voor de manier waarop bepaalde zaken lokaal ingeregeld zijn, waaronder in ieder geval de lokaal georganiseerde toegang tot jeugdhulp.
10	Bijdrage GGD 2021 Door een toename van het aantal inwoners stijgt de bijdrage aan de GGD.
11	Actualisering onderhoudsplanningen sportparken (Asten, Heusden & Ommel) De huidige onderhoudsvoorziening (OHV) van de sportparken (Asten, Heusden & Ommel) zijn niet meer actueel en worden voor de begroting 2021 geactualiseerd. Geconstateerd is dat de uitgaven groter zijn dan de dotatie en dat huidige dotatie onvoldoende is. De stand van de voorziening van Asten is negatief. De geactualiseerde plannings krijgen een 25 of 40 jarige scope waardoor er mindere schommelingen zijn in de dotatie (eerste concept van de onderhoudsplanning volgt in september). Een separaat college- en raadsvoorstel volgt.
12	Exploitatie MFA De Kluis Uit controle van de jaarrekeningen van stichting de Kluis blijkt dat de exploitatie al enige jaren verliesgevend is. Dit is zorgwekkend omdat hiermee de continuïteit van de voorziening in het geding komt. Deze is in het kader van vitale kernen, toekomst visie 2030 onmisbaar voor de gemeenschap in Ommel. Aanvullend daarop is gebleken dat de stichting niet in staat is om een onderhoudsvoorziening te vormen en te reserveren voor onderhoud. Overleg met de Stichting vindt plaats. Een separaat college- en raadsvoorstel volgt.

13	Ontwikkeling macrobudget Jeugdhulp In 2019 heeft het kabinet besloten om gemeenten tegemoet te komen in de tekorten sociaal domein door in 2019 € 420 miljoen extra beschikbaar te stellen voor jeugdhulp en in 2020 en 2021 jaarlijks € 300 miljoen. De extra financiële middelen voor de geconstateerde volumegroei zijn voor drie jaar beschikbaar gesteld. Om te kunnen bepalen of, en zo ja in welke mate, gemeenten structureel extra middelen nodig hebben, heeft het kabinet met VNG afgesproken dat er in het najaar van 2020 een onderzoek is afgerond. De extra middelen van het Rijk voor jeugdzorg bedragen voor Asten € 199.000. De keuze gemaakt om deze extra opbrengst te begroten voor 2022 en verder. Dit is conform de landelijke voorschriften.												
14	Nieuw verdeelmodel Sociaal Domein Vanaf 2022 is er een nieuw verdeelmodel voor het gemeentefonds. Het onderzoek hiernaar bestaat uit twee delen. Een hiervan is het sociaal domein. Het eindrapport is begin juni 2020 naar de Tweede Kamer gestuurd. In algemene zin ziet het er niet goed uit voor kleine gemeenten. Het nadeel voor gemeenten tot 20.000 inwoners is op dit moment gemiddeld € 58,20 per inwoner. Hoewel de uiteindelijke verdeling nog zal veranderen als hij is geactualiseerd, geeft dit wel al een globaal beeld. Er moet wel bij worden aangetekend dat het een gemiddelde is en niet één op één kan worden losgelaten op individuele gemeenten. De uitkomsten van alle modellen en de financiële gevolgen voor gemeenten worden naar verwachting in de decembercirculaire 2020 van het Gemeentefonds gepubliceerd. Dan wordt duidelijk wat het precies voor Asten betekent en of er voor ons ook een voordeel in zit door het vervallen van de maatstaf medicijngebruik. Tabel 12 Herverdeeleffecten per grootteklasse <table> <tr> <th>Grootteklasse</th><th>Herverdeeleffect (alle gemeenten)</th></tr> <tr> <td>0 – 20.000</td><td>€ -58,20</td></tr> <tr> <td>20.000 – 50.000</td><td>€ -33,35</td></tr> <tr> <td>50.000 – 100.000</td><td>€ -9,08</td></tr> <tr> <td>100.000 – 250.000</td><td>€ 18,02</td></tr> <tr> <td>250.000+</td><td>€ 106,43</td></tr> </table>	Grootteklasse	Herverdeeleffect (alle gemeenten)	0 – 20.000	€ -58,20	20.000 – 50.000	€ -33,35	50.000 – 100.000	€ -9,08	100.000 – 250.000	€ 18,02	250.000+	€ 106,43
Grootteklasse	Herverdeeleffect (alle gemeenten)												
0 – 20.000	€ -58,20												
20.000 – 50.000	€ -33,35												
50.000 – 100.000	€ -9,08												
100.000 – 250.000	€ 18,02												
250.000+	€ 106,43												
Programma 3: Ruimtelijke domein													
15	Nieuwe aanbesteding groenbestekken (Senzer en Commercieel) De groenbestekken moeten opnieuw aanbesteed worden voor 2021. Het huidige bestek is in een tijd aanbesteed dat het slecht ging met de markt. Deze is inmiddels flink aangetrokken. Daarnaast zijn er diverse nieuwe wetten en ontwikkelingen waardoor de prijzen flink gestegen zijn. In overleg met inkoop bureau BIZOB is vandaar de schatting dat de kosten met minimaal 35% zullen stijgen. Dit is gebaseerd op basis van vergelijkbare opdrachten bij overige BIZOB gemeenten. Ook Senzer geeft aan het werk niet meer voor de huidige prijzen te kunnen uitvoeren (zij werken in principe op basis van de commerciële inschrijfprijzen).												
16	Bestek snoeien van bomen Het bestek snoeien van bomen is opnieuw aanbesteed. Zoals verwacht zijn de eenheidsprijzen voor het snoeien van bomen ook flink gestegen. Reden hiervan is de aantrokken economie en de grote vraag naar groenwerkzaamheden (of gerelateerde werkzaamheden). Het verwachte extra budget is berekend op basis van het aantal bomen dat de laatste 3 jaar gesnoeid is maal de kostenverhoging per eenheid (stuksprijs per boom binnen/buiten de kom en begeleiding/onderhoudssnoei).												
17	Verkoop erfpachtgronden De verkoop erfpacht leidt tot een incidentele opbrengst van € 485.000. De verkoop leidt tot een structurele verlaging van de jaarlijkse (erf)pachtopbrengsten met € 14.773.												

18	Wilhelminastraat en Heesakkerweg Noord De uitvoering van het project Wilhelminastraat/Heesakkerweg Noord is vanuit de bezuinigingsopgave (begroting 2020) opgeschoven. Vanwege de verwachte schoolroutes hebben beide wegen een relatie met de nieuwbouw van de school aan de Beatrixlaan. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de oversteekbaarheid van de Wilhelminastraat. Als het project naar voren wordt gehaald kan dit de draagvlak voor de bouw van de school vergroten. Vanwege de ruimtevrage is het wenselijk ook het project Groene Entree Heesakkerweg gelijktijdig naar voren te schuiven. (zie verder ook autonome ontwikkeling). Destijds is € 1.950.000 opgenomen voor project herinrichting Wilhelminastraat, waarvan een groot gedeelte wordt gedekt uit de voorziening riolering. De structurele kapitaallasten van € 8.200 nemen we vanaf 2024 op. Als het project naar voren wordt gehaald, moet de raming wel worden geactualiseerd. Dit kan nog financiële consequenties hebben.
19	Bluswatervoorziening Binnen de gemeente Asten wordt sinds enige tijd een sanering van brandkranen uitgevoerd. Brabant Water heeft een wettelijke verplichting om schoon drinkwater te leveren en is niet verantwoordelijk voor het leveren van bluswater. Door deze ontwikkeling loopt het aantal beschikbare bluswatervoorzieningen terug en worden onderlinge afstanden tussen brandkranen groter. Zonder aanvullende maatregelen is de dekking van het bluswater onvoldoende. In het buitengebied komen meer branden voor met een grote bluswaterbehoefte. Enerzijds omdat de panden groter zijn maar ook vanwege de lange aanrijtijden. Een adequate bluswatervoorziening en goede bereikbaarheid zijn randvoorwaarden voor een effectieve en efficiënte incidentbestrijding door de brandweer. De eindverantwoordelijkheid voor bluswatervoorzieningen en bereikbaarheid ligt bij gemeente. In 2020 is een krediet beschikbaar gesteld voor het aanleggen van openbare bluswatervoorzieningen. De jaarlasten hiervan bedragen € 3.200,-.
20	Maaien van watergangen In het maaisel zit steeds meer zwerfafval. Het is niet meer acceptabel om dit te verwerken in de akkers. Hierdoor is het noodzakelijk om het maaisel af te voeren. Dekking uit GRP.
21	Nieuwe tarieven milieustraat Door het gewijzigde beleid per 1-1-2020 is er onzekerheid ontstaan op de begroting voor afval. De effecten van de tariefsverhoging zijn namelijk niet te bepalen op basis van voorgaande jaren. Door Corona wordt hier een extra onzekerheidsfactor aan toegevoegd. Pas wanneer de situatie is gestabiliseerd kan op basis van een volledig kwartaal een inschatting gemaakt worden van de gevolgen voor de begroting en de tarieven op de langere termijn.
22	Aanvragen openbare verlichting Enexis In het kader van veiligheid wil Enexis, conform de CROW 400, ervoor zorgen dat OVL-aannemers voorzien worden van informatie over bodemkwaliteit bij graafwerkzaamheden. Wij zijn als gemeente dus verplicht om bij elke nieuwe aanvraag die we insturen via de OVL Portal van Enexis, bodemgegevens (rapport) mee te sturen. Vanaf 20 april 2020 is het zelfs zo dat OVL-aanvragen zonder bijgevoegd bodemrapport worden afgewezen. Kosten van zo'n bodemonderzoek bedragen ongeveer € 1.500,- per onderzoek. Op jaarbasis verwachten we +/- € 15.000,- (10 x 1.500,-) aan extra kosten te hebben.
23	Civieltechnische en infrastructurele projecten De Raad heeft kredieten beschikbaar gesteld voor de volgende civieltechnische en infrastructurele projecten: rotonde Dijkstraat, fietspad Dijkstraat, Voorste Heusden/Patrijsweg en Wolfsberg. Gezien de ervaring bij het project Logtenstraat vinden wij het raadzaam de raming van deze projecten te actualiseren om beter te kunnen inschatten of het krediet voldoende is. Daarnaast wordt nog gekeken of er vanuit duurzaamheid en klimaat een andere inrichting met bijvoorbeeld meer groen gewenst is en of er nog water-gerelateerde maatregelen moeten worden genomen. De actualisatie van de kredieten moet nog plaatsvinden, de financiële consequenties hiervan worden bij de begroting 2021 zichtbaar gemaakt.

	Bij de begroting 2021 is wellicht ook meer duidelijk over het eventueel naar voren halen van het project fietspad BZOB Oostappensedijk. Vanuit de bezuinigingsopgaaf is het project fietspad Oostappensedijk naar 2026 geschoven. Het fietspad ligt gedeeltelijk op Astens grondgebied en gedeeltelijk op grondgebied van de gemeente Helmond en Deurne. De gemeente Helmond wil het project graag eerder realiseren. Als Helmond haar deel van het fietspad aanlegt, is de ontbrekende schakel nog maar klein. Logisch is om ons deel dan gelijktijdig aan te leggen.																														
Programma 4: Economie en financiën																															
24	Beëindiging detachering medewerker In verband herprioritering van werkzaamheden is de detachering van de medewerker naar Someren beëindigd.																														
25	Nieuw verdeelmodel gemeentefonds: Klassieke deel De invoering van de nieuwe verdeling voor het gemeentefonds is uitgesteld tot 1 januari 2022 omdat nog aanvullend onderzoek nodig is. Dit aanvullend onderzoek is inmiddels gestart. De nieuwe verdeling leidt tot herverdeeleeffecten. Op de uitkomsten voor het klassieke deel is het nog even wachten. Cebeon verwacht pas na de zomer klaar te zijn met de (gevraagde) aanvullende onderzoeken wat betreft het klassieke domein. De verwachting is dat het nadelige effect € 50 per inwoner is.																														
26	Meicirculaire 2020 De structurele budgettaire consequenties van de meicirculaire 2020 zijn vertaald. In deze circulaire staat verder dat: - Er op dit moment nog veel onzeker is, en dat het belangrijk is dat gemeenten niet in financiële problemen komen door de Corona-aanpak; - Het Compensatiepakket Corona niet cijfermatig is vertaald; - De accressen 2020 en 2021 zijn bevroren, om rust en stabiliteit te geven; - Stijging integratie-uitkering Voogdij 18+ "bedragen vanaf 2021 opnieuw verdeeld op basis van nieuwe gegevens", omdat de uitgaven al zijn geraamd levert dit een voordeel op. - Het plafond van het BTW-Compensatiefonds is ook bevroren voor 2020 en 2021; - Voor 2025 is het gemeentefonds wederom verlaagd in verband met opschalingskorting (macro 140 miljoen); - Er is geen nieuws over ontwikkeling macrobudget jeugdhulp, onderzoek vindt nog plaats. <table><tr><th>(-)= nadeel (+)= voordeel</th><th>2020</th><th>2021</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Ontwikkeling algemene uitkering, mutaties accres en maatstaven ten opzichte van de decembercirculaire 2019</td><td>36.350</td><td>9.054</td><td>139.283</td><td>-5.289</td><td>-135.469</td></tr><tr><td>Stijging integratie-uitkering Voogdij 18+</td><td>10.207</td><td>285.697</td><td>285.697</td><td>285.697</td><td>285.697</td></tr><tr><td>Onderuitputting BTW-Compensatiefonds</td><td></td><td>59.000</td><td>59.000</td><td>59.000</td><td>59.000</td></tr><tr><td>Budgettaire consequenties meicirculaire 2020</td><td>46.557</td><td>353.751</td><td>483.980</td><td>339.408</td><td>209.228</td></tr></table>	(-)= nadeel (+)= voordeel	2020	2021	2022	2023	2024	Ontwikkeling algemene uitkering, mutaties accres en maatstaven ten opzichte van de decembercirculaire 2019	36.350	9.054	139.283	-5.289	-135.469	Stijging integratie-uitkering Voogdij 18+	10.207	285.697	285.697	285.697	285.697	Onderuitputting BTW-Compensatiefonds		59.000	59.000	59.000	59.000	Budgettaire consequenties meicirculaire 2020	46.557	353.751	483.980	339.408	209.228
(-)= nadeel (+)= voordeel	2020	2021	2022	2023	2024																										
Ontwikkeling algemene uitkering, mutaties accres en maatstaven ten opzichte van de decembercirculaire 2019	36.350	9.054	139.283	-5.289	-135.469																										
Stijging integratie-uitkering Voogdij 18+	10.207	285.697	285.697	285.697	285.697																										
Onderuitputting BTW-Compensatiefonds		59.000	59.000	59.000	59.000																										
Budgettaire consequenties meicirculaire 2020	46.557	353.751	483.980	339.408	209.228																										

5.2 Autonome ontwikkelingen - incidenteel

Incidenteel in euro's (-) = nadeel (+) = voordeel		2020	2021	2022	2023	2024
Programma 2: Sociaal Domein						
1	Ontwerpbegroting 2021 en MJR 2022-2024 GR Peelgemeenten	0	- 38.100	0	0	0
Programma 3: Ruimtelijk Domein						
2	Verkoop erfpachtgronden	485.000	0	0	0	0
3	Herstel constructiefout Gemeentewerf	0	- 70.000	0	0	0
4	PMD naheffing SUEZ	- 58.060	0	0	0	0
5	Bluswatervoorziening	- 4.000	0	0	0	0
Totaal		422.940	- 108.100	0	0	0

Toelichting	
Programma 2: Sociaal domein	
1	Ontwerpbegroting 2021 en MJR 2022-2024 GR Peelgemeenten Aanpassing van de bijdrage van de gemeente Asten als gevolg van de nieuwe ontwerpbegroting 2021-2024 van de GR Peelgemeenten. Dit ziet op een uitbreiding formatie basis- en organisatietaken (€ 25.000 structureel) en formatie aanvullende taken (€ 38.100 incidenteel). Deze formatie (0,5 FTE Wmo-consulent) voor aanvullende taken is voor 1 jaar toegekend, daarna wordt bekeken of verlenging hiervan noodzakelijk is, dus op dit moment incidenteel.
Programma 3: Ruimtelijk domein	
2	Verkoop erfpachtgronden De verkoop van erfpachtgrond leidt tot een incidentele opbrengst van € 485.000.
3	Herstel constructiefout Gemeentewerf Tijdens regulier onderhoud is geconstateerd dat er scheurvorming optreedt op diverse plekken in het pand. Eerdere pogingen om de scheuren cosmetisch te herstellen zijn niet afdoende geweest. Een constructeur is ingeschakeld om de oorzaak te achterhalen en hoe dit hersteld kan worden. Deze stelde vast dat er sprake is van een constructiefout. De bandbreedte van de verwachte kosten is € 40.000 tot € 100.000. Daarom is € 70.000 opgenomen. Er wordt nog wel gekeken naar de mogelijkheid om eventuele kosten te verhalen, maar in principe valt de constructiefout buiten de garantietermijn. Dit wordt nog nader uitgewerkt in een collegevoorstel.
4	PMD naheffing SUEZ SUEZ verwerkt en vermarkt onze PMD stroom (plastic verpakkingen, metalen verpakkingen (blik) en drankpakken). Een deel van de kosten worden vergoed door Nedvang en een deel door Blink, indirect de gemeente Asten. SUEZ heeft bij Blink een naheffing over de jaren 2017, 2018 en 2019 neergelegd voor kosten die niet door Nedvang zijn vergoed. Deze naheffing is door Blink afgewezen. SUEZ is onderdeel van Blink en heeft vervolgens de claim ingebracht bij het Dagelijks Bestuur. Er wordt nu een aparte werkgroep opgestart die een notitie gaat opstellen over de afhandeling van het geschil.

5	Bluswatervoorziening Binnen de gemeente Asten wordt sinds enige tijd een sanering van brandkranen uitgevoerd. Brabant Water heeft een wettelijke verplichting om schoon drinkwater te leveren en is niet verantwoordelijk voor het leveren van bluswater. Door deze ontwikkeling loopt het aantal beschikbare bluswatervoorzieningen terug en worden onderlinge afstanden tussen brandkranen groter. Zonder aanvullende maatregelen is de dekking van het bluswater onvoldoende. Er is een analyse nodig van het dekkingsplan en een inventarisatie alternatief bluswater. De kosten voor de uitvoering van de analyse zijn van € 4.000,=.

6. Nieuwe wensen

6.1 Nieuwe wensen - structureel

Structureel in euro's (-) = nadeel (+) = voordeel		2021	2022	2023	2024
Programma 2: Sociaal domein					
1	Duurzaamheid gemeenschapshuis	0	- 31.500	- 31.500	- 31.500
Programma 3: Ruimtelijk domein					
2	Boa-capaciteit	- 57.000	- 57.000	- 57.000	- 57.000
3	Perspectief Vrijetijdseconomie de Peel 2030	- 30.000	- 30.000	- 30.000	- 30.000
4	Materieel UDAS	0	- 12.500	- 12.500	- 12.500
5	Civiltechnische kunstwerken	- 13.276	- 13.276	- 13.276	- 13.276
6	Bomenrenovatieplan	0	- 4.691	- 5.691	- 6.401
7	Japanse duizendknoop	- 5.000	- 5.000	- 5.000	- 5.000
8	Uitvoeren doelen Klimaatakkoord	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
9	Vernieuwing milieustraat	0	P.M.	P.M.	P.M.
10	Investeren in nieuwe glasbakken en een ondergrondse luercontainer	0	0	0	0
Programma 4: Economie en financiën					
11	Uitvoeringsbudget Centrumvisie Asten	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Totaal		-105.276	-154.237	-154.967	-155.677

Toelichting	
Programma 2: Sociaal domein	
1	Duurzaamheid Gemeenschapshuis In de raadsvergadering van 16 april 2019, de locatiekeuze, heeft de gemeenteraad aangegeven dat ze graag de duurzaamheidsambitie in een latere fase als apart beslispunt willen behandelen, inclusief de bijbehorende financiële consequenties. Dit voorstel zal in de raad van september op de agenda staan. Er zijn een aantal scenario's die kunnen worden toegepast bij het gemeenschapshuis. Er zijn drie scenario's opgesteld; I. Bouwbesluit (met dit scenario is rekening gehouden in het besluit van 16 april 2019), II. Duurzaam (BENG) en III. Duurzaam-plus (NOM). De kosten van het meest duurzame en het duurste scenario zijn hier meegenomen. De huidige inschatting is dat de investering in het duurste scenario qua incidentele uitgave past binnen de maximale bandbreedte van het krediet van 16 april 2019. Voor het scholenplan heeft de raad in een eerder stadium voor NOM (Nul-Op-Meter) gekozen.
Programma 3: Ruimtelijk domein	
2	Boa-capaciteit (buitengewoon opsporingsambtenaar) Voor de werkzaamheden op leefbaarheid, overtredingen openbare ruimte en bij de horeca heeft de boa een belangrijke en bevoegdheid om effectieve inzet mogelijk te maken. De boa is de ogen en oren buiten en aanspreekpunt voor veel inwoners en bedrijven. Voor de effectieve uitvoering van de taken is de enkele inzet van 1 boa niet altijd effectief gebleken. Ook op het punt van eigen veiligheid. Derhalve wordt uitbreiding gevraagd van 1 fte zodat er meer flexibiliteit ontstaat en om een veilige inzet te kunnen borgen. Kosten voor de uitbreiding 1 Fte zijn € 57.000.
3	Perspectief Vrijetijdseconomie de Peel 2030 In de Economische agenda de Peel 2016-2020 is 'Vrijetijdseconomie' benoemd als een van de vijf speerpuntsectoren. Om voor deze sector de kansen in kaart te brengen, heeft Stuurgroep Innovatiehuis de Peel in 2018 opdracht gegeven tot het opstellen van een toekomstperspectief voor de vrijetijdseconomie in de Peel. In 2019 is dat perspectief ontwikkeld en door de stuurgroep van het Innovatiehuis de Peel op hoofdlijnen vastgesteld. Het Perspectief Vrijetijdseconomie de Peel 2030 beschrijft de strategie voor de doorontwikkeling van het vrijetijdsaanbod in de Peel en de vermarkting / PR van het recreatief aanbod. Voor de uitvoering van het perspectief wordt van iedere partner van het Innovatiehuis een financiële investering gevraagd. Naar verwachting gaat de investering naar rato van inwoners.
4	Materieel UDAS Technische en praktische levensduur gladheidsbestrijding materieel is verlopen / verstreken. Voor het gladheidseizoen 2021-2022 zijn o.a. nieuwe strooiers vereist. Totale investering in 2021 van € 200.000 voor Asten-Someren gezamenlijk. De structurele kapitaallasten die hiermee gemoeid zijn voor Asten vanaf 2022 zijn € 12.500 voor een periode van 8 jaar. De andere helft komt voor rekening van Someren.
5	Civieltechnische kunstwerken In 2019 zijn de civieltechnische kunstwerken binnen de gemeente geïnventariseerd (o.a. duikers en bruggen). Hierbij is gekeken naar de staat van onderhoud, de wijze van herstel en is een advies gegeven over het cyclisch onderhoud. Dit inclusief een kostenindicatie. Op basis van de inventarisatie bleek bij verschillende elementen sprake van achterstallig onderhoud. Geadviseerd is: A. enkele objecten nader te inspecteren B. het achterstalligonderhoud uit te voeren en C. alle kunstwerken cyclisch te gaan onderhouden en 1x per 5 jaar te inspecteren. De genoemde bedragen zijn gebaseerd op de totale inschatting van het adviesbureau. Op basis van (nog) te maken beleidskeuze kan dit bedrag naar beneden worden bijgesteld. A. € 36.800 -> 2020 (incidenteel) B. € 72.140 -> 2021 (incidenteel) C. € 13.276 per jaar (storting in voorziening)

6	Bomenrenovatieplan Uit het bomenrenovatieplan komt dat enkele lanen binnen nu en 5 jaar aan vervanging toe zijn. Meer dan de helft van deze lanen levert op dit moment al een hoog risico op schade/lichamelijk letsel op. Het vervangen van deze lanen kost geld, dat nog niet in de begroting is opgenomen. In de komende 5 jaar is totaal ca. € 331.000 nodig om deze lanen te vervangen. Een groot deel van dit bedrag is al in 2021 nodig. Na vervanging kunnen de bomenlanen naar verwachting gemiddeld weer 50 jaar mee. De verdeling over de komende vijf jaren ziet er als volgt uit: 2021: € 248.060,- 2022: € 36.500,- 2023: € 35.510,- 2025: € 10.930,- (deze valt buiten de meerjarenbegroting 2021-2024) De jaarlasten hiervan zijn meegenomen in het overzicht.
7	Japanse duizendknoop Op ongeveer 15 a 20 locaties in Asten staat de Japanse Duizendknoop. Deze invasieve exoot kan grote problemen opleveren. Om verspreiding te voorkomen heeft de gemeente Asten een protocol opgesteld en worden eisen opgenomen in de bestekken. Op diverse kleine locaties doet de gemeente proeven en probeert de overlast voor aanwonenden te beperken. Om deze proeven door te zetten en in ieder geval verdere verspreiding te voorkomen (en daarmee gigantische kosten in de toekomst te voorkomen) is een budget van € 5.000 per jaar nodig.
8	Uitvoeren doelen Klimaatakkoord Als uitwerking van het nationale klimaatakkoord maken we onder andere de Regionale Energie Strategie (RES) en de Transitievisie Warmte (TVW). Uitvoering van deze plannen voor besparen op energie, opwekken van energie en verwarmen met duurzame warmte vraagt om inzet van personeel in de hele organisatie. De kosten voor deze inzet zijn nog niet bekend. Hoeveel financiering er komt vanuit het Rijk voor financiering van deze nieuwe taken is nog niet bekend. (voor het opstellen van de RES en de TVW is wel financiering vanuit het Rijk). Als onderdeel van de doelen zullen kosten worden gemaakt voor het verduurzamen van gemeentelijke en maatschappelijke gebouwen en mogelijk ook voor het duurzaam uitvoeren van OW-projecten. Mogelijk gemeentelijke instrumenten om verduurzaming particuliere woningbezit te stimuleren. De financiële effecten zijn niet bekend.
9	Vernieuwing milieustraat In 2019 is een start gemaakt met de plannen voor het vernieuwen van de milieustraat Asten en Someren. Door de invoering van de nieuwe tarieven is dit plan bevroren. Na de eerste twee kwartalen van 2020 zou de nieuwe situatie op de milieustraat worden geëvalueerd om te bepalen of de renovatie wordt doorgezet en hoe groot de nieuwe milieustraat moet worden. Met de huidige situatie is het waarschijnlijk niet mogelijk een goed beeld te krijgen van de gevolgen op de bezoekersaantallen van de nieuwe tarieven. Dit zorgt mogelijk voor verder uitstel van de renovatie.
10	Investeren in nieuwe glasbakken en een ondergrondse luiercontainer Onze glasbakken zijn dusdanig versleten dat deze vervangen moeten worden. Daarnaast beschikt de ondergrondse luiercontainer in de weekenden niet over voldoende capaciteit. Voor deze investering is nog geen geld gereserveerd. Het benodigde bedrag is nog onduidelijk en hangt ook af van de keuzes die worden gemaakt als het gaat om bijvoorbeeld aantallen en boven- of ondergronds. De kosten van deze investering worden verrekend in de afvaltarieven.
Programma 4: Economie en financiën	
11	Uitvoeringsbudget Centrumvisie Asten Aan de op te stellen nieuwe Centrumvisie Asten (zie hoofdstuk 6.2 nieuwe wensen – incidenteel) zijn ook structurele uitvoeringskosten verbonden. Deze zijn afhankelijk van hetgeen wordt beschreven in deze nieuwe visie.

6.2 Nieuwe wensen - incidenteel

Incidenteel in euro's (-) = nadeel (+) = voordeel		2020	2021	2022	2023	2024
Programma 1: Bestuur en veiligheid						
1	Vervanging telefooncentrale	0	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
2	Afscherming balies	0	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Programma 2: Sociaal domein						
3	Cultuureducatie met kwaliteit	0	- 9.000	- 9.000	- 9.000	- 9.000
4	Financiering logeershuis Plezant	0	- 8.000	- 8.000	0	0
5	Dorpsondersteuner Ommel	0	- 8.700	0	0	0
6	Gebiedsvisie Ommel +1.000	0	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Programma 3: Ruimtelijk domein						
7	Civieltechnische kunstwerken	- 36.800	- 72.140	0	0	0
8	Verkeerskundig onderzoek verkeersafwikkeling Asten Noord	0	- 25.000	0	0	0
9	Extra personele capaciteit openbare orde en veiligheid (t.l.v. Coronakrediet)	0	0	0	0	0
10	Riolering (dekking uit GRP)	0	0	0	0	0
11	Gebiedsagenda Mobiliteit Brainportregio Oost	0	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
12	Toekomstagenda	0	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
13	5G-netwerk	0	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Programma 4: Economie en financiën						
14	Innovatiehuis de Peel	0	- 82.500	- 121.000	- 121.000	P.M.
15	Centrumvisie Asten	0	- 25.000	0	0	0
Totaal		- 36.800	- 230.340	- 138.000	- 130.000	- 9.000

Toelichting	
Programma 1: Bestuur en veiligheid	
1	Vervanging telefooncentrale Op dit moment is het niet mogelijk om van thuis uit het centrale nummer van de gemeente te beantwoorden. Wanneer de KCC medewerkers niet naar het gemeentehuis kunnen komen of wanneer er zich calamiteiten voordoen, dan moet de telefoon vanuit het gemeentehuis beantwoord kunnen worden. Momenteel hebben we een gezamenlijke telefooncentrale met Someren. In het kader van de ontvlechting I&A moeten hierin keuzes gemaakt worden. De gewenste keuze zal meegenomen worden bij de aanbesteding van I&A. Hierdoor is de financiële consequentie nog onbekend.
2	Afscherming balies Bij de verbouwing van het gemeentehuis is gekozen voor openheid van het gebouw. Nadien is vanwege de veiligheid het vrij toegankelijk deel inmiddels beperkt tot de hal. Echter de publieksbalies zijn nog steeds open en makkelijk vanuit de hal te bereiken. Bekend is ook dat de akoestiek in de hal te goed is waardoor gesprekken letterlijk te volgen zijn. Ook is de klimaatbeheersing bij de KCC balie erg lastig in te regelen. Bij de balie burgerzaken staat speciale apparatuur voor de reisdocumenten (vingerafdrukopname-apparaat en aanvraagstation). Conform wet- en regelgeving moet deze apparatuur buiten de werkuren zich in een voor onbevoegden onbereikbare, afsluitbare en bij voorkeur beveiligde ruimte bevinden. Echter via de balie is deze apparatuur bereikbaar. Vandaar de nieuwe wens om via glazen loketten de balies afsluitbaar te maken.
Programma 2: Sociaal domein	
3	Cultuureducatie met kwaliteit Regeling Cultuureducatie met Kwaliteit voor gemeente met minder dan 90.000 inwoners. De regeling heeft als centrale doelstelling het duurzaam versterken van de kwaliteit van de cultuureducatie door middel van intensieve samenwerking tussen onderwijs en de culturele sector.
4	Financiering logeerhuis Plezant In 2018 is gestart met de pilot logeerhuis Plezant. Mantelzorgers geven aan dat ze zich ontlast voelen door het verblijf van hun naaste in het logeerhuis. Tegelijkertijd met de regionale pilot van het logeerhuis lopen ook een tweetal pilots vanuit het ministerie. In de loop van de komende twee jaren hopen we, mede door deelname aan de twee landelijke pilots, meer duidelijkheid te krijgen over een structurele borging van de logeerszorg als voorziening. Daarom wordt voorgesteld om eenmalig een bedrag voor 2021 en 2022 beschikbaar te stellen.
5	Dorpsondersteuner Ommel Op basis van de activiteiten die door de dorpsondersteuner in 2020 tot heden zijn uitgevoerd, is voortzetting in 2021 zeker nodig (dit op het niveau van 2020). In de loop van 2020 (juli) zal in evaluatieverband moeten blijken of structurele ondersteuning vanaf 2022 ook nodig is en voor hoeveel uren. Tijdens deze evaluatie wordt meegenomen of de dorpsondersteuner ook tot minder inzet van duurdere zorg heeft geleid. Een voorstel voor eventuele structurele ondersteuning vanaf 2022 wordt indien nodig apart voorgelegd.
6	Gebiedsvisie Ommel +1.000 De provincie heeft de gemeente Asten geadviseerd om een integrale gebiedsvisie voor Ommel en omgeving op te stellen naar aanleiding van het burgerinitiatief Ommel 1.000+. Er wordt (ambtelijk) een start gemaakt met deze visie, maar aan de uitvoering van een visie zullen wellicht ook kosten zijn verbonden.

Programma 3: Ruimtelijk domein	
7	Civiltechnische kunstwerken In 2019 zijn de civiltechnische kunstwerken binnen de gemeente geïnventariseerd (o.a. duikers en bruggen). Hierbij is gekeken naar de staat van onderhoud, de wijze van herstel en is een advies gegeven over het cyclisch onderhoud. Dit inclusief een kostenindicatie. Op basis van de inventarisatie bleek bij verschillende elementen sprake van achterstallig onderhoud. Geadviseerd is: A. enkele objecten nader te inspecteren B. het achterstalligonderhoud uit te voeren en C. alle kunstwerken cyclisch te gaan onderhouden en 1x per 5 jaar te inspecteren. De genoemde bedragen zijn gebaseerd op de totale inschatting van het adviesbureau. Op basis van (nog) te maken beleidskeuze kan dit bedrag naar beneden worden bijgesteld. € 36.800 -> 2020 (incidenteel) B. € 72.140 -> 2021 (incidenteel) C. € 13.276 per jaar (storting in voorziening)
8	Verkeerskundig onderzoek verkeersafwikkeling Asten Noord In Asten Noord (Nobisweg en Floralaan) zien we ontwikkelingen ontstaan waardoor we vanuit Verkeer willen onderzoeken in hoeverre het Astense wegennet nog toereikend is. Denk aan ontwikkelingen als een truckparking ten noorden van de A67, de ontwikkeling van Van der Loo en Loverbosch aan de Nobisweg/Floralaan, mogelijke uitbreiding bedrijventerreinen, autonome groei autoverkeer etc. In het onderzoek wordt verkend of een fietsverbinding naar het Florapark en het te ontwikkelen terrein van Van der Loo en Loverbosch mogelijk is.
9	Extra personele capaciteit openbare orde en veiligheid (t.l.v. Corona-krediet) Tijdelijk extra capaciteit vanwege de coronacrisis voor openbare orde en veiligheid € 15.000, incidentele kosten voor 2020 die worden afgedekt uit het krediet Coronacrisis.
10	Riolering (dekking uit GRP) De kosten van riolering worden voornamelijk gedekt uit de daarvoor beschikbare voorziening riolering zoals opgenomen in Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). - renovatie rioolgemaal Van Kuppenveldweg, kosten € 15.000,=, dekking uit GRP. - renovatie installatie riolering buitengebied, kosten € 75.000,=, dekking uit GRP. - hemelwateronderzoek drukrioleringsclusters 27 en 30, kosten € 15.000,=, dekking uit GRP. - herinrichting "klimaatrobuust" Beekerloop, raadsvoorstel volgt, dekking uit GRP en Grondexploitatie Loverbosch fase 2.
11	Gebiedsagenda Mobiliteit Brainportregio Oost De komende jaren wordt van de gemeenten in de Brainportregio Oost gevraagd om uitvoering te geven aan de Gebiedsagenda Mobiliteit en in te zetten op 12 concrete opgaven: Verbeteren van (inter)nationale verbindingen, Robuust hoofdwegennet en bundelroutes, goede spoorverbindingen in, van en naar de Brainportregio, Netwerken op orde voor alle modaliteiten met mobiliteitshubs voor de first & last mile, Stimuleren en faciliteren Zero Emissie, Voldoende publieke laadinfrastructuur, Verduurzaming wagenpark en reizen werknemers, Komen tot een structurele aanpak van verkeersonveiligheid, Toepassen nieuwe technische ontwikkelingen Smart Mobility, Slimme innovatieve logistiek, Gebiedsgerichte aanpak, Slimmer fietsen. Omdat iedere regio in de Brainportregio een gebiedsagenda opstelt welke in 2021 worden samengevoegd in één Mobiliteitsagenda Brainport, wordt dan pas duidelijk hoeveel de gemeenten moeten investeren.

12	Toekomstagenda De toekomstagenda met z'n 5 programma's zou verder doorontwikkeld kunnen worden, zodat voor inwoners, raad, college en medewerkers nog meer dan nu inzichtelijk is dat de programma's leidend zijn voor de toekomst van de gemeente Asten. Dat vereist investeringen in kennis, kunde, communicatie. O.a. programmamanagement verder professionaliseren. Dit vereist een kwalitatieve en kwantitatieve slag op diverse niveaus. De Coronacrisis zorgt er bovendien voor dat het huidige ambitieniveau v.w.b. het programmamanagement en de toekomstvisie al lastig in te vullen is door de gewijzigde omstandigheden en vooral manier van werken.
13	5G-Netwerk Voor het realiseren van 5G-applicaties en het bouwen van netwerken is de gemeente verplicht infrastructuur zoals gebouwen, lantaarnpalen etc. beschikbaar te stellen voor kleine antennes. De gemeente kan hiervoor een vergoeding vragen. Het beoordelen van de aanvragen, houden van toezicht, juridische aansprakelijkheid regelen, aanpassingen bestemmingsplan etc. kosten tijd en geld en worden niet volledig gecompenseerd door de vergoeding. Als gemeente Asten bekijken en volgen we de regionale ontwikkelingen. Omdat niet duidelijk is wat de kosten zijn, wordt voorlopig P.M. geraamd.
Programma 4: Economie en financiën	
14	Innovatiehuis de Peel De gemeente Asten financiert samen met de overige Peelgemeenten het Innovatiehuis de Peel. De financiering heeft tot en met 2020 middels incidentele budgetten plaatsgevonden. De afspraak is dat deze deelneming minimaal tot en met 2023 blijft voortbestaan. Hiertoe dienen de proceskosten (€ 30.000), projectkosten (€ 50.000), 0,5 FTE (inbreng eigen personeel) en overige kosten (€ 2.500) gefinancierd te worden in de periode 2021-2023 (en wellicht ook daarna).
15	Centrumvisie Asten Een nieuwe wens van het college van B&W (themabijeenkomst april 2020) is de opstelling van een centrumvisie (zie ook tabel effecten/risico Corona). De bedoeling is om deze zo veel als mogelijk in eigen beheer met een goede samenwerking met de betrokken partijen (detailhandel, horeca, vastgoedeigenaren, bewoners van het centrum, overige inwoners/gebruikers) op te stellen. Enige externe kosten zijn hiermee wel gemoeid, globale inschatting vooralsnog is ca. € 25.000,- (opstellen schetsplannen, bestemmingsplannen, organisatiekosten, e.d.).

7. Impact Coronacrisis

7.1 Inleiding

De gemeente Asten heeft, net als de rest van Nederland en de wereld, sinds medio maart te maken met de Coronacrisis. Het gaat hierbij om de wereldwijde verspreiding van de ziekte COVID-19, een voor de mens nieuwe variant van het Coronavirus. De Coronacrisis heeft grote impact en zorgde ervoor dat het maatschappelijke leven grotendeels tot stilstand kwam. In eerste instantie springt hierbij de gezondheidszorg het meest in het oog. Het belang van de publieke gezondheid staat voorop. Om die reden zijn er door het kabinet in de afgelopen tijd diverse maatregelen genomen om de verdere verspreiding van het Coronavirus zoveel mogelijk te beperken.

De verplichte sluiting van onder andere scholen, sportverenigingen, culturele instellingen, recreatievoorzieningen en horecagelegenheden heeft ertoe geleid dat de bewegingsvrijheid van mensen ontzettend beperkt is geweest en nog steeds deels is door bijv. de 1,5 m beperkingen. Mensen werken nog steeds massaal thuis en dit zorgt voor een toename van de druk in gezinnen, zeker bij gezinnen met weinig (buiten)ruimte.

Daarnaast wordt het kwetsbare deel van onze bevolking hard geraakt, denk hierbij bijvoorbeeld aan werklozen, eenzame ouderen en leerlingen met een achterstand. Naarmate het aantal besmettingen toenam en de maatregelen strenger werden, kwamen ook die andere 'slachtoffers' steeds beter in beeld: het bedrijfsleven, de kleine ondernemers en de creatieve/culturele instellingen. Daartegenover kwam het Rijk met maatregelen (zie hoofdstuk 9) om compensatie te bieden.

Kortom, de crisis raakt de hele samenleving en heeft vanzelfsprekend ook ingrijpende gevolgen voor Nederlandse gemeenten. Onder meer op het gebied van economie, financiën, onderwijs, openbare orde en het sociaal domein.

7.1.1 Extern beeld, TIP-enquête

Als gemeente hebben we via TIP-Asten de impact van de crisis op onze inwoners, verenigingen en maatschappelijke instellingen onderzocht. Aan dit onderzoek hebben 623 respondenten meegedaan. De foutmarge in het onderzoek is < 5% waardoor het onderzoek als representatief mag worden beschouwd.

De verdeling van de 623 respondenten over de verschillende doelgroepen is hierbij als volgt (sommige respondenten behoren tot meerdere doelgroepen daarom > 100% opgeteld):

- 83% = Inwoners;
- 13% = Eigenaar eenmanszaak;
- 18% = Eigenaar eigen bedrijf (BV, NV of VOF);
- 3% = Bestuurslid maatschappelijke organisatie;
- 16% = Bestuurslid vereniging of stichting.

De resultaten zijn opgenomen in bijlage 4.

De belangrijkste conclusies uit het TIP onderzoek zijn:

Inwoners

- 55% geeft aan dat de Coronacrisis geen directe gevolgen heeft voor inkomen en financiële positie;
- 5% geeft aan dat de Coronacrisis zeer veel gevolgen heeft voor inkomen en financiële positie;
- Dezelfde vraag over de verwachting voor de komende 3-6 maanden geeft een vergelijkbaar beeld (47% zeer weinig tot geen gevolgen / 4% zeer veel gevolgen);
- Veel tips om van 'Koop lokaal' nog een groter succes te maken.

Ondernemers (eenmanszaken en bedrijven)

- 13% geeft aan dat de Coronacrisis zeer weinig tot geen invloed heeft op de financiële situatie van het bedrijf;
- 24% geeft aan dat de Coronacrisis zeer veel invloed heeft op de financiële situatie van het bedrijf;
- Dezelfde vraag over de verwachting voor de komende 3-6 maanden geeft een vergelijkbaar beeld voor de categorie zeer weinig tot geen gevolgen (14%), geeft een gunstiger beeld van de categorie die zeer veel gevolgen heeft (9%), maar laat ook een hoger percentage neutraal zien (25% t.o.v. 12%);
- 60% geeft aan geen steunmaatregelen vanuit het Rijk aangevraagd te hebben;
- 69% geeft aan geen steun nodig te hebben.

Maatschappelijke organisaties, verenigingen en stichtingen

- 22% geeft aan dat de Coronacrisis zeer weinig tot geen invloed heeft op de financiële situatie;
- 18% geeft aan dat de Coronacrisis zeer veel invloed heeft op de financiële situatie;
- 6% geeft aan te vrezen voor het voortbestaan van de organisatie in de komende 3-6 maanden.

7.1.2 Intern beeld

De crisis overstijgt het lokale niveau, maar dit betekent niet dat de gemeente niets kan doen. De gemeente is voor inwoners, ondernemers en andere lokale partijen een eerste aanspreekpunt. Vanaf het begin van de crisis is daarom vanuit een lokaal ingericht crisisteam hard gewerkt om zo goed mogelijk te reageren en anticiperen op alle landelijke maatregelen en op de vragen/verzoeken uit de gemeente.

Daarnaast is er bij de Tussentijdse Rapportage voorjaar 2020 een krediet beschikbaar gesteld van € 100.000 voor bedrijfsvoeringuitgaven die gerelateerd zijn aan de Coronacrisis.

Tenslotte zijn er gedurende 13 weken preventieve controles uitgevoerd door team handhaving. Het doel van deze controles was om iedereen zijn/haar eigen verantwoordelijkheid te laten nemen. Dit is voornamelijk door het preventief toezicht en de eenduidige communicatie vanuit het crisisteam goed van de grond gekomen. Bij deze controles zijn 85 officiële waarschuwingen uitgedeeld, 17 proces-verbalen opgemaakt en 20 acties richting bedrijven geweest die te weinig Corona-maatregelen hadden getroffen.

De gemeente gaat vanwege o.a. de stijging van zorgkosten, inzet van Veiligheidsregio en GGD waarschijnlijk een flinke groei in kosten te zien. Tegelijkertijd zullen als gevolg van de genomen maatregelen ook diverse inkomsten dalen, zoals bijvoorbeeld de toeristenbelasting. Op het gebied van zorg, cultuur, sport en participatie zijn reeds afspraken gemaakt met het Rijk over compensatie van kosten. De exacte bedragen zullen in de komende weken en maanden steeds duidelijker worden.

In dit hoofdstuk wordt een inschatting gemaakt per programma van de impact van de Coronacrisis in Asten voor 2020-2024, gegeven de gehanteerde uitgangspunten in paragraaf 7.2/7.3. Hierbij is het goed om te beseffen dat het onmogelijk is om alle effecten en risico's van de Coronacrisis te ondervangen. Hiervoor bestaan teveel onzekerheden die de gemeente niet allemaal vooraf kan onderkennen.

7.2 Uitgangspunten impact Coronacrisis

Het vaststellen en hanteren van een aantal uitgangspunten biedt de mogelijkheid om consistentie aan te brengen in de financiële analyse die we maken van de impact van de Coronacrisis in Asten. Vanuit deze analyse is het beter mogelijk om als gemeente keuzes te maken voor eventuele aanvullende maatregelen.

De gehanteerde uitgangspunten voor de bepaling van de impact Coronacrisis in Asten zijn de volgende:

1. Momentopname

Bij de financiële analyse zijn de huidige rijksmaatregelen omtrent de Coronacrisis zoals bekend op 1 juni 2020 het uitgangspunt. Dit betekent concreet dat de gehele analyse een momentopname is. We zijn er hierbij wel vanuit gegaan dat de 1,5m-maatschappij in ieder geval in 2021 van kracht zal blijven.

2. Bandbreedtes impact Coronacrisis

Bij het bepalen van de impact van de Coronacrisis wordt uitgegaan van bandbreedtes. Gezien de vele onzekerheden is het bij een aantal risico's namelijk lastig om bij de financiële impact één exact bedrag te verbinden. Door middel van bandbreedtes wordt een inschatting gemaakt van het risico.

3. Scenario's Centraal Planbureau (CPB)

Bij de inschatting van een aantal Corona-risico's is gebruik gemaakt van de vier scenario's die het CPB heeft opgesteld voor het schetsen van de economische impact (zie bijlage 1). Dit is alleen gebruikt waar deze scenario's op van toepassing kunnen zijn.

4. Onderscheid Effect 2020-2021 en Risico-kans 2022-2024

In de uitwerking van het hoofdstuk 'Impact Coronacrisis in Asten' is een onderscheid gemaakt tussen 'Effect 2020', 'Effect 2021' en 'Risico-kans 2022-2024'. Bij de effecten in 2020 en 2021 hebben we voor zover mogelijk de impact voor Asten en daaraan gekoppelde financiële consequentie vermeld. De financiële consequenties voor 2021-2022 zetten we vervolgens af tegen de beschikbare weerstandscapaciteit.

Bij risico-kans 2022-2024 bestaat over de financiële impact meer onzekerheid, omdat het op dit moment erg lastig is in te schatten hoe de Coronacrisis zich de komende jaren ontwikkelt. Voor deze jaren wordt met behulp van bandbreedtes (zie uitgangspunt 2) wel de mogelijke impact aangegeven, maar deze worden nog niet afgezet tegen de weerstandscapaciteit.

5. Rijksmaatregelen (zie ook hoofdstuk 9)

De eventuele extra lokale maatregelen zijn aanvullend op de rijksmaatregelen. We gaan er hierbij van uit dat organisaties, instellingen en inwoners uit Asten maximaal van de rijksmaatregelen gebruik maken.

De kanttekening hierbij is dat deze maatregelen de komende weken en maanden nog regelmatig veranderen. Dat betekent dat ook de maatregelen van de gemeente tussentijds kunnen of moeten wijzigen om zo effectief mogelijk te zijn.

7.3 Juridische uitgangspunten

Vanuit juridisch oogpunt gelden zowel een aantal lokale als bovenlokale uitgangspunten die in deze paragraaf worden uitgewerkt.

7.3.1 Lokale uitgangspunten

Wij zijn gebonden aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Met het verlenen van (financiële) steun aan bepaalde sectoren of beroepsgroepen dan wel aan bepaalde ondernemers uit die beroepsgroep, moeten we rekening houden met onder andere deze beginselen:

- *Rechtszekerheid*: hoe beoordeel je of een ondernemer wel of niet in aanmerking komt; welke objectieve kaders hanteren we daarvoor en hoe zorgen we ervoor dat de ondernemers uit Asten weten waar ze aan toe zijn?
- *Gelijkheidsbeginsel*: dit is een algemeen principe dat iedere burger (wettelijk) gelijke rechten en een gelijke behandeling in gelijke gevallen toekent. Waarom wel steun verlenen aan bepaalde sectoren of beroepsgroepen en niet aan andere groepen die net zo zeer getroffen zijn door de Coronacrisis? Of waarom wel steun verlenen aan bepaalde ondernemers uit een beroepsgroep, en niet aan alle ondernemers uit die groep?

Daarnaast speelt het risico van (ongewenste) *precedentwerking*: als we bepaalde groepen of ondernemers uit een beroepsgroep wel steun verlenen en andere groepen of andere ondernemers uit die groep niet, dan kan de ondernemer(s)groep die geen steun ontvangt een beroep doen op precedentwerking en aangeven dat hij of zij ook recht heeft op de steun (wat natuurlijk ook afhankelijk is van de kaders die we hiervoor vaststellen, over wanneer een ondernemer recht heeft op steun). Hierdoor is de financiële impact niet te voorzien. Naast de onvrede die we zouden veroorzaken door bepaalde groepen (ondernemers) uit te sluiten.

Gemeentelijk belastingen

Voor wat betreft de gemeentelijke belastingen: de BSOB voert dit grotendeels voor ons uit, met name voor de OZB, afvalstoffen- en rioolheffing. Zij hebben – rekening houdend met de financiële situatie van de belastingplichtigen en met het uitgangspunt om de financiële situatie niet te verslechteren en een (her)opbouw van liquiditeit niet in de weg te staan – al diverse maatregelen getroffen: aanslagen worden later verzonden, er wordt uitstel van betaling verleend en er zijn mogelijkheden om een betalingsregeling te treffen. Het is voor de BSOB als uitvoeringsorganisatie van meerdere deelnemende partijen niet te doen om per deelnemer een ander regime aan te houden. Het voordeel van 1 uitvoerder is juist uniformering van beleid en het voorkomen van rechtsongelijkheid tussen de deelnemende partijen.

Zie bijlage 3: Juridische analyse voor de volgende documenten:

- Raadsinformatiebrief van de BSOB van 27 mei 2020;
- intern advies 'Belastingverordeningen mogelijkheden steunmaatregelen i.v.m. Corona-crisis'.

7.3.2 Bovenlokale uitgangspunten

Vanuit het Rijk worden al diverse steunmaatregelen aangeboden om de effecten van de Coronacrisis tegen te gaan en ondernemers in getroffen sectoren tegemoet te komen. Deze maatregelen zijn inmiddels ook verlengd en uitgebreid qua werkingssfeer. Ten aanzien van de Rijksbelastingen is er een mogelijkheid voor bedrijven die in financiële problemen verkeren als gevolg van de Coronacrisis om bijzonder uitstel aan te vragen.

- Toets lokale steunmaatregelen sec aan staatssteunregels
Bij het verlenen van (financiële) steunmaatregelen moet rekening worden gehouden met de Europese staatssteunkaders. Er zijn een aantal criteria waar je aan moet toetsen om te beoordelen of er sprake is van staatssteun conform de Europese regels voor staatssteun.

Eén van die criteria is dat er sprake moet zijn van een grensoverschrijdend effect. Dus: ondernemers in het buitenland moeten last kunnen ondervinden van de lokale maatregelen. Dat is hier naar onze mening niet het geval, mede gezien de afstand tot de grens. Op zichzelf lijken de lokale steunmaatregelen dus geen Europeesrechtelijke staatssteun op te leveren.

Als we bijvoorbeeld steun verlenen in de vorm van huurverlaging, moet dit wel getoetst worden aan de Nederlandse wetgeving op het gebied van staatssteun, de Wet Markt en Overheid.

- Toets staatssteunregels in combinatie met nationale steunmaatregelen

Als er sprake is van een overlap tussen gemeentelijke maatregelen en steunfondsen van de Rijksoverheid, kan dat leiden tot een stapeling of cumulatie van subsidies. Omdat de rijksmaatregelen wel vallen onder de Europese staatssteunwetgeving, loop je dan tegen de staatssteunregels aan. Dit betekent dat we per voorgestelde gemeentelijke steunmaatregelen in het kader van het Corona-virus moeten beoordelen:

- of er sprake is van een overlap met rijksmaatregelen -> het pakket dat het Rijk aanbiedt is behoorlijk uitgebreid, dus het risico van overlap is zeer zeker aanwezig;
- zo ja, of de steun valt onder één van de vrijstellingen die de staatssteunregels kennen? Hiervoor moet de ondernemer ook informatie aanleveren aan ons en de uitkomst van deze toets zal per ondernemer verschillen (hangt onder meer af van eerder ontvangen steun);
- als er geen vrijstelling van toepassing is, dan moet de steun in overleg met de Rijksoverheid worden gemeld bij de Europese Commissie;
- als er wel een vrijstelling van toepassing is, kan het nog zijn dat de voorgenomen steunmaatregel (bijvoorbeeld het verlagen van de huurprijs) onder de Wet Markt en Overheid valt. Dit is de Nederlandse wetgeving op het gebied van staatssteun. De steunmaatregel moet dan dusdanig worden opgesteld dat het voldoet aan de Wet Markt en Overheid (bijvoorbeeld door het nemen van een algemeen belang besluit).

Ten aanzien van lokale steun aan horeca en sport zit bijvoorbeeld een overlap met de regeling 'Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren COVID-19 (TOGS)', in deze nationale regeling zit namelijk ook een eenmalige tegemoetkoming om vaste lasten te betalen, zoals huur van een bedrijfspand.

Zie bijlage 3: Juridische analyse voor de volgende documenten:

- Brief van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 7 mei 2020;
- Document 'Nationale financieringsmaatregelen';
<https://europadecentraal.nl/onderwerp/staatssteun/Coronacrisis/nationale-maatregelen/>
- Document 'Hoe kunnen decentrale overheden rechtmatig steun verlenen tijdens de Coronacrisis?';
<https://europadecentraal.nl/praktijkvraag/hoe-kunnen-decentrale-overheden-rechtmatig-steun-verlenen-tijdens-de-Coronacrisis/>
- Document 'Overzicht mogelijkheden / steun verlenen tijdens de Coronacrisis: hoe pak je dat aan?';
<https://europadecentraal.nl/onderwerp/staatssteun/Coronacrisis/handelperspectief/>
- Advies van het kenniscentrum verbonden aan Europa Decentraal.

7.3.3 Conclusie

Lokale steunmaatregelen zijn mogelijk. Er zal dan wel vooraf getoetst moeten worden of de voorgenomen steun overlap heeft met een steunmaatregel die vanuit het Rijk wordt aangeboden. Dit om cumulatie te voorkomen en om te voorkomen dat de ondernemer die onbewust van beide steunmaatregelen gebruik maakt, voor een onaangename verrassing komt te staan als de nationaal

verstrekke steun wordt teruggevorderd. Het zal voor de ondernemer ook niet altijd even duidelijk zijn of er sprake is van overlap tussen de lokale regeling en de Rijksmaatregel waarvan de ondernemer gebruik wil maken.

Als we toch een lokale steunmaatregel willen aanbieden die geheel of gedeeltelijk overlap heeft met de maatregelen die vanuit het Rijk worden aangeboden, moet er worden getoetst aan de Europese staatssteunregels. Dan moet er per ondernemer bekeken worden of de betreffende ondernemer gebruik kan maken van een vrijstelling op deze regels (dit is bijvoorbeeld het geval als de ondernemer over een periode van 3 jaar onder een bepaald bedrag blijft aan ontvangen steun). Zo niet, dan moet de lokale steun gemeld worden bij de Europese Commissie, welke commissie de toelaatbaarheid toetst. Ook is het dan goed om de ondernemer te wijzen op de mogelijke terugvordering van steun als de ondernemer gebruik maakt van zowel de lokale- als de Rijkssteun.

Het is dan ook van belang dat de gemeenteraad duidelijke kaders vaststelt (zie hoofdstuk 11), zodat het voor iedereen duidelijk is of ze wel of niet in aanmerking komen voor de lokale steunmaatregelen en waarom dat is. Dan kun je ook uitleggen waarom bepaalde sectoren of beroepsgroepen dan wel bepaalde ondernemers uit een beroepsgroep wel in aanmerking komen voor lokale steun, en andere(n) niet. Dan komen we ook niet in het gedrang met de beginselen van rechtszekerheid en rechtsgelijkheid en is er ook geen sprake van een ongewenste precedentwerking.

Het is wel zo dat het Rijk al op diverse vlakken steun aanbiedt en dit in de toekomst mogelijk nog wordt uitgebreid. Het is van belang de noodzaak van lokale steunmaatregelen goed af te wegen, als die steun (deels) al op nationaal niveau wordt aangeboden.

7.4 Programma 1: Bestuur en Veiligheid

7.4.1 Samenvatting

Impact Coronacrisis (-) = nadeel (+) = voordeel	Effect 2020	Effect 2021	Risico/kans 2022-2024 (totaal van drie jaren)
Bedrijfsvoering	+ € 38.000 tot + € 41.000	€ 0 tot – € 45.000	€ 0 tot – € 45.000
Dienstverlening	– € 15.000	€ 0	€ 0
Handhaving	€ 0	€ 0	€ 0 tot – € 150.000
Veiligheid	€ 0	€ 0	€ 0
Kansen op gebied van bedrijfsvoering	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	+ € 23.000 tot + €26.000	€ 0 tot – € 45.000	€ 0 tot – € 195.000

7.4.2 Bedrijfsvoering

Onderwerp	Omschrijving	Gevolgen voor gemeente	Periode	
			Korte termijn (2020)	Lange termijn (2021-2024, per jaar)
Capaciteit team UDAS	Team UDAS voert eigenlijke haar taken en werkzaamheden uit (zo veel als mogelijk) gedurende deze crisis. Tevens wordt een beroepen gedaan op crisiscapaciteit. Risico bestaat dat keuzes gemaakt moeten worden tussen dienstverlening en crisiscapaciteit. Een optie hiervoor is inhuur capaciteit.	Kosten extra inhuur capaciteit UDAS. Aannee van € 15.000 voor Asten per jaar, op later tijdstip nog te concretiseren voor de periode dat de richtlijnen van toepassing zijn.	– € 15.000	€ 0 tot – € 15.000
Toename dumpingen openbare ruimte	Risico aanwezig (feitelijk al aan te tonen vanwege monitoring vanaf januari 2020) dat er meer dumpingen plaats vinden in de openbare ruimte. Oorzaak tariefsverhoging en/of Coronacrisis.	Verhoging inzet capaciteit op het product dumpingen. Vooralsnog is het feitelijk ophalen binnen bestaande capaciteit UDAS te realiseren. Voor de beoordeling van dumpingen is geen capaciteit aanwezig. Op dit moment heeft dit nog geen financiële consequenties.	€ 0	€ 0
Voorziening in openbare ruimte in verband met borgen richtlijnen (bijv. 1,5m-samenleving)	De openbare ruimte wordt in een bepaalde mate opgesteld per 1 juni voor maatschappelijke doeleinden zoals terrassen. Afhankelijk van de wijze waarop de gemeente hierin gaat faciliteren dient materiaal/materieel gehuurd te worden.	Kosten voor huren van materiaal/materieel voorzieningen in de openbare ruimte. Aannee van € 10.000 voor Asten, op later tijdstip nog te concretiseren voor de periode dat de richtlijnen van toepassing zijn.	– € 10.000	€ 0 tot – € 10.000

Schade aan materiaal openbare ruimte door voorzieningen in openbare ruimte	Risico bestaat dat o.a. ondernemers eigen voorzieningen gaan treffen in de openbare ruimte. Denk aan bijvoorbeeld verf op bestrating of aanpassingen in de openbare ruimte.	Kosten inhuur expertise dan wel capaciteit om schade te herstellen. Aannee van € 10.000 voor Asten. Op later tijdstip nog te concretiseren voor de periode dat de richtlijnen van toepassing zijn.	– € 10.000	€ 0 tot – € 10.000
Afval en rommel in de openbare ruimte	Het risico is aanwezig dat door beperkingen in gebruik openbare ruimte i.c.m. overheidsrichtlijnen meer rommel en afval in de openbare ruimte terecht komt. Op dit moment is dat al zichtbaar in het centrum van Asten.	Kosten extra ledigingsronde prullenbakken centrum Asten en andere rommel opruimen in de openbare ruimte. Aannee van € 300 per week extra kosten gedurende 52 weken. Op later tijdstip nog te concretiseren voor de periode dat de richtlijnen van toepassing zijn.	– € 16.000	€ 0 tot – € 16.000
Hogere uitgaven voor de bedrijfsvoering	- Aanpassingen gemeentelijk vastgoed 1.5 meter; - Investerings in ICT maatregelen; - Meerdere dagen inzet van BIZOB boven begroot voor reguliere inzet.	Hogere uitgaven op de bedrijfsvoering budgetten. Structurele ICT maatregelen zullen worden meegenomen bij de aanbesteding I&A. Er komt compensatie vanuit het Rijk voor van toepassing van ICT maatregelen.	Krediet van € 100.000 o.a. hiervoor beschikbaar	€ 0
Uitval personeel/ ziekteverzuim	Mogelijk uitval van medewerkers kan leiden tot inhuurverzoeken of tijdelijke uitbesteding van taken. Tot op heden nog geen extra inhuur benodigd geweest. Thuiswerken, verwijderd van fysieke werkplek kan leiden tot een toename van ziekteverzuim.	Mogelijke hogere lasten als gevolg van toename inhuur. Op dit moment zien we nog geen toename van het ziekteverzuim.	€ 0	€ 0
Meerkosten thuiswerkvoorzieningen	Aanschaffen digitale voorzieningen. Nog geen extra Arbo-maatregelen hoeven treffen.	Extra tokens zijn aangeschaft om thuis te werken. Compensatie vanuit A&O fonds is ontvangen voor invoering Teams. I&A risico's en kansen worden meegenomen in het project ontvlechting I&A.	€ 0	€ 0
Besparing op opleidingskosten / organisatieontwikkeling	De verwachting is dat er minder wordt uitgegeven aan organisatieontwikkeling en specifiek aan opleiding en teamontwikkeling.	Waarschijnlijk minder uitgaven dan gepland. Ingeschatte besparing van 50% op het restant van het opleidingsbudget voor 2020.	+ € 89.000 (voordeel)	€ 0
Werving & selectie	Door de Coronacrisis en een krapte op de arbeidsmarkt is het lastig om vacatures ingevuld te krijgen. Dubbele wervingen voor één functie.	Kosten voor werving zullen stijgen.	– € 5.000	€ 0
Facilitaire kosten	(Langere) periode thuiswerken (mrt tot aug) leidt tot o.a. lagere huisvestingskosten gemeentegebouwen en kilometervergoedingen.	Facilitaire kosten en Gas-Water-Licht	€ 0 tot + € 3.000	€ 0 tot + € 6.000

7.4.3 Dienstverlening

Onderwerp	Omschrijving	Gevolgen voor gemeente	Periode	
			Korte termijn (2020)	Lange termijn (2021-2024, per jaar)
Beperkte (telefonische) dienstverlening	Vanwege de 1,5 meter maatregel is het niet mogelijk om met meer dan 2 personen de telefoon te beantwoorden. Het is technisch niet mogelijk om vanuit thuis het centrale nummer te beantwoorden.	De telefoon is nog steeds een veel gebruikt informatiekanaal. Langere wachttijden draagt niet bij aan een goede dienstverlening en gaat ten koste van de waardering.	€ 0	€ 0
Daling aantal betaalde huwelijken	Bij een huwelijk hoort meestal een groot feest. Wanneer door de 1,5 meter maatregel geen feest georganiseerd kan worden, zal het aantal betaalde huwelijken afnemen. Wanneer de wens blijft bestaan om te trouwen, zal gekozen worden voor de gratis ceremonie.	De begrote leges zullen afnemen. Vanwege de promotie van trouwen in de gemeente Asten, is uitgegaan van een stijging van de huwelijksleges met € 7.000,- naar € 22.344,-. Tot aan de Coronacrisis kwamen er wekelijks nieuwe aanvragen binnen. Dat is gestopt en er zijn zelfs huwelijken geannuleerd. Gelukkig staan tegen de opbrengsten voornamelijk variabele kosten. Met andere woorden, de BABS'en worden alleen betaald, wanneer zij ook daadwerkelijk een ceremonie voltrekken.	– € 15.000	€ 0
Verkiezingen 2021 (e.v.)	Op 17 maart 2021 worden de Tweede Kamer verkiezingen gehouden. Wanneer de RIVM maatregelen verlengd worden, zullen de stembureaus en de werkinstructies hierop aangepast moeten worden. Daarnaast bestaat ook nog de mogelijkheid dat deze verkiezingen worden uitgesteld.	De aanpassingen zijn gelegen in de aanschaf van extra materialen, maar waarschijnlijk ook in de inzet van meerdere personen op de stembureaus (schoonmaken, toezichthouders). Compensatie vanuit het Rijk voor deze kosten is nog niet bekend, vooralsnog gaan we ervanuit dat deze kosten volledig gecompenseerd worden.	€ 0	€ 0
Communicatie	Organiseren van informatiebijeenkomsten over gemeentelijke onderwerpen is voor grotere groepen moeilijk/onmogelijk.	Vooraf een praktisch probleem, maar kan wel leiden tot hogere kosten, bijvoorbeeld omdat meerdere bijeenkomsten voor hetzelfde thema georganiseerd moeten worden (beperkt aantal bezoekers) of het afhuren van grotere accommodaties.	€ 0	€ 0

7.4.4 Handhaving

Onderwerp	Omschrijving	Gevolgen voor gemeente	Periode	
			Korte termijn (2020)	Lange termijn (2021-2024, per jaar)
Extra inzet op handhaving openbare orde en veiligheid (noodverordeningen)	Extra inzet medewerkers voor handhaven openbare orde en veiligheid. Uren boa's (Bijzondere Opsporingsambtenaar) en toezichthouders inzetten op controle openbare ruimte en inrichtingen. Afhankelijk van ontwikkelingen Covid-19 en vaccin kan het zijn dat de reguliere taken weer opgepakt kunnen worden. Extra inhuur nodig voor reguliere taken wanneer extra werkzaamheden niet (voldoende) afnemen. En rekening houden met overuren/opbouw verlof.	- Extra toezichturen op controle van naleving regels uit de opeenvolgende noodverordeningen (vooral in weekenden). - Extra beleidsuren voor vertaling van en vragen uit noodverordeningen. - Extra klantcontacten door vragen en meldingen vanuit samenleving Asten. - Dit gaat ten kostte van de reguliere taken ten zij uitvoering gewenst is dan is extra capaciteit nodig. - Afname geloofwaardigheid omdat door nieuwe taak het reguliere toezicht in gedrang komt. - Kosten overuren voor werkzaamheden in weekend en op vrije dagen. En daarnaast opbouw verlof (dus minder directe uren beschikbaar). - Eerste inschatting van kosten is gebaseerd op 20 weken aan extra inzet. Tot en met half juni zijn 307 uur extra gemaakt. - Korte termijn is dit blijvend, gelet op voortdurende aanpassingen Noodverordening om uit de "intelligente lockdown" te komen. - In 2020 verantwoording verleggen van gemeente naar eigenaren/ initiatiefnemer en daarna herprioriteren van risicolocaties. Vooralsnog niet uitgaan van extra inhuur.	Ten laste van krediet Coronacrisis.	€ 0

Verschuiving in balans van handhavingstaken	De taken zijn geherprioriteerd. In volgorde van prioritering (hoogste prioriteit bovenaan) 1. noodverordening; 2. spoed klachten/meldingen/bestuurlijke rapportages politie (gevolgen goede leefomgeving); 3. BRP-controles 4 controle bouw; 5. handhavingsverzoeken. 6. toename leefbaarheidsproblemen: voornamelijk bij probleemgezinnen nemen problemen toe wat invloed heeft op de leefbaarheid in hun omgeving en toename van meldingen van burenoverlast Regulier toezicht en bezoeken van locaties zijn opgeschort. Tenzij samenvalt met 1 tot en met 4.	- Er vinden meer acties plaats op openbare orde en veiligheid specifiek op Coronagebied. - Mogelijk meer ondermijnende activiteiten die nu buiten het zicht plaatsvinden. - Geen goede naleving op gebied van goed woon- en leefklimaat bij de kwetsbaren in de samenleving. - Naleefgedrag gaat achteruit waardoor kwaliteit van de leefomgeving achteruit gaat. - Door vrije tijd is mogelijk veel illegaal bijgebouwd, gelet op de drukte bij de bouwmarkten. - De achterstand op TH (Toezicht en Handhaving) door opgelopen capaciteitstekort in 2019, kan in 2020 niet ingelopen worden. - Beperkingen in behandeling van zaken, omdat fysiek contact wordt ontraden en het niet altijd mogelijk is om via online middelen het gesprek aan te gaan/ te acteren. - Toename handhavingsverzoeken / ingebrekestellingen / procedures. - Basis Registratie Personen (BRP) controles moeten z.s.m. opgepakt worden i.v.m. verhoogd risico op uitkeringsfraude. Herprioritering vooralsnog geen extra inhuur. Bij blijvende extra taken is meer capaciteit nodig.	€ 0	P.M.
Verzoeken om verlenging begunstigingstermijn	Corona wordt veelvuldig aangehaald waarom locatie niet bezocht kan worden of dat de begunstigingstermijn uitgesteld moet worden.	Meer tijd naar schriftelijke afhandeling verzoeken en meer telefonische klantcontacten. Minder inzet mogelijk door extra inzet op handhaving openbare orde en veiligheid (noodverordeningen). Verwachting is dat als er minder tijd aan Openbare Orde (OO) en Veiligheid (V) besteed hoeft te worden de HH (handhaving) op andere taakvelden weer toeneemt (communicerende vaten). Vooralsnog gaan we ervanuit dat dit opgelost kan worden door herprioritering van werkzaamheden, dus geen financiële gevolgen.	€ 0	€ 0

Horecapilot verruiming openingstijden	Door Corona zijn horecazaken gesloten. De pilot loopt op korte termijn af. Onduidelijk of het noodzakelijk is om de pilot nu voort te zetten (tegenstrijdig) wellicht is het een optie om de termijn op te schorten tot het moment waarop de horeca weer is opgestart.	Waarschijnlijk extra inzet nodig van politie/toezicht langer en later mochten er veel personen op het terras zitten of in de horecagelegenheden, gelet op de strikte voorwaarden waaronder horeca per 1 juni 2020 weer is opgestart. Vooralsnog gaan we ervanuit dat dit opgelost kan worden door herprioritering van werkzaamheden, dus geen financiële gevolgen.	€ 0	€ 0
Aanpak nachtverblijf op recreatieparken	Door Corona is er vertraging omdat voor deze aanpak controles ter plaatse noodzakelijk zijn.	Mogelijk extra budget nodig omdat aanpak langer loopt, doordat we later kunnen beginnen met het op grotere schaal oppakken van de controles. Na 2022 is verlenging van het krediet mogelijk nodig (€ 150.000) . Personele inzet voor deze taak kan nu niet de taken uitvoeren waardoor taken verschuiven in de tijd. Vooralsnog gaan we ervanuit dat dit opgelost kan worden door herprioritering van werkzaamheden, dus geen financiële gevolgen.	€ 0	2021: €0 2022-2024: € 0 tot – € 150.000

7.4.5 Veiligheid

Onderwerp	Omschrijving	Gevolgen voor gemeente	Periode	
			Korte termijn (2020)	Lange termijn (2021-2024, per jaar)
Personele inzet t.b.v. Coronacrisis	De personele inzet t.b.v. de Coronacrisis is fors. - De rampenbestrijding is bij dit taakveld belegd en 2 medewerkers zijn min of meer fulltime belast met lokale en regionale werkzaamheden (voor twee gemeenten en regio). - De werkzaamheden van de juridisch medewerker veiligheid en van de handhavingsjurist worden ook voor een groot gedeelte bepaald door de Coronacrisis. - De 0,6 fte ondersteuning informatiecoördinator aanpak ondermijning is tijdelijk overgeheveld naar aanpak Corona o.b.v. de verschillende noodverordeningen	De gevolgen voor de gemeente zijn nog niet duidelijk. Zolang de maatschappij nog in lockdown verkeert en er geen grote openbare orde zaken of ondermijningcasussen aan het licht komen, kunnen we met de huidige formatie het werk aan, mede door een continue afweging van prioriteiten, waardoor andere zaken noodgedwongen doorschuiven of op dit moment niet spelen. Vooralsnog gaan we ervanuit dat dit opgelost kan worden door herprioritering van werkzaamheden, dus geen financiële gevolgen.	€ 0	€ 0

	- Binnen het team is geschoven met taken waaronder BIBOB, OO-V, Piketdienst. - Medewerker leefbaarheid wordt ook ingezet bij op aanpak Corona o.b.v. noodverordening gezamenlijk met de boa. - Taken worden binnen het team geprioriteerd, zodat de noodzakelijke zaken op brandweezorg, toezicht, handhaving, OO-V, IVB enzovoort voortgang blijven houden.			
Extra kosten Veiligheidsregio	Binnen de organisatie van de Veiligheidsregio wordt een groot beroep gedaan op medewerkers om mee te draaien in de crisisorganisatie. Waar dit normaliter een inzet van uren, c.q. dagen is, draait de crisisorganisatie nu al 2 maanden op deze manier. Mogelijk blijft hierdoor een gedeelte van het reguliere werk liggen en is op een later moment een inhaalslag nodig, waarbij het risico bestaat dat dit niet binnen de huidige capaciteit kan worden opgevangen.	Er is op dit moment geen indicatie gegeven dat dat dit scenario ook daadwerkelijk gaat plaatsvinden. Gevolgen voor de gemeente zijn in dat geval tweeledig: - vertraging van levering van (niet verplichte) producten zoals brandveilig leven. In Coronatijd is er geen afname, waardoor de vraag op termijn groter kan zijn dan het aanbod; - Inhuur van extra personeel om (verplichte) producten op te kunnen leveren. Mogelijk dat dit een financiële consequentie voor gemeenten herbergt.	€ 0 O.b.v de tussentijdse bestuursrapportage VRBZO prognose positief resultaat 2020 ondanks €250.000 extra kosten.	P.M.
Extra kosten	Wanneer binnen het taakveld reguliere werkzaamheden essentieel zijn om ook op te pakken en welke binnen de reguliere capaciteit niet kunnen worden opgepakt, bijvoorbeeld bij een toename van OO-V-taken, Bibob- zaken de handhavingsverzoeken (door minder preventieve controles) of omdat de APV moet worden aangepast, dan is hier geen of beperkte personele capaciteit voor.	Mogelijk extra inhuur benodigd voor zowel Asten als Someren, wanneer werkzaamheden alsnog moeten worden uitgevoerd. Vooralsnog gaan we ervanuit dat dit opgelost kan worden door herprioritering van werkzaamheden, dus geen financiële gevolgen.	€ 0	€ 0

7.4.6 Kansen op gebied van bedrijfsvoering

Onderwerp	Omschrijving	Gevolgen voor gemeente	Periode	
			Lange termijn (2021-2024, per jaar)	Lange termijn (2021-2024, per jaar)
Andere manier van vasthouden	Welke initiatieven zijn kansrijk om op een andere wijze het taakveld LHV in te richten om toch de doelen uit de toekomstvisie te halen. Hierbij zijn we slechts een van de adviseurs van ons college.	Onderzoeken wat wenselijk is (verantwoordelijkheid laag leggen). Nadeel is dat VRBZO en ODZOB op dit moment een andere invalshoek hebben.	€ 0	€ 0
Corona maakt dat de insteek is om integraal te werken.	Alles wordt afgewogen en op basis van een voorstel wordt keuze gemaakt. Hierdoor wordt het einddoel bereikt en niet een deelopdracht. Dit brengt met zich mee dat mensen over hun eigen vakgebied heen moeten kijken. Dit brengt mensen nader tot elkaar en onderwerpen kunnen effectiever aangevlogen worden. Duidelijke structuur en afspraken maken over wie, waarom en wanneer zijn wel noodzakelijk.	Het moet effectief en efficiënt blijven.	€ 0	€ 0
Intensievere samenwerking	Intensievere samenwerking en kennis delen met buur- / regiogemeenten kan blijvend zijn.		€ 0	€ 0
Effectiever vergaderen-overleggen	Doordat videobellen door Corona volledig geïntegreerd is in onze maatschappij, geeft dit mogelijkheden tot het houden van online vergaderingen-overleggen die normaliter op locatie plaats vinden. Dit bespaart reistijd en kosten.	Minder urenverlies door reistijd en minder reiskosten.	€ 0	€ 0

7.4 Programma 2: Sociaal domein

7.4.1 Samenvatting

Impact Coronacrisis (-) = nadeel (+) = voordeel	Effect 2020	Effect 2021	Risico/kans 2022-2024 (totaal van drie jaren)
De Schop – Gymzaal Schoolstraat	– € 168.000	€ 0 tot – € 7.000	€ 0 tot – € 7.000
Jeugd	€ 0	€ 0	€ 0
Wmo	€ 0	€ 0	€ 0
Participatie	– € 115.000 tot – € 315.000	– € 120.000 tot – € 320.000	– € 120.000 tot – € 320.000
Onderwijs	€ 0	€ 0	€ 0
Maatschappelijk vastgoed	– € 1.500	€ 0 tot – € 1.500	€ 0 tot – € 1.500
Gemeenschapshuis	€ 0	€ 0	€ 0
Museum	€ 0	€ 0	€ 0
Overige	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	– € 284.500 tot – € 484.500	– € 120.000 tot – € 328.500	– € 120.000 tot – € 328.500

7.4.2 De Schop – Gymzaal Schoolstraat

Onderwerp	Omschrijving	Gevolgen voor gemeente	Periode	
			Korte termijn (2020)	Lange termijn (2021-2024, per jaar)
Verminderde inkomsten uit verhuur zwembad, sporthal gymzaal Schoolstraat.	Indien verenigingen stoppen dan zal de verhuur van de sporthal, zwembad en gymzaal ook verminderen.	Lagere huuropbrengsten van de sporthal en de gymzaal. O.b.v. scenario II van het CPB 5% verminderde huur.	– € 7.000	€ 0 tot – € 7.000
Geen inkomsten uit contributies zwemles	In verband met het verbod is het voor 100% bezetting zwemlessen geven niet mogelijk tot 1 september.	<u>Zwemlessen:</u> Er wordt niets terug betaald. De periode van de zwemlessen was op 1 week na verlopen. Zwemlessen starten weer 25 mei voor 20%. Lessen worden per les betaald.	– € 67.000 (3 mnd lock down)	€ 0

		<u>Doelgroepen:</u> De kwartaal periode van de doelgroepen was op 2 weken na afgelopen. Verder gaan de klanten die nu starten betalen per les. Omdat alles nog onduidelijk is, is dit beter te overzien. Stel dat we weer een lockdown krijgen hoef je niets te verrekenen.	– € 67.000 (50% van de 6 mnd bezetting)	€ 0
Geen inkomsten uit vrij zwemmen.	I.v.m. het verbod is gebruik van het zwembad niet mogelijk tot 8 juni.	Klanten kopen geen nieuwe kaarten conform hun oude patroon. Ingeschat voor periode van 6 maanden.	– € 20.000	€ 0
Geen inkomsten uit huur Meervan Deuren	I.v.m. met huur diplomazwemmen Meervan Deurne. Geen inkomsten in maart en juni.	Ze huren 12 uur per x in maart en juni	– € 7.000	€ 0
Daling van aantal bezoekers	Heeft en krijgt iedere bezoeker het vertrouwen om weer zoals voor de Coronacrisis te komen sporten.	Daling van het aantal betalende bezoekers / verenigingen.	P.M.	P.M.

7.4.3 Jeugd

Onderwerp	Omschrijving	Gevolgen voor gemeente	Periode	
			Korte termijn (2020)	Lange termijn (2021-2024, per jaar)
Extra uitgaven Jeugdhulp	Tijdens en na de Coronacrisis kan er een zwaarder beroep gedaan worden op de voorzieningen Jeugdhulp. Niet bekend is hoe effectief de hulpverlening op afstand is. Eveneens is de impact van de Coronacrisis op de jeugd niet bekend, mogelijk is er sprake van traumaverwerking. Hier is extra aandacht voor op scholen. Hoe e.e.a. zich ontwikkelt is op dit moment nog afwachten. Ook kan het zijn dat mensen langer wachten met hulp zoeken, waardoor eerder duurdere zware hulp ingezet moet worden. Onderzoeken die plaats moesten vinden zijn uitgesteld. Kinderen naar de WLZ (Wet Langdurige Zorg), heeft vertraging opgelopen (1 casus). Zelfredzaamheid kan in deze periode groter blijken dan eerder is aangenomen. Nu blijkt dat ze niet afhankelijk zijn van hulp. De komende tijd wordt gekeken of dit het geval is en wat dit betekent voor de toekomst.	Extra kosten handhaven RIVM richtlijnen voor zorgaanbieders. Verwachting hogere instroom en zwaardere jeugdhulp (boeggolf). We zien een toename van het aantal cliënten in het 2 ^e kwartaal 2020 t.o.v. het 1 ^e kwartaal 2020. Het is afwachten hoe zich dit verder ontwikkelt. Toename van cliënten leidt tot hogere uitgaven Jeugdhulp. Een goede inschatting van de extra kosten is op dit moment nog niet te maken. Na de zomer hopen we meer duidelijkheid te kunnen geven over een bandbreedte van de extra kosten. Overigens heeft het Rijk in het maatregelen pakket van 28 mei een voorschot beschikbaar gesteld voor de continuïteit van zorg.	P.M.	P.M.

Betaling voor niet geleverde diensten	Zorgaanbieders WMO, Jeugdhulp en lokale zorgaanbieders als Zorgboog en Savant leveren tijdelijk niet of minder/aangepaste zorg, maar zullen tot 1 juli 2020 doorbetaald worden om deze partijen in stand te houden. Om de continuïteit van zorgaanbieders Wmo en Jeugdhulp te garanderen, is afgesproken om een omzetgarantie (op het niveau van voor de crisis) te geven aan zorgaanbieders voor niet geleverde zorg voor de maanden april, mei, juni en juli. Ook extra kosten i.v.m. Corona en RIVM maatregelen mogen door zorgaanbieders worden gedeclareerd.	Op dit moment budgettair neutraal. Doorbetaling kan vanuit de beschikbare budgetten. Rechtmatigheid is hierbij wel een risico (accountantscontrole 2020).	P.M.	P.M.
Risico's voor de bedrijfsvoering, toename beroep op Sociaal Team Asten waaronder gezins- en jongerencoaches en Wmo-consulenten	Het kan zijn dat er na de Coronacrisis extra inzet gevraagd gaat worden van de professionals van het Sociaal Team Asten.	Extra inzet betekent dat extra budget nodig is. Uitgestelde hulpvragen bij het STA zetten druk op de uitvoering én zorgaanbieders. We anticiperen hierop, maar tegelijk bestaat er een risico op langere wachttijden. Om dit op te vangen zal overgegaan moeten worden tot tijdelijke uitbreiding van de consulentencapaciteit, wat een verhoging van de inhuurkosten betekent. Tot nu toe hebben wij geen signalen dat er bij de zorgaanbieders hierdoor ook wachtlijsten gaan ontstaan. Mocht dat het geval zijn, dan kan uitgestelde zorg leiden tot verhoging van de problemen bij de zorgvrager waardoor duurdere (intensievere en meer langdurige) zorg nodig is. Om dit op te vangen kan ook bij de zorgaanbieder sprake zijn van de noodzaak tot tijdelijke capaciteitsuitbreiding, waardoor kostenstijging optreedt in het lopende jaar. Gezien de arbeidsmarkt is de inhuuroplossing voor de zorgaanbieders waarschijnlijk ontoereikend. We zullen extra kosten bij de zorgaanbieder, afzetten tegen de betaling van niet geleverde diensten. Op dit moment is extra capaciteitsvraag nog niet aan de orde, maar dit zou later in het jaar alsnog kunnen gebeuren.	P.M.	P.M.

Hulpverlening	Op dit moment wordt er ook digitale hulpverlening op afstand verleend. Dit wordt nu ook ingezet.	Wellicht heeft dit in de toekomst efficiencyvoordelen.	P.M.	P.M.

7.4.4 Wmo

Onderwerp	Omschrijving	Gevolgen voor gemeente	Periode	
			Korte termijn (2020)	Lange termijn (2021-2024, per jaar)
Extra uitgaven Wmo en minder inkomsten eigen bijdrage	Tijdens en na de Coronacrisis kan er een zwaarder beroep gedaan worden op de voorzieningen, zoals tijdelijke toename psychische zorg. Ook is er sprake van meer eenzaamheid. Op dit moment kan niet alle hulpverlening geboden worden. Geen inkomsten uit eigen bijdragen Wmo over april en mei 2020. Het Centraal Administratie Kantoor (CAK) heeft nog niet gepubliceerd over EB per 1-6. Het gemis aan inkomsten uit eigen bijdragen wordt door het Rijk gecompenseerd.	1. We verwachten een toename aan aanvragen voor Wmo voorzieningen door inwoners die na revalidatie van Corona weer thuis gaan wonen. De verwachting is dat niet alle ex-patiënten volledig zullen herstellen. Door de opgelopen (chronische) longschade doen zij mogelijk een beroep op bijvoorbeeld begeleiding, huishoudelijke hulp, een woningaanpassing of vervoersvoorzieningen. 2. Op het onderdeel begeleiding kan door de Coronacrisis ook een grotere vraag ontstaan bij de leeftijdsgroep 40 jaar en jonger. 3. Uitgestelde aanvragen: Er is een risico van een boeggolf aan aanvragen. Door de Coronacrisis hebben de mensen hun meldingen/aanvragen Wmo mogelijk uitgesteld. Het aantal ingediende meldingen/aanvragen Wmo tot nu toe is daardoor ook niet maatgevend voor de rest van het jaar. Voor alle punten geldt dat er op dit moment nog weinig valide informatie bekend is over de lange termijn gevolgen. WLZ: Ondanks een WLZ-indicatie kan door een opnamestop, de situatie ontstaan dat de Wmo-ondersteuning, die dan niet langer geïndiceerd is, doorgezet moet worden. Tot nu toe zijn hier geen meldingen van bekend bij het Sociaal team Asten. De Coronacrisis heeft tot nu toe geen specifieke invloed op de soort meldingen/aanvragen. De aanname is dat aanvragen worden uitgesteld. De komende periode zal meer inzicht geven in uitgestelde aanvragen (boeggolf) en soort.	P.M.	P.M.

		Vanuit de GR-Peelgemeenten zijn er op dit moment geen signalen die duiden op een toename van de zorgvraag, dit wordt constant gemonitord.		
Zorgvervoer Wmo (Taxibus)	Het college van Burgemeester en Wethouders heeft besloten om in te stemmen met het verzoek om een compensatie te verstrekken van 80% van de normale maandelijkse factuur als voorlopige compensatievergoeding tot 1 juli (dit is inclusief de ritten die momenteel wel gereden worden).	Op dit moment iets minder kosten dan gepland. Doorbetaling kan vanuit de beschikbare budgetten gebeuren.	€ 0	€ 0
Dak- en thuislozen	Extra opvang voor dak- en thuislozen.	Er komt geen rekening voor extra opvang. Helmond is centrumgemeente en ontvangt ook de middelen voor de opvang. Ze hebben extra opvang geregeld i.v.m. Corona, maar de Peelgemeenten ontvangen hier geen rekening van.	€ 0	€ 0

7.4.5 Participatie

Onderwerp	Omschrijving	Gevolgen voor gemeente	Periode	
			Korte termijn (2020)	Lange termijn (2021-2024, per jaar)
Sterke instroom bijstandsgerechtigden (BUIG), bijzondere bijstand, zelfstandigen (BBZ) en uitvoeringskosten Senzer	Mogelijk verliezen inwoners hun baan en verliezen zelfstandig ondernemers hun opdrachten als gevolg van de Coronacrisis. Afhankelijk van opgebouwde WW-rechten komen mensen die hun baan hebben verloren in de bijstand terecht. Als meer mensen terecht komen in een bijstandsafhankelijke situatie, nemen mogelijk ook de aanvragen bijzondere bijstand toe.	- Extra uitgaven uitkeringen levensonderhoud - Extra uitgaven bijzondere bijstand Mogelijk extra uitgaven uitvoeringskosten als gevolg van toename uitkeringsbestand (trap op-trap af principe) Na beëindiging WW stromen mensen mogelijk in de bijstand, dus hogere uitkeringslasten, op termijn ook voor bijzondere bijstand. Senzer komt rond de zomervakantie met een overzicht van de consequenties van de Coronacrisis voor de organisatie en de begroting. Budgetoverschrijding BUIG tot 7,5% moeten gemeenten zelf betalen, budgetoverschrijding tussen 7,5% en 12,5% voor 50% zelf betalen.	– € 100.000 tot – € 300.000 Inschatting op basis van scenario II en IV van het CPB. Berichten in het landelijke nieuws gaan nu uit van fors hogere werkloosheid, deze scenario's worden na deze zomer opnieuw bekeken.	– € 100.000 tot – € 300.000 Inschatting op basis van scenario II en IV van het CPB. Berichten in het landelijke nieuws gaan nu uit van fors hogere werkloosheid, deze scenario's worden na deze zomer opnieuw bekeken.

		Het huidige effect 2020 en risico voor 2021-2024 is een inschatting zonder rekening te houden met compensatie vanuit het Rijk in de BUIG-budgetten. In de septembercirculaire wordt het macrobudget nader bezien, waarbij rekening zal worden gehouden met de gevolgen van de Coronacrisis.		
Uitvoering noodregeling bijstand ZZP-ers en uitvoeringskosten Senzer (TOZO)	De Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers (TOZO) is ingesteld door het Rijk. In totaal zijn er voor de gemeente Asten 267 aanvragen in behandeling genomen voor een bedrag van €348.603 (t/m 1 juni).	De regeling wordt volledig gefinancierd door het Rijk. De invloed op de uitvoeringskosten is nog onbekend. Vooralsnog worden participatiecoaches toegevoegd voor de uitvoering en is er geen sprake van hogere uitvoeringskosten.	€ 0	€ 0
Schulddienstverlening	Door verlies banen en verliezen van opdrachten door ZZP-ers is er sprake van inkomensverlies/-achteruitgang. Dit leidt mogelijk tot ontstaan of toename van schulden.	Meer mensen komen mogelijk in een schuldsituatie terecht en doen beroep op schuldhelpverlening. Meer ureninzet c.q. hogere uitvoeringskosten, zowel lokaal als regionaal. Voorlopig gaan we ervan uit dat dit binnen de huidige budgetten opgevangen kan worden.	€ 0	P.M.
Meer aanspraak op lokale voorzieningen, zoals Stichting Leergeld, lokale schulddienstverlening en minimabeleid.	Als gevolg van de economische crisis belanden meer mensen op het sociaal minimum qua inkomen. Hierdoor kan vraag naar lokale minimavoorzieningen stijgen. Daarnaast leidt onderwijs op afstand mogelijk tot meer vraag naar laptops, ook in basisonderwijs. Door inkomensachteruitgang mogelijk meer gebruik van de voedselbank.	Hogere uitgaven/hogere subsidiebedragen. De vraag naar meer laptops is door de basisscholen en voortgezet onderwijs zelf geregeld met behulp van landelijke middelen of vanuit Stichting Leergeld. Het beroep op minima-regelingen laat op dit moment geen toename zien, voor dit moment niet in te schatten hoeveel dit gaat stijgen.	– € 15.000	– € 20.000
Senzer	Er zijn ook sectoren waar juist behoefte is aan personeel. Hier liggen kansen, om mensen te herplaatsen in deze sectoren. Senzer heeft hier uiteraard oog voor en pakt de kansen waar ze zijn. Echter heeft Senzer te maken met een doelgroep die niet zomaar ergens anders naartoe kan. Zij hebben veelal met een kwetsbare groep te maken. Maar waar kansen liggen, worden deze zeker benut.		P.M.	P.M.

7.4.6 Onderwijs

Onderwerp	Omschrijving	Gevolgen voor gemeente	Periode	
			Korte termijn (2020)	Lange termijn (2021-2024, per jaar)
Toename van het aantal leerlingen met een onderwijsachterstand	Risico ontstaat dat meer kinderen een onderwijsachterstand oplopen, met name de leerlingen die Nederlands als tweede taal hebben. Een onderwijsachterstand is vaak moeilijk in te halen en achtervolgt een leerling zijn hele leven. Dit is van invloed op zijn schoolloopbaan en arbeidscarrière. Dit kan ook leiden tot achterstand/problemen op andere gebieden en daardoor toename vraag naar jeugdhulp.	Doelen en resultaten op het terrein van onderwijsachterstandenbeleid worden mogelijk niet behaald. Schoolbesturen en voorschoolse voorzieningen zullen een (groter) beroep doen op de gemeente om meer middelen vanuit het budget onderwijsachterstandenbeleid beschikbaar te stellen. Voorlopig gaan we ervanuit dat eventueel extra beroep op middelen binnen het huidige onderwijsachterstanden-budget kan worden afgedekt.	€ 0	€ 0
Noodopvang	Risico bestaat dat de noodopvang vanaf 11 mei t/m 8 juni niet met gesloten beurs kan plaatsvinden. Vanaf 8 juni t/m 1 juli is de noodopvang alleen nog beschikbaar in de avonden, nacht en weekend voor kinderen van ouders die in de zorg werken. Dit omdat de dagopvang en gastouderopvang weer regulier open gaan en BSO ook weer opengaat in aansluiting op de schooldagen. Alle noodopvang waarbij extra personeel, extra ruimte etc. nodig is buiten het normale aanbod van de locaties worden door de gemeente gefinancierd uit de hiervoor door het Rijk gereserveerde middelen.	De financiering van de noodopvang is bij de gemeenten belegd. Het Kabinet heeft toegezegd gemeenten voor de kosten van (24 uren) noodopvang te compenseren, voor zover deze niet binnen de bestaande kaders van scholen of kinderopvanglocatie konden of kunnen worden uitgevoerd. Over de hoogte van die compensatie en de wijze waarop deze middelen beschikbaar worden gesteld, vindt momenteel overleg plaats met het ministerie.	€ 0	€ 0
Compensatie eigen bijdrage ouders peuterwerk en voor- en vroegschoolse educatie	Het ministerie van VWS stelt 3 miljoen euro beschikbaar voor gemeenten om kinderopvangorganisaties te compenseren voor het terugbetalen van de eigen bijdrage aan ouders die nu geen gebruik kunnen maken van het peuterwerk en voor- en vroegschoolse educatie. Korein en Norlandia hebben een inschatting	Gemeenten krijgen middelen van het Rijk om de eigen ouderbijdrage te vergoeden van 16 maart tot en met 8 juni. Dit komt overeen met de periode dat de kinderopvang geheel of gedeeltelijk gesloten was. In de septembercirculaire 2020 wordt aangekondigd hoe de middelen verdeeld zullen worden.	€ 0	€ 0

	gemaakt van de eigen bijdrage van ouders in Asten. De eigen bijdrage wordt geschat op € 1.000,= per maand. Het gaat om ongeveer 26 ouders.			
Instroom 4-jarige leerlingen	Het betreft kinderen die in de periode vanaf 16 maart tot aan de zomervakantie 4 jaar worden. Met de school, ouders en voorschoolse voorziening wordt afgestemd of het in het belang van het kind is om in te stromen in het basisonderwijs. Dit risico speelt tot aan de zomervakantie, vanaf september stromen alle kinderen op de reguliere weg in.	Stroomt het kind niet door naar de basisschool en maakt het nu gebruik van de voorschoolse voorziening dan zal de gemeente de subsidie tot aan de zomervakantie doorbetalen (alleen voor ouders die niet vallen onder de kinderopvangtoeslagregeling). Dit kan worden betaald uit het budget peuterspeelzalen. Op dit moment stromen alle kinderen die 4 jaar zijn geworden in op de scholen.	€ 0	€ 0
Toename vraag naar subsidieplaatsen regulier peuterwerk	De verwachting is dat er een piek in opzeggingen komt bij de kinderdagopvang vanaf september 2020 en dat kan tot gevolg hebben dat er een grotere vraag ontstaat naar subsidieplaatsen regulier peuterwerk.	Het budget voor 'peuterspeelzalen' kan onder druk komen te staan. Op dit moment verwachten we dat de opzeggingen kunnen worden opgevangen binnen het huidige budget.	€ 0	P.M.
Leerlingenvervoer	Het college van Burgemeester en Wethouders heeft besloten om in te stemmen met het verzoek om een compensatie te verstrekken van 80% van de normale maandelijkse factuur als voorlopige compensatievergoeding tot 1 juli (dit is inclusief de ritten die momenteel wel gereden worden).	Op dit moment iets minder kosten dan gepland. Doorbetaling kan vanuit de beschikbare budgetten gebeuren.	€ 0	€ 0

7.4.7 Maatschappelijk vastgoed

Onderwerp	Omschrijving	Gevolgen voor gemeente	Periode	
			Korte termijn (2020)	Lange termijn (2021-2024, per jaar)
Regulier Beheer & Onderhoud gemeentelijk vastgoed	Momenteel geen problemen. Aannemers en adviseur werken vooralsnog gewoon door. Prijzen zijn momenteel stabiel.	Stagnatie bij onderhoud, storingen of calamiteiten als de aannemer de werkzaamheden niet meer kan uitvoeren. Het inschakelen van een derde partij, indien beschikbaar, is kosten verhogend.	€ 0	€ 0
Verminderde huuropbrengsten door gestopte verenigingen	Indien verenigingen stoppen en geen gebruik meer maken van de gemeentelijke faciliteiten zijn er ook geen huuropbrengsten meer.	Verminderde huuropbrengst o.b.v. scenario 2 5% van het CPB.	– € 1.500	€ 0 tot – € 1.500

7.4.8 Gemeenschapshuis

Onderwerp	Omschrijving	Gevolgen voor gemeente	Periode	
			Korte termijn (2020)	Lange termijn (2021-2024, per jaar)
Gemeenschapshuis	Het project loopt een 6 tal maanden vertraging op.	Tot heden zijn er minimale financiële gevolgen die weer wegvallen tegen financiële meevallers. Dit wordt binnen het krediet opgelost. We denken met de huidige marktomstandigheden in een gunstige periode te vallen voor de aanbesteding van de aannemer(s).	€ 0	€ 0

7.4.9 Museum

Onderwerp	Omschrijving	Gevolgen voor gemeente	Periode	
			Korte termijn (2020)	Lange termijn (2021-2024, per jaar)
Museum Klok en Peel	De effecten van de Coronamaatregelen op de culturele en creatieve sector zijn groot en de gevolgen worden in alle geledingen van de culturele infrastructuur gevoeld. Er zijn zorgen over het voortbestaan van het museum in Asten.	Risico op negatief exploitatieresultaat bij Museum Klok en Peel. Gemeente kan mogelijk verzocht worden om bij te springen om direct faillissement af te wenden. Wanneer er geen opbrengsten meer binnenkomen kan het tekort oplopen tot € 200.000 voor 2020. Onduidelijk is hoeveel compensatie er gaat plaatsvinden voor gederfde inkomsten vanuit het Rijk.	€ 0	€ 0
Rijksmaatregel vitale regionale infrastructuur	Als onderdeel van specifieke rijksmaatregelen stelt het Rijk ca € 30 miljoen beschikbaar voor de vitale regionale infrastructuur. Daarmee worden podia, musea en filmtheaters bedoeld. Het museum Klok en Peel is voorgedragen voor steun uit deze Rijksmaatregel van € 30 miljoen.	Het Rijk stelt voorwaarden om in aanmerking te komen voor steun uit Rijksmaatregel vitale regionale infrastructuur. belangrijke voorwaarde is dat de gemeente het bedrag 'matcht' dat wordt uitgekeerd aan het museum. Het is in deze fase niet duidelijk of én hoeveel het museum Klok en Peel gaat ontvangen vanuit de Rijksmaatregel. Het risico ontstaat dat de gemeente een nader te benoemen bedrag moet matchen vanuit haar eenmalige reserves.	€ 0	€ 0

7.4.10 Overige

Onderwerp	Omschrijving	Gevolgen voor gemeente	Periode	
			Korte termijn (2020)	Lange termijn (2021-2024, per jaar)
Structurele Subsidie vrijwillige- en professionele organisaties	De vrijwillige- en professionele organisaties hebben niet of niet alle diensten/ werkzaamheden kunnen uitvoeren tijdens de Coronacrisis. Of de organisaties hebben juist nieuwe activiteiten aangeboord.	De subsidie wordt doorbetaald. Mogelijk wordt niet volledig voldaan aan de subsidievoorwaarden. Doordat de subsidie is doorbetaald wordt/kan worden voorkomen dat organisaties failliet gaan. Geen extra kosten en dus geen financieel risico.	€ 0	€ 0
Daling van de vaccinatiegraad	Door beperkte openstelling van de consultatiebureaus op de locaties Helmond en Asten is het risico dat meer mensen, vanwege klachten of vervoersproblemen naar het consultatiebureau, niet naar de noodzakelijke contactmomenten gaan. De vaccinatiegraad kan daardoor dalen.	Gezondheid van de inwoners, geen financieel risico.	€ 0	€ 0
Signalering huiselijk geweld en kindermishandeling	Onze professionals van Sociaal Team Asten komen veel minder bij inwoners (gezinnen) thuis. Ook gaan kinderen niet of gedeeltelijk naar school. Hierdoor staat de signaleringsfunctie rondom huiselijk geweld en kindermishandeling op een laag pitje.	1. Vanuit het Sociaal Team Asten wordt bevestigd dat er door Corona geen extra meldingen van verwarde personen of toename huiselijk geweld zijn. 2. Er is een landelijke en regionale campagne en berichtgeving door onze gemeente over: de Aanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling Zuidoost Brabant Naar aanleiding van deze campagnes kunnen signalen komen. Aan professionals en vrijwilligersorganisaties wordt voorlichtingsmateriaal verstrekt, hoe met de signalen om te gaan. 3. Bij Veilig Thuis staat inmiddels de vraag uit naar signalen die wijzen op een extra toename van meldingen t.g.v. de Coronacrisis. Vooralsnog is uitgegaan van de voor 2020 begrote inwonerbijdrage. Hierbij is rekening gehouden met een stijging van 7% van het aantal te verwachten meldingen en adviezen. Dit betreft de verwachte	€ 0	€ 0

		stijging en hierbij is nog geen rekening gehouden met Corona.		
Gemeenschappelijke regeling GGD Brabant-Zuidoost	De GGD ondervindt flinke gevolgen door de Coronacrisis. Zij hebben minder inkomsten door het wegvallen van reisvaccinaties. GGD is aanspreekpunt en heeft veel van haar mensen moeten inzetten voor het testen en gesprekken voeren met mensen met besmettingen of hun contacten.	GGD heeft om financiële steun gevraagd bij het Rijk. Als dit niet of niet voldoende wordt toegekend zou het kunnen zijn dat zij een beroep doen op de deelnemende gemeenten. Op basis van de nieuwsbrief van de VNG van 5 juni 2020 is sprake van compensatie van de extra reële kosten van de GGD door het Rijk.	€ 0	€ 0
Mantelzorgers	Mantelzorgers zijn door deze crisis zwaar belast. Hier moet aandacht voor zijn. Het steunpunt mantelzorg is gestopt i.v.m. bezuinigingen.	Overbelasting van mantelzorgers waardoor er meer beroep op de Wmo-ondersteuning gedaan wordt, bijvoorbeeld op de dagbesteding en respijtzorg.	€ 0	€ 0
Extra kosten inrichting toegang voor 1,5m-samenleving	Als de medewerkers van Sociaal Team Asten weer vanuit de Beiaard mogen gaan werken (en inwoners mogen ontvangen) daarbij rekening houdend met de 1,5 meter afstand dan moet er echt nog e.e.a. aangepast worden.	We gaan ervanuit dat er afwisselend gewerkt kan worden op locatie en dat mensen daarnaast zoveel mogelijk thuiswerken. Keukentafelgesprekken worden, indien mogelijk, bij mensen thuis gevoerd. De Beiaard is inmiddels ook conform “spoor 1” ingericht. Looprichtingen zijn bekend, net als hoeveel mensen er gebruik mogen maken van de ruimtes. Vooralsnog gaan we er van uit dat er geen extra kosten nodig zijn.	€ 0	€ 0
Vitale democratie van de gemeente Asten	We zien een geweldige samenwerking ontstaan in buurten, gemeenschappen, verenigingen. De samenwerking met de (sport)verenigingen zijn uitstekend zowel richting de gemeente als richting elkaar. Binnensporters mogen gratis gebruik maken van buitensportlocaties. Er wordt samengewerkt, er wordt creatief nagedacht in mogelijkheden.	Als we hier als gemeente op inspringen hebben we een hele goede basis waarop we verder kunnen ontwikkelen.	€ 0	€ 0

7.5 Programma 3: Ruimtelijk domein

7.5.1 Samenvatting

Impact Coronacrisis (-) = nadeel (+) = voordeel	Effect 2020	Effect 2021	Risico/kans 2022-2024 (totaal van drie jaren)
Riool	€ 0	€ 0	€ 0
Afval	- € 40.000	€ 0	€ 0
Grondexploitaties	€ 0	€ 0	€ 0
Projecten	- € 5.000	€ 0	€ 0
Milieu-duurzaamheid-klimaat	€ 0	€ 0	€ 0
Leges	- € 26.000	€ 0	€ 0
Overige	- € 15.000	€ 0 tot - € 15.000	€ 0 tot - € 15.000
Totaal	- € 86.000	€ 0 tot - € 15.000	€ 0 tot - € 15.000

7.5.2 Riool

Onderwerp	Omschrijving	Gevolgen voor gemeente	Periode	
			Korte termijn (2020)	Lange termijn (2021-2024, per jaar)
Rioleringsdekking uit Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) Renovatie rioolgemaal Vlinderveld Riool reinigen en inspecteren Subsidie afkoppelen hemelwater en groene daken	Uitstel i.v.m. aangetroffen Coronavirus in rioolwater. Uitstel i.v.m. aangetroffen Coronavirus in rioolwater. Mogelijk minder subsidie verstrekt.	Bij lekkage is spoedige vervanging noodzakelijk. Reinigen en inspecteren wordt een jaar doorgeschoven. Minder snel klimaatbestendig.	€ 0	€ 0

7.5.3 Afval

Onderwerp	Omschrijving	Gevolgen voor gemeente	Periode	
			Korte termijn (2020)	Lange termijn (2021-2024, per jaar)
Hogere kosten voor afvalinzameling Blink	Door Blink is een inventarisatie gemaakt van de extra kosten die worden gemaakt door Corona. Dit is uitgewerkt voor een 3 maanden durende crisis en een 12 maanden durende crisis. Extra kosten bestaan bijvoorbeeld uit het feit dat het niet toegestaan is met meerdere personen in de cabine van een vrachtwagen te zitten. Hierdoor moeten beladers met eigen vervoer komen of gebracht worden.	Hogere kosten in 2020, inschatting € 40.000,=. Als de crisis langer aanhoudt dan betekent dit voor de lange termijn minimaal € 60.000,= per jaar (incl. BTW) zolang de Corona maatregelen van toepassing zijn. Voor 2021 en verder worden de budgettaire consequenties meegenomen in de berekening van een kostendekkend afvaltarief.	– € 40.000	€ 0
Stagning van de afvalverwerking	Bij aanhouden van de crisis zullen de kosten bij onze afvalverwerkers oplopen. Door de Corona maatregelen kan minder efficiënt gewerkt worden. Daarnaast zien we bijvoorbeeld dat de export van textiel op dit moment volledig stil gevallen is. Dit heeft gevolgen voor de te ontvangen vergoeding. Dit geeft een risico wanneer contracten opnieuw aanbesteed moeten worden.	Voor 2020 nog niet direct financiële consequenties. Voor 2021 en verder worden de eventuele budgettaire consequenties meegenomen in de berekening van een kostendekkend afvaltarief.	€ 0	€ 0
Verhoging afval- en milieubelasting	Om de begroting van de Rijksoverheid sluitend te krijgen is het mogelijk dat er extra belastingen komen op de afvalverwerking. Daarnaast heeft ook bijvoorbeeld een versnelde invoering van een CO-2 heffing gevolgen voor onze tarieven.	Voor 2020 nog niet direct financiële consequenties. Voor 2021 en verder worden de eventuele budgettaire consequenties meegenomen in de berekening van een kostendekkend afvaltarief.	€ 0	€ 0

7.5.4 Grondexploitaties

Onderwerp	Omschrijving	Gevolgen voor gemeente	Periode	
			Korte termijn (2020)	Lange termijn (2021-2024, per jaar)
Grondexploitaties Minder vraag naar nieuwbouw woningen Lager resultaat grondexploitaties Leegstand bedrijventerreinen Minder vraag naar nieuwe bedrijventerreinen	Als gevolg van economische crisis minder vraag. Kostenstijging en lagere grondverkoop. Directe signalen zijn er (nog) niet. Minder investeringen in onzekere tijden.	Meer huurwoningen (door Corporaties) realiseren en later deels verkopen. Er zijn op dit moment geen signalen dat deze ontwikkelingen zich voordoen. Verpaupering en niet gewenste activiteiten . De vraag naar bedrijventerreinen goed monitoren.	€ 0	€ 0

7.5.5 Projecten

Onderwerp	Omschrijving	Gevolgen voor gemeente	Periode	
			Korte termijn (2020)	Lange termijn (2021-2024, per jaar)
Projecten algemeen	Omdat we bij projecten in de voorbereiding vanwege Corona minder intensief kunnen overleggen met buurtbewoners en betrokkenen is er een risico op minder draagvlak voor een uitgewerkt ontwerp.	Als het draagvlak beperkt is kun je tijdens de uitvoering van het werk meer weerstand verwachten. In een extreme situatie zou het draagvlak zo beperkt kunnen zijn dat je een deel van je ontwerp moet aanpassen.	€ 0	€ 0
Omgevingsvisie	Uitstel ontwerpbijeenkomsten Omgevingsvisie; vertraging in het traject.	Extra personele kosten (intern) en langere inzet extern projectleider.	– € 5.000	€ 0

7.5.6 Milieu-duurzaamheid-klimaat

Onderwerp	Omschrijving	Gevolgen voor gemeente	Periode	
			Korte termijn (2020)	Lange termijn (2021-2024, per jaar)
Milieu-duurzaamheid-klimaat Klimaat	Prioriteit ligt op dit moment niet bij het voeren van klimaatdialogen.	De klimaatdialogen, klimaatstrategie en – uitvoeringsagenda zijn later (2021) gereed.	€ 0	€ 0
Stimuleringsregeling landschap	Start stimuleringsregeling is uitgesteld.	Vertraging realiseren landschapsprojecten.		

7.5.7 Leges

Onderwerp	Omschrijving	Gevolgen voor gemeente	Periode	
			Korte termijn (2020)	Lange termijn (2021-2024, per jaar)
Minder inkomsten uit heffingen leges voor evenementen.	Voor vergunningen die reeds verleend zijn, maar de bijbehorende activiteiten niet door kunnen gaan, worden/zijn de opgelegde leges terugbetaald.	Minder opbrengsten leges evenementen.	€ 6.000	P.M.
Minder inkomsten uit heffingen leges omgevingsvergunningen	Voor vergunningen die reeds verleend zijn, maar vanwege financiële redenen niet kunnen worden uitgevoerd, zullen mogelijk worden ingetrokken met een gedeeltelijke teruggaaf van leges tot gevolg. Daarnaast komen er vanwege deze financiële redenen mogelijk minder aanvragen omgevingsvergunning binnen, waardoor de begrootte legesinkomsten niet gehaald worden en de kosten op het gebied van o.a. personeel niet voldoende kunnen worden gedekt.	Minder inkomsten leges omgevingsvergunningen. Op dit moment is er nog een significante afwijking.	P.M.	P.M.
Kermissen	Indien het niet mogelijk is dat de kermissen in 2020 doorgaan.	Geen opbrengst kermissen in 2020.	– € 20.000	€ 0
Oninbaarheid leges, exploitatiebijdragen en planschade	- Verschuldigde leges wordt niet betaald; - Exploitatiebijdragen bij ruimtelijke ontwikkelingen worden niet betaald;	Bij leges gaat het vaak nog om relatief kleine bedragen. Alhoewel voor een herziening van het bestemmingsplan ook al een bedrag van	€ 0	€ 0

	-Toe te kennen verzoeken om planschade kunnen niet meer worden verhaald op initiatiefnemer (bijvoorbeeld bij faillissement).	€ 9.090 in rekening wordt gebracht (legesverordening 2020). Bij exploitatiebijdragen gaat het al snel om veel grotere bedragen, (enkele tonnen / tot wellicht bedragen van meer dan één miljoen) afhankelijk van de omvang en grootte van de ontwikkeling. Om dit risico af te dekken dient de initiatiefnemer een bankgarantie af te geven. Ook kan er een voorschot worden gevraagd en kunnen afspraken worden gemaakt over gefaseerde betaling, gekoppeld aan de voortgang van het project. Kostenverhaal vindt normaal gesproken plaats via een anterieure overeenkomst. Als de initiatiefnemer failliet gaat kan geen kostenverhaal meer plaatsvinden. Dit risico kan worden ondervangen door ook een exploitatieplan vast te laten stellen. Dit vergt meer kennis/ inzet van ambtelijke capaciteit. (kosten kunnen wel weer worden toegerekend aan het project). Kostenverhaal op basis van exploitatieplan vindt pas plaats bij de afgifte van omgevingsvergunningen, hierdoor kan het lang duren voordat het geïnvesteerde geld weer wordt terugverdiend. Risico op planschade kan deels worden vermeden door bankgaranties te vragen of gedupeerden vooraf schadeloos te laten stellen. Ook dit levert meer werk op en kan op weerstand bij initiatiefnemers stuiten		

7.5.8 Overige

Onderwerp	Omschrijving	Gevolgen voor gemeente	Periode	
			Korte termijn (2020)	Lange termijn (2021-2024, per jaar)
Openbare verlichting: materiaal en levering	De meeste EU-staalfabrieken hanteren hogere basisprijzen. Zij proberen hiermee te profiteren van de groeiende onzekerheid bij de afnemers over de verkrijgbaarheid van materiaal. Door de Coronacrisis wordt wereldwijd de productie en transport stilgelegd of vertraagd. Gevolg is dat voor een opdracht gewenste armaturen en masten mogelijk tijdelijk niet verkrijgbaar zijn. Het is daarmee voor inschrijvers moeilijk om een goede risico inschatting te maken.	Het resultaat is dat er een stijging van de kosten voor materialen en dus voor onderhoud, vervanging en renovatie wordt verwacht. Levertijden worden langer, hierdoor zullen de kosten van risico's verwerkt worden in de inschrijving. Al deze ontwikkelingen samen leiden tot aanzienlijke kostenstijgingen, er moet rekening gehouden worden met een opslag van ca. 15%.	– € 15.000	€ 0 tot – € 15.000
Werkzaamheden nutsbedrijven	Conform het Coronaprotocol wordt door enkele nutsbedrijven (o.a. Brabantwater en Enexis) in principe niet bij mensen in huis gewerkt aan het kabel- en leidingnet. Calamiteiten worden opgelost, renovaties worden uitgesteld.	Sommige renovatieprojecten kunnen door de nutsbedrijven niet worden afgerond. Men zal er op een later tijdstip op terug moeten komen. Het kan zijn dat nieuw aangelegde trottoirs alsnog moeten worden opgebroken of dat bestaande trottoirs vaker moeten worden opgebroken. Met name overlast bewoners, niet financieel.	€ 0	€ 0

7.6 Programma 4: Economie en Financiën

7.6.1 Samenvatting

Impact Coronacrisis (-) = nadeel (+) = voordeel	Effect 2020	Effect 2021	Risico/kans 2022-2024 (totaal van drie jaren)
Gemeentelijke belastingen	– € 91.000 tot – € 126.000	€ 0 tot – € 132.000	€ 0 tot – € 132.000
Algemene uitkering	P.M.	P.M.	P.M.
Economie	– € 36.000	€ 0 tot – € 36.000	€ 0 tot – € 36.000
Overige	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	– € 127.000 tot – € 162.000	€ 0 tot – € 168.000	€ 0 tot – € 168.000

7.6.2 Gemeentelijke belastingen

Onderwerp	Omschrijving	Gevolgen voor gemeente	Periode	
			Korte termijn (2020)	Lange termijn (2021-2024)
Oninbaarheid van gemeentelijke belastingen (OZB, riool, afval, honden)	O.b.v. in een rapportage van de BSOB is door hun een inschatting gemaakt van de oninbaarheid van gemeentelijke belastingen bij een scenario 1 en scenario 4 v.h. CPB. Een deel van de aanslagen moet ook nog opgelegd worden.	- oninbaar bij scenario 1 CPB € 42.000,= - oninbaar bij scenario 4 CPB € 70.000,=	– € 42.000 tot – € 70.000	€ 0 tot – € 70.000
Kwijtschelding van gemeentelijke belastingen (OZB, riool, afval, honden)	O.b.v. in een rapportage van de BSOB is door hun een inschatting gemaakt van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen bij een scenario 1 en scenario 4 v.h. CPB. Een deel van de aanslagen moet ook nog opgelegd worden.	- kwijtschelding bij scenario 1 CPB € 49.000,= - kwijtschelding bij scenario 4 CPB € 56.000,=	– € 49.000 tot – € 56.000	€ 0 tot – € 56.000
Verminderde opbrengst toeristenbelasting.	Het belastbaar feit de toeristenbelasting 2019 heeft plaatsgevonden en moet worden afgedragen door de inhoudingsplichtigen in 2020. Aangezien er in NL geen toeristische overnachtingen hebben plaats kunnen vinden over ongeveer 3 maanden en daarna in veel mindere mate dan normaal, zal dit consequenties hebben voor het aantal belastingplichtige overnachtingen in 2020.	- Arbeidsmigranten lager aantal overnachtingen. - Toeristische overnachtingen lager. - In 2021 is totaal € 506.500 aan opbrengst toeristenbelasting begroot. Geraamd op scenario 1 (1,2%).	n.v.t.	€ 0 tot – € 6.000

Hogere uitvoeringskosten BSOB	Als bij de BSOB er aanpassingen gedaan moeten worden op de opgelegde aanslagen of er veel meer kwijtscheldingsverzoeken of meer invorderingscapaciteiten nodig zijn, stijgen de uitvoeringskosten bij BSOB.	Hogere deelnemersbijdrage aan de BSOB.	P.M.	P.M.

7.6.3 Algemene uitkering

Onderwerp	Omschrijving	Gevolgen voor gemeente	Periode	
			Korte termijn (2020)	Lange termijn (2021-2024)
Compensatie vanuit het Rijk voor inkomsten en uitgaven	Een speciale werkgroep van deskundigen bij de ministeries en vanuit de decentrale overheden gaat zich buigen over de vraag welke informatie straks nodig is voor het bepalen van een reële compensatie voor gemeenten.	Compensatie vanuit het Rijk voor maatregelen Coronacrisis zijn niet toereikend. Risico bestaat dat de compensatiemaatregelen verhoudingsgewijs worden toegepast, waardoor een deel van de kosten bij de gemeente achterblijft.	P.M.	P.M.

7.6.4 Economie

Onderwerp	Omschrijving	Gevolgen voor gemeente	Periode	
			Korte termijn (2020)	Lange termijn (2021-2024)
Leegstand detailhandel en horeca centrum hoger door Coronacrisis	Verminderde levendigheid/ aantrekkelijkheid centrum door sluitingen van horeca en winkels (ook al aangekondigd los van deze Coronacrisis, maar dit heeft het effect versterkt). Minder aantrekkelijk vestigingsklimaat voor inwoners en ondernemers.	Direct gevolg van leegstand is een lagere opbrengst OZB-gebruikers. Dit betekent dat een hernieuwde centrumvisie extra noodzakelijk wordt. Geraamd o.b.v. CPB-scenario 3 (5,5%) van totaal OZB-gebruikers.	– € 36.000	€ 0 tot – € 36.000
Leegstand panden in het centrum	Toenemende leegstand panden centrum kan kansen bieden voor herontwikkeling en structuurverbetering van het centrum als geheel.		P.M.	P.M.

7.6.5 Overige

Onderwerp	Omschrijving	Gevolgen voor gemeente	Periode	
			Korte termijn (2020)	Lange termijn (2021-2024)
Lagere energieprijzen	O.b.v. contract 2019018647 worden aan het begin van het jaar tarieven vastgesteld. Het contact loopt tot 31-12-2021.	Prijzen zijn vastgelegd per 1 januari 2020 voor de jaren 2020 en 2021.	€ 0	2021: € 0 2022-2024: P.M.
Kosten i.v.m. aantrekken financiering (i.v.m. liquiditeitsproblemen)	Doordat belastinginkomsten later ontvangen worden (betaling gemeentelijk belastingen is uitgesteld tot 1 september) en de uitgaven hetzelfde blijven of stijgen, ontstaat er een kans op liquiditeitsproblemen. De dividenduitkering BNG uitgesteld.	In dat geval zal de gemeente een financiering aan moeten trekken waarmee rentekosten gemoeid zijn. De kans dat dit zich zal voordoen is wanneer de crisis langer aan gaat duren.	€ 0	€ 0

7.7 Totaaloverzicht impact Coronacrisis

Onderstaand zijn de samenvattende tabellen per programma opgeteld om te komen tot een totaaloverzicht van de impact Coronacrisis. De effecten in 2020 en 2021 worden afgedekt uit de Reserve eenmalige bestedingen.

Impact coronacrisis (-) = nadeel (+) = voordeel	Effect 2020	Effect 2021	Risico/kans 2022-2024 (totaal van drie jaren)
PR 1: Bestuur en veiligheid	+ € 23.000 tot + €26.000	€ 0 tot – € 45.000	€ 0 tot – € 195.000
PR 2: Sociaal domein	– € 284.500 tot – € 484.500	– € 120.000 tot – € 328.500	– € 120.000 tot – € 328.500
PR 3: Ruimte	– € 86.000	€ 0 tot – € 15.000	€ 0 tot – € 15.000
PR 4: Economie en financiën	– € 127.000 tot – € 162.000	€ 0 tot – € 168.000	€ 0 tot – € 168.000
Totaal	– € 474.500 tot – € 706.500	– € 120.000 tot – € 556.500	– € 120.000 tot – € 706.500

8. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Informatie over het weerstandsvermogen is van belang om te weten of en in hoeverre financiële tegenvallers (incidenteel/structureel) kunnen worden opgevangen. Daarnaast kan op basis van beschikbare weerstandscapaciteit een afgewogen keuze worden gemaakt om extra lokale maatregelen te treffen inzake de Coronacrisis.

Weerstandsvermogen

Om een uitspraak te kunnen doen over de mate waarin de gemeente Asten financiële tegenvallers kan opvangen is inzicht nodig in:

1. De benodigde weerstandscapaciteit (de risico's): een risico is de kans op een gebeurtenis met een negatief financieel gevolg voor de gemeente, waarvoor geen dekking aanwezig is.
2. De beschikbare weerstandscapaciteit (de buffer): hoe groot is onze "spaarpot" om deze risico's op te kunnen vangen?

$$\text{Weerstandsvermogen (ratio, zie onderdeel 3)} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit (buffer, zie onderdeel 2)}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit (risico's, zie onderdeel 1)}}$$

In het vervolg van deze paragraaf worden de drie bovenstaande onderdelen toegelicht en berekend.

Onderdeel 1: Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit bestaat, in afwijking van de risicoparagraaf in de reguliere P&C-documenten, uit twee onderdelen:

➤ Reguliere risico's

Bij de jaarrekening 2019 zijn deze reguliere risico's voor het laatst geactualiseerd en is de benodigde weerstandscapaciteit bepaald op € 6.850.000.

In de inventarisatie van de reguliere risico's bij de jaarrekening 2019 is ook een risico voor het Coronavirus meegenomen voor een bedrag van € 567.000. Aangezien de effecten/gevolgen van de Coronacrisis uitgebreid zijn uitgewerkt, wordt dit risico niet meegenomen bij de reguliere risico's.

Samengevat wordt voor de afdekking van reguliere risico's in 2021 een benodigde weerstandscapaciteit meegenomen van € 6.283.000. Bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2021-2024 worden deze reguliere risico's weer geactualiseerd.

➤ Impact Coronacrisis

Zoals beschreven in de uitgangspunten worden de effecten voor 2020 en 2021 gezamenlijk afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De geïnventariseerde impact uit hoofdstuk 7 is samengevat de volgende:

Impact coronacrisis (-) = nadeel (+) = voordeel	Effect 2020	Effect 2021	Risico/kans 2022-2024 (totaal van drie jaren)
PR 1: Bestuur en veiligheid	+ € 23.000 tot + € 26.000	€ 0 tot – € 45.000	€ 0 tot – € 195.000
PR 2: Sociaal domein	– € 284.500 tot – € 484.500	– € 120.000 tot – € 328.500	– € 120.000 tot – € 328.500
PR 3: Ruimte	– € 86.000	€ 0 tot – € 15.000	€ 0 tot – € 15.000
PR 4: Economie en financiën	– € 127.000 tot – € 162.000	€ 0 tot – € 168.000	€ 0 tot – € 168.000
Totaal	– € 474.500 tot – € 706.500	– € 120.000 tot – € 556.500	– € 120.000 tot – € 706.500
Compensatiemaatregelen Rijk	€ 360.000	n.v.t.	n.v.t.
Totaal na compensatie	– € 114.500 tot – € 346.500	– € 120.000 tot – € 556.500	– € 120.000 tot – € 706.500

De bandbreedtes voor het totale effect van de Coronacrisis in 2020 en 2021 (inclusief compensatiemaatregelen Rijk) zijn minimaal € 234.500 en maximaal € 903.000. Deze beide bandbreedtes vormen gezamenlijk met de reguliere risico's de totaal benodigde weerstandscapaciteit.

Totaal benodigde weerstandscapaciteit = € 6.705.000 - € 7.186.000.

Onderdeel 2: Beschikbare weerstandscapaciteit

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de beschikbare weerstandscapaciteit voor 2020:

Weerstandscapaciteit	Incidenteel
1. Algemene reserve	12.868.944
2. Bestemmingsreserves (vrij aanwendbaar)	2.200.521
3. Post onvoorzien	55.000
4. Stille reserves	1.207.291
5. Onbenutte belastingcapaciteit	1.362.425
Totaal	17.694.181
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	15.069.465

Post onvoorzien, stille reserves en onbenutte belastingcapaciteit worden niet meegenomen in de totaal beschikbare weerstandscapaciteit.

De totale beschikbare weerstandscapaciteit, is als volgt:

Totaal beschikbare weerstandscapaciteit = € 15.069.465

Toelichting 1: Algemene reserve

De Algemene reserve is bedoeld als buffer voor het opvangen van risico's financiële tegenvallers.

De Algemene reserve is de grootste buffer voor het opvangen van risico's en tegenvallers.

De stand van de Algemene reserve van de gemeente Asten is op dit moment als volgt:

Algemene reserve	2020
Beginstand Algemene Reserve	16.151.516
Voorjaarsnota 2019 *	-2.390.185
Turap voorjaar 2020 **	-313.571
Prognose tekort Reserve eenmalige bestedingen	-578.816
Geactualiseerde Algemene Reserve	12.868.944

* Voorjaarsnota 2019:

- Aanvulling Reserve eenmalige bestedingen à € 1.000.000;
- Tekort meerjarenbegroting 2020-2022 à € 1.390.185.

** Turap voorjaar 2020:

Aanvulling reserve eenmalige besteding voor het tekort Turap voorjaar 2020.

Toelichting 2: Bestemmingsreserves (vrij aanwendbaar)

Bestemmingsreserves zijn reserves waarbij de raad nog vrij kan besluiten over de bestemming. Deze vrije aanwendbare bestemmingsreserves omvatten de volgende (stand jaarrekening 2019):

Bestemmingsreserves (vrij aanwendbaar)	2020
Reserve personeelskosten	€ 90.634
Reserve I&A algemeen	€ 250.343
Reserve info- en computertechniek	€ 28.033
Reserve groenfonds	€ 361.058
Reserve uitvoering VCP	€ 960.665
Reserve Centrumvisie	€ 509.788
Totaal	€ 2.200.521

Toelichting 3: Post onvoorzien

De post onvoorzien is een buffer voor onvoorziene uitgaven. Deze post wordt niet meegenomen bij de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit omdat we deze post willen reserveren voor onvoorziene zaken in 2021.

Toelichting 4: Stille reserves

Als activa onder de waarde in het economische verkeer zijn gewaardeerd is sprake van een stille reserve. Indien deze stille reserve meegenomen wordt in de weerstandscapaciteit is het van belang dat de activa direct verkoopbaar zijn. Deze post wordt niet meegenomen bij de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit omdat deze post niet snel liquide te maken is.

Toelichting 5: Onbenutte belastingcapaciteit

De gemeente kan haar lokale belastingen verhogen om financiële tegenvallers op te vangen. Er is sprake van onbenutte belastingcapaciteit indien het gemeentelijke OZB-tarief onder het maximumtarief valt zoals is opgenomen in de gemeentewet en/of wanneer de afvalstoffenheffing/rioolheffing niet kostendekkend zijn. Deze laatste twee zijn in Asten allebei wel kostendekkend. Deze post wordt niet meegenomen bij de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit vanwege de mogelijkheid tot gebruik als structureel dekkingsmiddel. Bovendien is verhoging naar de maximale OZB op dit moment niet wenselijk.

Onderdeel 3: Berekening weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit en wordt uitgedrukt in een verhoudingsgetal (ratio).

Om de ratio weerstandsvermogen te beoordelen wordt gebruik gemaakt van de onderstaande normering van NARIS (Nederlandse Adviesbureau voor Risicomanagement):

Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
Meer dan 2,0	Uitstekend
Tussen 1,4 en 2,0	Ruim voldoende
Tussen 1,0 en 1,4	Voldoende
Tussen 0,8 en 1,0	Matig
Tussen 0,6 en 0,8	Onvoldoende
Minder dan 0,6	Ruim onvoldoende

Totaal bedrag beschikbare weerstandscapaciteit: € 15.069.465

Totaal bedrag benodigde weerstandscapaciteit: € 6.705.000 - € 7.186.000.

Ratio weerstandsvermogen (liquide deel) : 2,1 – 2,3

Conform bovenstaand overzicht is het ratio voor het weerstandsvermogen uitstekend. Daarnaast de kanttekening dat een groot deel van de Coronarisico's nog niet concreet gemaakt is en dus op P.M. staan. Indien deze risico's geconcretiseerd worden daalt het ratio voor het weerstandsvermogen tot onder de 2,0.

9. Rijksmaatregelen

Compensatiepakket Coronacrisis

Op dit moment is er nog geen volledig beeld van een compensatiepakket voor de medeoverheden voor de periode tot en met 1 juni 2020. Er lopen nog diverse gesprekken tussen het Rijk en medeoverheden.

Het doel is om medio juli een compleet beeld te hebben van de impact van de Corona-aanpak op de medeoverheden voor de periode tot 1 juni.

Het kabinet heeft echter niet willen wachten met een pakket voor compensatie voor de korte termijn totdat alle reële kosten bekend zijn. Daarom zijn een aantal maatregelen al bekend gemaakt. Deze opsomming is niet per definitie sluitend omdat de rijksmaatregelen tussentijds nog steeds worden aangepast en uitgebreid.

Compensatiepakket Coronacrisis	Bedrag
Reeds genomen maatregelen (<28 mei 2020):	
Compensatie inkomstenderving kwijtschelden huur aan sportverenigingen	€ 90 miljoen
Compensatie inkomstenderving eigen bijdrage Wmo	€ 18 miljoen
Vergoeden eigen bijdrage van ouders die gebruik maken van de gemeentelijke regelingen: peuteraanbod, SMI en Voorschoolse Educatie (VE)	€ 8,3 miljoen
Vergoeden uitvoeringskosten Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (TOZO)	€ 2.000 miljoen
Handhaven maandelijkse betalingen bijstand op het niveau van het voorlopig vastgesteld budget en in september het macrobudget nader bezien, waarbij rekening zal worden gehouden met de actuele conjuncturele situatie	p.m.
Totaal reeds genomen maatregelen	€ 2.116 miljoen
Nieuwe ondersteuningsmaatregelen (28 mei 2020):	
Compensatie belastinginkomsten:	
- toeristenbelasting	€ 100 miljoen
- parkeerinkomsten	€ 125 miljoen
Continuïteit zorg, uitstel noodzakelijke zorg en meerkosten Jeugdwet en Wmo 2015	€ 144 miljoen
Noodopvang kinderen met ouders cruciaal beroep	€ 23 miljoen
Sociale Werkbedrijven	€ 90 miljoen
Lokale culturele voorzieningen	€ 84 miljoen
Totaal nieuwe ondersteuningsmaatregelen	€ 566 miljoen

Voor de periode na 1 juni 2020 trekken Rijk en medeoverheden samen op bij de invulling van de nodige maatregelen en om de sociaal-economische crisis het hoofd te bieden. Samen wordt bekeken welke reële compensatie nodig is op basis van hogere uitgaven en gederfde inkomsten.

Compensatiepakket Coronacrisis voor Asten

In de meicirculaire 2020 is aangegeven dat het Compensatiepakket Corona vermeld in de brief van 28 mei (€ 566 miljoen) niet cijfermatig is vertaald in de circulaire. Binnenkort komt er een brief met verdeling en bedragen. Om een grove indicatie te geven over de omvang van het bedrag zijn de landelijke bedragen omgerekend naar de situatie voor Asten.

Compensatiepakket Coronacrisis (Nieuwe ondersteuningsmaatregelen - 28 mei 2020)	Landelijk	Schatting Asten
Toeristenbelasting	€ 100 miljoen	€ 80.000
Parkeerinkomsten	€ 125 miljoen	€ 0
Continuïteit zorg	€ 144 miljoen	€ 120.000
Noodopvang kinderen ouders cruciaal beroep	€ 23 miljoen	€ 20.000
Sociale Werkbedrijven	€ 90 miljoen	€ 70.000
Lokale culturele voorzieningen	€ 84 miljoen	€ 70.000
Totaal nieuwe ondersteuningsmaatregelen	€ 566 miljoen	€ 360.000

Onbekend is nog hoe de verdeling plaats zal vinden van eerder genomen maatregelen zoals inkomstenderving kwijtschelden huur aan sportverenigingen, inkomstenderving eigen bijdrage WMO, vergoeden eigen bijdrage van ouders en de uitvoeringskosten van de TOZO.

10. Rollen als gemeente

Verschillende rollen

Vanuit de gemeente bestaat er een grote behoefte om de inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen in Asten (financiële) compensatie en steun te bieden voor de impact die de Coronacrisis veroorzaakt.

Het is van belang goed na te denken over de rol die je daarbij als gemeente zou kunnen aannemen, dit kan als volgt variëren, de gemeente:

1. Compenseert iedereen (inwoner, ondernemer, maatschappelijke instelling) die schade ondervindt;
2. Compenseert alleen diegene (inwoner, ondernemer, maatschappelijke instelling) die reeds een relatie met de gemeente heeft vanuit:
  - a. Verlenen van subsidies;
  - b. Heffen van belastingen en leges (gemeentelijke heffingen);
  - c. Verhuur van maatschappelijk vastgoed.
3. Kiest voor een mix tussen 1 en 2.

Daarnaast spelen andere zaken ook een grote rol, met name:

Financiële situatie gemeente Asten

De gemeente Asten wordt zelf als gemeente ook getroffen door de impact van de Coronacrisis. De financiële situatie is zodanig dat inzet van de Reserve eenmalige bestedingen noodzakelijk is om het begrotingstekort over de jaren 2020 t/m 2022 af te dekken. Dit was al zo bij het vaststellen van de begroting 2020 maar is door de Coronacrisis verder versterkt. Er zijn – opnieuw – maatregelen nodig om de begroting vanaf 2023 structureel sluitend te krijgen (zie paragraaf 3.3).

Compensatie vanuit het Rijk voor de gemeente Asten

Zoals in hoofdstuk 8 opgenomen zijn er vanuit het Rijk en medeoverheden reeds maatregelen genomen en komen er ook nog steeds nieuwe ondersteuningsmaatregelen bij. Het is nog niet duidelijk welke compensatie uiteindelijk aan de gemeente Asten wordt overgemaakt en of die compensatie ook 100% is van onze gedeerde inkomsten of gemaakte kosten. Compensatie die we ontvangen, bijv. voor het kwijtschelden van huur aan sportverenigingen, kan als vanzelfsprekend gebruikt worden om door te geven aan de getroffen partij (in dit geval de sportvereniging).

Juridisch kader

Er hangen veel spelregels aan het verlenen van lokale steunmaatregelen. Zie hiervoor de juridische uitgangspunten in paragraaf 7.3 en de juridische analyse in bijlage 3. Financiële compensatie mag niet zomaar, het is van belang om daar rekening mee te houden.

Dus,

- Vooraf toetsen op mogelijke overlap met steunmaatregelen van het Rijk om cumulatie en mogelijke terugvordering van bovenlokale steun te voorkomen.
- Toetsen aan Europese staatssteunregels, bekijken of vrijstelling mogelijk is en indien van toepassing melding bij de Europese commissie.
- Duidelijke kaders vanuit de gemeenteraad over lokale steunmaatregelen om niet in het gedrang te komen met de beginselen van rechtszekerheid en rechtsgelijkheid en het voorkomen van ongewenste precedentwerking.

Andere vormen van compensatie en steun

Bij compensatie / steun hoeft het niet alleen over geld te gaan. Het feit dat de gemeente oog en oor heeft voor de impact op de inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen is ook van groot

belang. Meedenken, faciliteren en denken in creatieve oplossingen vanuit het gedachtengoed van de Toekomstagenda Asten 2030 – Vitale democratie. Een mooi voorbeeld hiervan is de openstelling van de horeca per 1 juni jl. De gemeente heeft hier aan de voorkant samen met horeca Asten en de betrokken ondernemers maximaal meegedacht hoe te faciliteren binnen de RIVM richtlijnen en Noodverordening regels. Dit heeft bijv. geleid tot het breder opstellen van de terrassen via het doen van een melding bij de gemeente. Dus hiervoor is steun geboden vanuit het oogpunt van minder regels.

Behoefte vanuit de inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen

De resultaten van de TIP enquête zijn ontvangen op 16 juni jl. Deze moeten we nog verder analyseren (zie bijlage 4). Hieruit kunnen we ons ook een beeld vormen van de behoefte vanuit de inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen aan compensatie en steun. Is die met name financieel of ook van andere aard? We hebben in de enquête de mogelijkheid geboden om contactgegevens achter te laten zodat we als gemeente hierover met de betrokkenen in gesprek kunnen gaan. In de categorie ondernemers zie je bijvoorbeeld dat 60% aangeeft geen steunmaatregelen vanuit het Rijk aangevraagd te hebben. En 69% geeft als reden daarbij aan deze steun niet nodig te hebben.

11. Extra lokale maatregelen

Nu er een beeld is gegeven van de financiële situatie van de gemeente Asten en de impact van de Coronacrisis met de informatie die op dit moment (medio juni 2020) voorhanden is kijken we in dit hoofdstuk naar mogelijke extra lokale maatregelen.

Van belang hierbij is:

- Wat mag? Zie paragraaf 7.3 met de juridische uitgangspunten.
- Wat doen het Rijk en medeoverheden al? Zie hoofdstuk 9 met rijksmaatregelen.
- Welke rol kies je als gemeente? Zie hoofdstuk 10 met de Rol als gemeente.
- Waar is behoefte aan? Zie bijlage 4 met de uitkomsten van de TIP-enquête.
- Wat kan gezien onze financiële situatie.

Volledige informatie hierover is op dit moment nog niet beschikbaar, de wensen en bedenkingen vanuit de raad zijn daarnaast pas op 7 juli bekend, maar vanuit de lijn uit de informatie die er op dit moment wel is, zou het advies vanuit het college van B&W om extra lokale maatregelen te nemen als volgt zijn:

Advies college B&W: financieel

Gekeken vanuit rol 2, de gemeente compenseert alleen diegene (inwoner, ondernemer, maatschappelijke instelling) die reeds een relatie met de gemeente heeft vanuit:

- Verhuur van maatschappelijk vastgoed;
- Heffen van belastingen en leges (gemeentelijke heffingen);
- Verlenen van subsidies.

Voorstel extra lokale maatregelen	Wie	Wat (euro)	Hoe (rechtmatig besluit)
Verhuur van maatschappelijk vastgoed			
Verhuur van maatschappelijk vastgoed (in eigendom van de gemeente) wat je niet kon gebruiken (periode half maart – tot 1 juli 2020)	Vereniging / maatschappelijke instelling	Geschat 10% zijnde € 5.000	Gedeelte wat niet door Rijk wordt vergoed / check op staatssteun – Wet Markt & Overheid nodig.
Verhuur gemeentegrond voor een terras wat niet open mocht (periode half maart – tot 1 juni 2020)	Horeca ondernemer	€ 11.000	
Extra gemeentegrond voor het '1.5 m terras' niet in rekening brengen	Horeca ondernemer	-	Is gedoogd.
Gemeentelijke heffingen			
Leges voor een evenement wat niet doorging in 2020	Organisatie van het evenement	€ 6.000	O.b.v. hardheidsclausule uit AWR mogelijk.
Marktgelden voor een markt waar je niet mocht staan in 2020 (betrof non-food)	Marktondernemer	< € 1.000	O.b.v. verordening marktgelden mogelijk .
Verlenen van subsidies			
Subsidieprogramma 2020 (onderdeel structurele subsidies vrijwillige- en professionele organisaties)	Subsidie ontvangers	-	Subsidie doorbetalen ondanks dat mogelijk niet aan alle subsidie-voorwaarden wordt voldaan / Gedeelte wat niet door Rijk wordt vergoed / check op staatssteun – Wet Markt & Overheid nodig.

Bijbehorende kaders die hierbij horen zijn:

- Partijen maken aantoonbaar gebruik van alle bestaande en nieuwe nationale of andere compensatieregelingen;
- Leden blijven hun bijdragen / contributies betalen;
- Indien aanwezig, wordt een verantwoord gedeelte van het positieve jaarresultaat / de vrij aanwendbare reserves ingezet om de eerste nood op te vangen. Pas daarna kan eventueel aanspraak gemaakt worden op gemeentelijke financiële ondersteuning.

We verwachten voor 1 september 2020 duidelijkheid over het gedeelte wat door het Rijk wordt vergoed. We verlenen tot die tijd uitstel van betaling aan de betrokken partijen uit bovenstaande tabel die in liquiditeitsproblemen komen en gaan geen facturen innen tot dat moment.

Daarnaast zijn er de maatregelen die de BSOB al heeft genomen (zie bijlage 4):

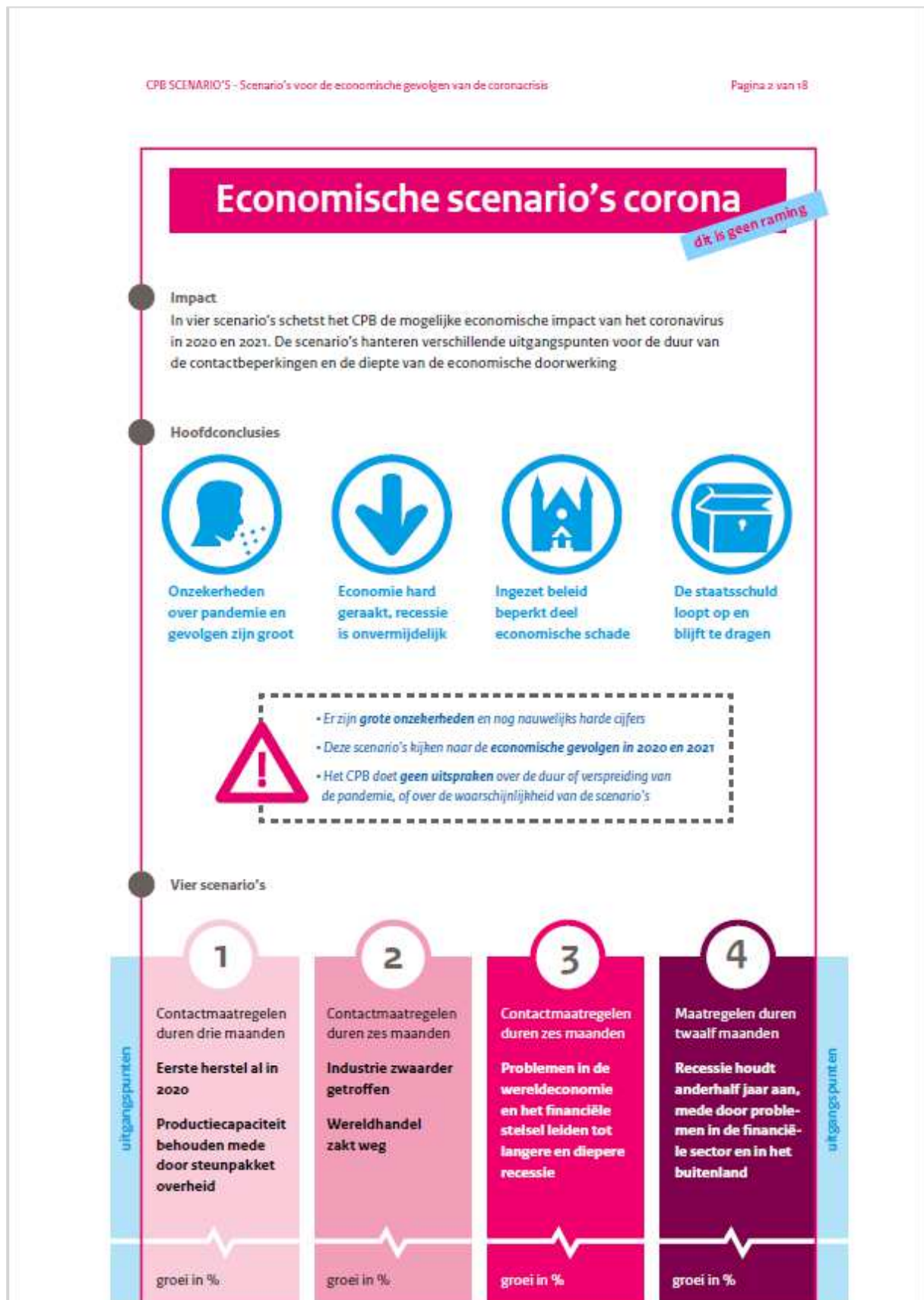
- Alle resterende aanslagbiljetten worden opgelegd na 1 juni 2020;
- Geen aanmaningen en dwangbevelen sturen tot vooralsnog 1 september 2020;
- Specifieke betalingsregelingen.

Advies college B&W: niet-financieel

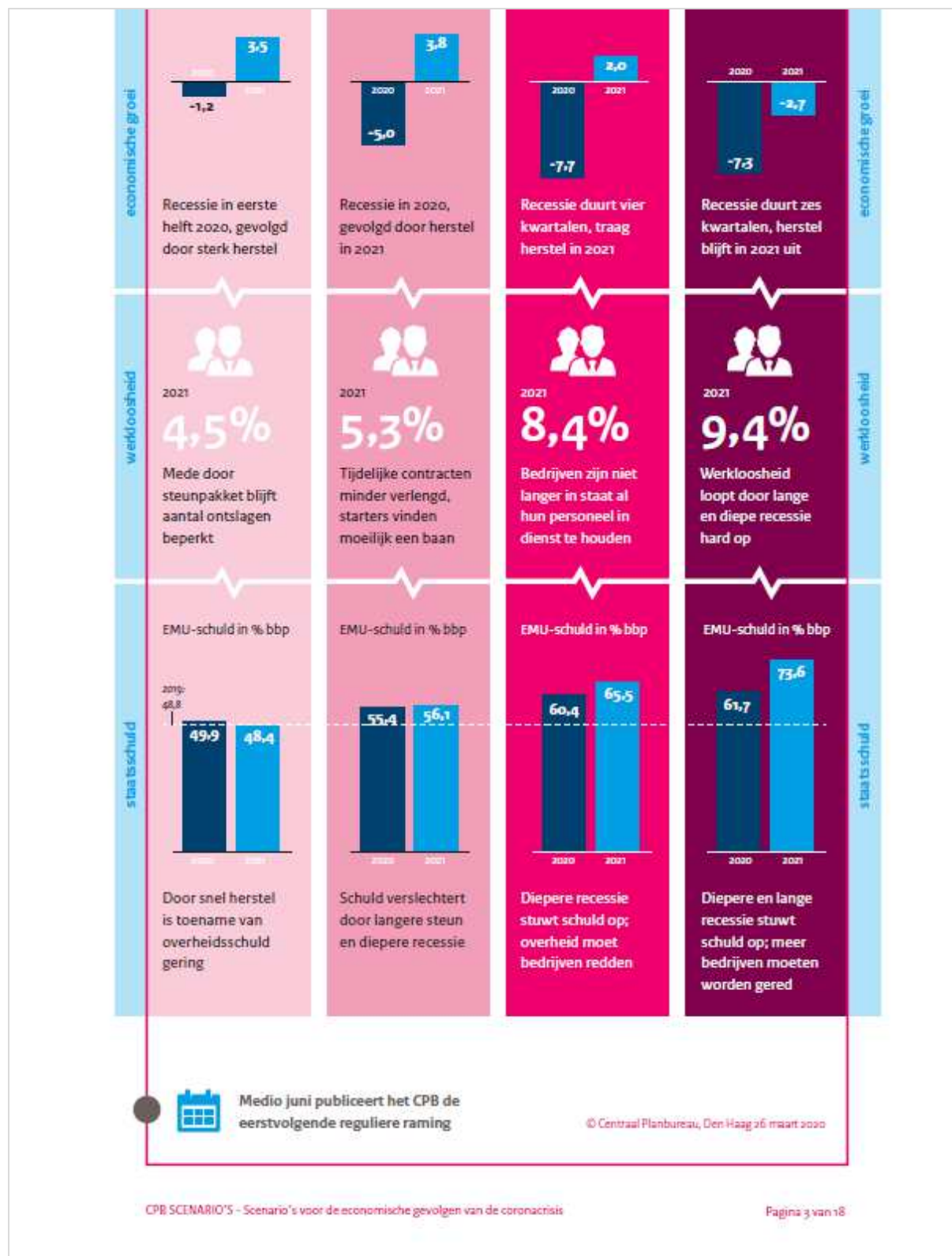
Met behulp van de uitkomsten van o.a. de TIP-enquête verder aan de slag met zaken waarin we als gemeente mee kunnen denken / faciliteren met onze inwoners, ondernemers, maatschappelijke instellingen, zoals:

- Vb. aanpak meedenken met horeca zoals bij de verruiming van de terrassen.
- Vb. aanpak meedenken met sportverenigingen zoals bijv. buiten turnen op de velden van korfbal.
- Vb. van steunen en promoten van lokale initiatieven door deze extra onder de aandacht te brengen.
- Aanvullingen vanuit de eerste analyse van de TIP enquête, bijv.:
  - o Denk zoveel mogelijk mee met een vereniging om weer op te kunnen starten.
  - o Sta als gemeente open voor andere, nieuwe initiatieven van ondernemers, vooral de kleinere, om op een andere creatieve manier in hun eigen inkomsten te kunnen blijven voorzien.
  - o Stimuleer de samenwerking tussen burgerinitiatieven. Zorg voor "smeermiddelen".

Bijlage 1: Scenario's Centraal Planbureau (CPB)

Bijlage 2: Overzicht Reserve eenmalige bestedingen

Stand Reserve Eenmalig Bestedingen		
		5.410.746
Nog uit te geven t.l.v. reserve per 1-1-2020 (eerder beschikbaar gestelde kredieten)		-4.414.734
<u>Meerjarenbegroting 2019-2022</u>		
Vervolg Cultuurplein Asten-Someren periode 2017-2020	-9.000	
Pilot logeervoorziening mensen met dementie	-8.914	
Uitvoeringskosten Senzer	0	
Uitvoeringskosten Peelgemeenten	-18.597	
Brandweezorg	-6.000	
Lokaal integraal veiligheidsbeleid	-4.000	
Plan van aanpak duurzaamheid	-120.000	
Innovatiehuis De Peel	-80.000	
Herinrichting Voorste Heusden	-140.000	
Omgevingsplan	-75.000	
Invoering Omgevingswet	-500.000	
Intensivering toezicht veehouderijen	-44.460	
Innovatiehuis projecten (formatie) (2019-2021)	-38.500	
		-1.044.471
<u>Vastgestelde investeringen begroting 2020</u>		
€ 1.000.000,= overhevelen van Algemene reserve naar Reserve eenmalige bestedingen	1.000.000	
Aanvulling vanuit AR Tekort meerjarenbegroting 2020 - 2022	1.390.185	
Tekort begroting 2020	-575.428	
Revitalisering gymzaal Schoolstraat	-58.489	
Aanpak illegale bewoning	-150.000	
Oplossen knelpunt geuroverlast Antioniusstraat 45	0	
Vostermansplein burgerinitiatief	0	
Rotonde N279/ Buizerdweg/Meijelseweg	-350.000	
		1.256.268
<u>Scenario-ontwikkeling</u>		
Aframen reserves VCP en Centrumvisie	610.542	
Verkoop tractor UDAS	10.000	
Bereikbaarheidsakkoord	-434.110	
Verkeerswerkgroep	-20.000	
Duurzaamheidsbeleid 2017-2020 (scenario)	10.000	
Projectmatige aanpak schoolomgevingen (scenario)	40.000	
Dorpsentree Asten - Heesakkerweg (scenario)	20.000	
Opwaarderen Ploegmakerspark (scenario)	25.000	
Krediet Koningsplein opheffen	52.000	
		313.432
<u>Nieuw in 2020</u>		
Ambitieonderzoek Museum	-14.000	
Aankoop Antoniusstraat 45	-200.000	
Privatisering blokhut Museum	-130.500	
	-100.000	
Extra krediet herinrichting Logtenstraat	-110.000	

		-554.500
<u>Turap voorjaar 2020</u>		
Aanvulling onvoorzien structureel en incidenteel	-281.256	
Legionella spoelsysteem Zwembad de Schop	-49.250	
Kapitaalinjectie GGD	-16.714	
Krediet Coronacrisis	-100.000	
Turap aanvulling van Algemene reserve naar reserve eenmalige bestedingen	313.571	
		-133.649
<u>Jaarrekening 2019</u>		
Tekort jaarrekening 2019	-194.500	
Winstbestemming jaarrekening 2019	-15.000	
		-209.500
<u>Financiële analyse 2020 - Coronacrisis (besluitvorming niet in de raad geweest)</u>		
<u>Autonome ontwikkelingen (I)</u>		
PMD naheffing Suez	-58.060	
Verkoop erfpachtgronden	485.000	
Bluswatervoorziening	-4.000	
		422.940
<u>Nieuwe wensen (I)</u>		
Civieltechnische kunstwerken	-36.800	
		-36.800
Prognose stand 31-12-2020		1.009.732
<u>Meerjarenbegroting 2019-2022</u>		
Veiligheidsmonitor	-5.000	
Monitoring verkeersveiligheid	0	
Rode fietsstroken Julianastraat-Deken Meijerstraat Kerkstraat	-15.000	
Omgevingsplan	-50.000	
Innovatiehuis projecten (formatie) (2019-2021)	-38.500	
		-108.500
<u>Tekort begroting 2021 (prognose)</u>	- 584.738	
		- 584.738
<u>Vastgestelde investeringen begroting 2020</u>		
Aanpak illegale bewoning	-150.000	
		-150.000
<u>Financiële analyse 2020 - Coronacrisis (besluitvorming niet in de raad geweest)</u>		
<u>Autonome ontwikkelingen (I)</u>		
Ontwerpbegroting 2021en MJR 2022-2024 GR	-38.100	
Peelgemeenten		
Herstel constructiefout Werf	-70.000	
		-108.100
<u>Nieuwe wensen (I)</u>		
Dorpsondersteuner Ommel	-8.700	
Financiering logeerhuis Plezant	-8.000	
Centrumvisie De Peel	-25.000	

Innovatiehuis De Peel	-82.500	
Civieltechnische kunstwerken	-72.140	
Cultuur met kwaliteit	-9.000	
Verkeerskundig onderzoek verkeersafwikkeling Asten Noord	-25.000	
		-230.340
Prognose stand 31-12-2021		-171.946
<u>Vastgestelde investeringen begroting 2020</u>		
Aanpak illegale bewoning	-150.000	
		-150.000
<u>Tekort begroting 2022 (prognose)</u>	- 317.986	
		- 317.986
<u>Financiële analyse 2020 - Coronacrisis (besluitvorming niet in de raad geweest)</u>		
<u>Nieuwe wensen (I)</u>		
Innovatiehuis De Peel	-121.000	
Financiering logeershuis Plezant	-8.000	
Cultuur met kwaliteit	-9.000	
		-138.000
Prognose stand 31-12-2022		-777.932
Geprognosticeerd batig exploitatiesaldo grondbedrijf 2023 (Resultaat Loverbosch fase 2)		338.116
<u>Financiële analyse 2020 - Coronacrisis (besluitvorming niet in de raad geweest)</u>		
<u>Nieuwe wensen (I)</u>		
Innovatiehuis De Peel	-121.000	
Cultuur met kwaliteit	-9.000	
		-130.000
Prognose stand 31-12-2023		-569.816
Geprognosticeerd batig exploitatiesaldo grondbedrijf 2024 (Resultaat Loverbosch fase 2)		
<u>Financiële analyse 2020 - Coronacrisis (besluitvorming niet in de raad geweest)</u>		
<u>Nieuwe wensen (I)</u>		
Cultuur met kwaliteit	-9.000	
		-9.000
Prognose stand 31-12-2024		-578.816

Bijlage 3: Juridische analyse

In paragraaf 7.3 zijn de juridische uitgangspunten toegelicht. Hierbij is gebruik gemaakt van een aantal onderliggende documenten.

M.b.t. lokale steunmaatregelen:

- Raadsinformatiebrief van de BSOB van 27 mei 2020;
- Interne analyse 'Belastingverordeningen mogelijkheden steunmaatregelen i.v.m. Coronacrisis'.

M.b.t. bovenlokale steunmaatregelen:

- Brief van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 7 mei 2020;
- Document 'Nationale financieringsmaatregelen';
<https://europadecentraal.nl/onderwerp/staatssteun/Coronacrisis/nationale-maatregelen/>
- Document 'Hoe kunnen decentrale overheden rechtmatig steun verlenen tijdens de Coronacrisis?';
<https://europadecentraal.nl/praktijkvraag/hoe-kunnen-decentrale-overheden-rechtmatig-steun-verlenen-tijdens-de-Coronacrisis/>
- Document 'Overzicht mogelijkheden / steun verlenen tijdens de Coronacrisis: hoe pak je dat aan?';
<https://europadecentraal.nl/onderwerp/staatssteun/Coronacrisis/handelingsperspectief/>
- Advies van het kenniscentrum verbonden aan Europa Decentraal.

Op de volgende pagina's zijn deze bijlagen (met uitzondering van de internetpagina's) opgenomen.

Raadsinformatiebrief van de BSOB van 27 mei 2020

RaadsInformatieBrief

Auteur: G. van der Zanden		☐ Regievoerders
Team: Staf		☐ Dagelijks Bestuur
Volgnr.:		☒ Algemeen Bestuur
		☐ openbaar ☒ niet openbaar ☐ vertrouwelijk
		Effect op de begroting: ☒ ja ☐ nee

Onderwerp

Besluit mogelijke extra maatregelen i.r.t. Coronacrisis.

Wat zijn de genomen maatregelen/opties in relatie tot de reeds opgelegde of nog op te leggen belastingaanslagen die gemeenten en waterschap kunnen inzetten om de mogelijke financiële gevolgen Coronamaatregelen voor alle belastingplichtigen die hierdoor getroffen zijn te verlichten?

Kennisnemen van

- Genomen maatregelen / opties gerelateerd aan belastingaanslagen in de AB vergadering van 27 mei 2020.

Inleiding / Probleemstelling

In maart van dit jaar heeft het Algemeen Bestuur van BSOB een aantal maatregelen genomen om de financiële impact van de Coronamaatregelen voor de belastingsschuldige te verminderen, de volgende maatregelen zijn genomen:

1. Niet versturen van aanslagbiljetten, aanmaningen en dwangbevelen tot 1 juni 2020;
2. Uitstel van betaling verlenen voor openstaande belastingaanslagen tot 1 juni 2020;
3. De termijn voor het aanleveren van aanvullende gegevens voor een verzoek om kwijtschelding te verlengen tot 1 juni.

Zoals het er nu naar uitziet zullen de beperkingen vanuit de landelijke politiek naar aanleiding van de Coronacrisis en de daarbij behorende maatregelen in meer of mindere mate de komende maanden nog gelden.

Vanuit meerdere deelnemers is derhalve het verzoek gekomen om te onderzoeken en te verkennen wat zij als gemeente en waterschap meer zouden kunnen doen dan de reeds genomen maatregelen om al de belastingplichtigen die in meer of mindere mate getroffen zijn door deze crisissituatie te ondersteunen.

De kern van de boodschap is dat veel getroffen belastingplichtigen problemen hebben of gaan ondervinden met het betalen van de opgelegde of nog op te leggen belastingaanslag.

Het niet kunnen betalen van deze aanslag is feitelijk gebaseerd op onvoldoende liquiditeit ten gevolge van de door de overheid opgelegde maatregelen. Deze liquiditeit en de stelling dat het kwijtschelden van belastingaanslagen geen verstandige optie is vormt het uitgangspunt bij het opstellen van deze raadsinformatiebrief (RIB).

De essentiële vraag in deze is; wanneer is er voldoende liquiditeit om de openstaande belastingaanslagen te betalen? En daaraan gekoppeld, hoe voorkom ik als gemeente en waterschap dat de betreffende belastingplichtigen (lees hun ondernemerschap) niet zozeer geremd worden in het opbouwen van hun liquiditeit dat dit het voortbestaan ernstig in gevaar brengt?

Natuurlijk zijn er tal van factoren die een essentiële rol spelen in deze crisis. Denk hierbij onder andere aan;

- Hoe lang blijven de Coronamaatregelen gelden?
- Hoe snel kan herstel plaatsvinden?

- Wat zal de invloed zijn van het landelijk en lokaal ingezet beleid?
- Hoe (snel) reageert de consument of afnemer?

Al deze vragen hebben in min of meerdere mate invloed op de financiële gevolgen voor de betreffende belastingplichtigen.

De antwoorden op de gestelde vragen kunnen per getroffen sector een totaal verschillend effect hebben. Bijvoorbeeld, is de belastingplichtige afhankelijk van lokale klanten, of moeten we in een veel groter/breder perspectief kijken?

Dat betekent dat de deelnemers een voorkeur hebben om de maatregelen / opties ook, indien mogelijk, sectoraal toe te passen.

Kernboodschap

- Belastingaanslagen moeten worden voldaan. Uitzondering op deze regel zou kunnen zijn, daar waar sprake is van gebruik, zoals bijvoorbeeld precario terrassen, dit voor een periode niet op te leggen, hierbij zou dan sprake zijn van een verminderde aanslag. Dit is dus geen kwijtschelding van opgelegde aanslagen!
- De wens is om voor alle deelnemers van de GR BSOB een zo uniform mogelijke regeling te treffen. Deelnemers hebben verschillende belastingsoorten, dus de uitvoering en maatregelen zullen dan ook verschillen.
- Maximale aandacht en begrip voor de liquiditeitspositie van de getroffen belastingplichtigen.
- Ruimte bieden om deze belastingplichtigen weer in staat te stellen voldoende liquide te worden.

Wat is al veranderd ten opzichte van de huidige tijdelijke maatregelen?

- **Alle resterende aanslagbiljetten worden opgelegd na 1 juni 2020**
Het grootste gedeelte van de aanslagbiljetten die nog opgelegd moeten worden voor 2020 betreft aanslagbiljetten waterschapsbelasting. Het waterschap kent de waterschapsbelasting als enige inkomstenbron. Het is daarom essentieel dat deze aanslagbiljetten na 1 juni worden opgelegd. Dit betekent dat de maatregel om geen aanslagbiljetten te versturen of de oplegging ervan verder op te schuiven geen reële en haalbare optie is. Voor de gemeentelijke deelnemers is reeds gemiddeld 99% van alle aanslagen opgelegd.

Wat gaat veranderen aan de huidige maatregelen?

- **Geen aanmaningen en dwangbevelen sturen tot vooralsnog 1 september 2020**
Door de aanslagbiljetten op te leggen wordt ervoor gezorgd dat belastingsschuldigen die niet in financiële problemen verkeren de mogelijkheid krijgen om de verschuldigde belasting te betalen. Belastingsschuldigen die het aanslagbiljet niet kunnen betalen worden tegemoetgekomen door vooralsnog tot 1 september 2020 geen invorderingsmaatregelen te nemen zoals het versturen van aanmaningen en dwangbevelen. **Het opleggen van de aanslagbiljetten heeft daarom effectief financieel (liquiditeit) geen invloed op de situatie van degene die niet tijdig kan betalen.**
- **Specifieke betalingsregelingen**
Daarnaast kunnen alle belastingplichtigen die getroffen zijn door deze crisis, de na 1 september 2020 nog openstaande verplichtingen, betalen door middel van een betalingsregeling. Deze betalingsregeling wordt dan in overleg met medewerkers van klant (innen) afgestemd. Zodoende proberen we zoveel mogelijk maatwerk te leveren. Het doel is om ervoor te zorgen dat de liquiditeitspositie zo maximaal mogelijk behouden blijft om het voortbestaan van de getroffen belastingplichtige niet verder in gevaar te brengen.

Uitgangspunten

Er is zoals eerder gememoreerd vanuit de deelnemers aangegeven dat er voor het verlenen van een betalingsregeling een uniform beleid zou moeten gelden voor alle deelnemers.

Zie hiervoor ook de vorige RIB.

Veel gestelde vragen:

Kunnen we kwijtschelding verlenen?

Vanuit een aantal deelnemers is de vraag gekomen of we voor een aantal specifieke sectoren kwijtschelding kunnen verlenen van bepaalde belastingen. Dit wordt ten eerste afgeraden om een aantal belangrijke redenen:

- Door kwijtschelding te verlenen aan specifieke sectoren schep je **precedentwerking** voor andere sectoren om er ook voor in aanmerking te kunnen komen.
- Daarnaast is de kans groot dat er dan sprake is van **rechtsongelijkheid** en dat is iets wat iedere overheidsinstantie moet proberen te voorkomen;
- De **uitvoering** is bijna **onmogelijk**, er is geen wettelijk voorschrift hoe te bepalen of er kwijtschelding verleend kan worden aan een niet-natuurlijk persoon op basis van zijn financiële situatie (lees: onderneming) behalve het crediteurenakkoord.

Kunnen we de toeristenbelasting kwijtschelden teruggeven?

Veelal wordt in de context de toeristenbelasting aangekaart, belangrijk is om te realiseren dat bij nagenoeg alle deelnemers het de toeristenbelasting over 2019 betreft!! Deze aanslagen zijn gebaseerd op de door de ondernemers zelf opgegeven aantallen overnachtingen. Dat betekent dat deze aanslag reeds door de betreffende belastingschuldige is geïnd bij de persoon die overnacht heeft. *Bij goed ondernemerschap had dit bedrag ook niet meegenomen mogen worden in de liquide middelen aangezien de belastingschuldige enkel en **alleen inhoudingsplichtige** is en de belasting betaald is door de gast en diens gevolgde verschuldigd is aan de gemeente.*

Wat betreft de toeristenbelasting 2020, deze wordt pas op zijn vroegst in 2021 opgelegd en is gebaseerd op het aantal overnachtingen. Dit betekent als er geen overnachtingen zijn dan hoeft er ook geen toeristenbelasting betaald te worden.

Verzoek aan alle deelnemers:

Indien er zich situaties voordoen die afwijken van boven gesteld voorstel/beleid gelieve dan in ieder geval met BSOB vooraf contact op te nemen om in gezamenlijkheid, ook met betrekking tot de juridische kaders, uitvoerbaarheid en kosten af te stemmen.

Oss, 27 mei 2020

Interne analyse 'Belastingverordeningen mogelijkheden steunmaatregelen i.v.m. Corona-crisis'

(JE / laatst bijgewerkt: 22 mei 2020)

Legesverordening gemeente Asten 2020

Artikel 63 van de Algemene wet inzake Rijksbelastingen (Awr) bevat een hardheidsclausule waarbij voor bepaalde gevallen of groepen van gevallen tegemoet gekomen kan worden aan onbillijkheden van overwegende aard (Corona-crisis), welke zich bij de toepassing van de belastingwet mochten voordoen.

Het college is op grond van artikel 231 van de Gemeentewet bevoegd af te wijken van de legesverordening.

Het college heeft besloten de hardheidsclausule toe te passen en af te wijken van hetgeen bepaald in de Legesverordening gemeente Asten 2019/2020 m.b.t. de opgelegde leges voor evenementen welke plaats zouden vinden in de periode 1 maart tot 1 september 2020.

Regeling privaatrechtelijke vergoedingen gemeente Asten 2020

In deze regeling zijn diverse vergoedingen voor privaatrechtelijke dienstverlening van de gemeente Asten van het jaar 2020 gebundeld. De gemeente kan namelijk ook privaatrechtelijk optreden. Zo stelt de gemeente bijvoorbeeld gemeentegrond ter beschikking voor terrassen en voor het innemen van een standplaats. Voor deze onderwerpen blijft de publiekrechtelijke regelgeving van toepassing, dus een vergunning of ontheffing is benodigd waarvoor leges betaald moeten worden, maar daarnaast kan de gemeente bijvoorbeeld als eigenaar zijnde van de gemeentegrond een vergoeding vragen voor het in gebruik nemen van deze gronden.

Gemeentegrond		
<i>Terras ten behoeve van horeca:</i>		
Regulier terras per m2	€ 26,50	per jaar
Seizoensteras per m2	€ 26,50	per jaar
<i>Standplaatsen:</i>		
Tijdelijk	€ 9,00	per uur
Vast 1 dag (deel) per week	€ 1270,60	per jaar*
Vast 2 dag (deel) per week	€ 1694,10	per jaar*
Borg sleutel elektriciteitskast	€ 50,00	eenmalig

*Indien geen volledig kalenderjaar een standplaats wordt ingenomen dan wordt het tarief naar rato berekend.

College van B&W is bevoegd de regeling vast te stellen.

Verordening marktgelden gemeente Asten 2020

VERSLAG Overleg crisisteam Aanpak Coronavirus Asten Datum: 18-05-2020

Marktgelden 2e kwartaal 2020 In Asten staan alleen vaste standplaatshouders en zij betalen per kwartaal. De verordening biedt de ruimte om de betalingsverplichting pas in te laten gaan op het moment van feitelijke mogelijkheid tot hervatting, dus wij gaan hiermee akkoord. Dit geldt alleen voor non-food, want food had altijd de mogelijkheid om te komen en was niet verboden.

Artikel 6 Belastingtijdvak

1. Het belastingtijdvak is een dag.
2. In afwijking van het eerste lid is het belastingtijdvak met betrekking tot een vaste standplaats een kwartaal.

Artikel 7 Ontstaan van de belastingschuld

De rechten zijn verschuldigd bij het begin van het belastingtijdvak of, zo dit later is, bij aanvang van de belastingplicht.

BSOB: Belastingaanslagen moeten worden voldaan. Uitzondering op deze regel zou kunnen zijn, daar waar sprake is van gebruik, zoals standplaatsen, dit voor een periode niet op te leggen, hierbij zou dan sprake zijn van een verminderde aanslag. Dit is dus geen kwijtschelding van opgelegde aanslagen.

Kwijtscheldingsmogelijkheden bij de BSOB

Asten

Belastingsoort	Kwijtschelding
Onroerende zaakbelasting eigenaar woning	Ja **
Onroerende zaakbelasting eigenaar niet woning	Ja **
Onroerende zaakbelasting gebruiker niet-woning	Ja **
Rioolheffing	Ja **
Afvalstoffenheffing vastrecht	Ja **
Afvalstoffenheffing Diftar	tot maximaal een bedrag van € 48,90 **
Reclamebelasting	Nee
Hondenbelasting	Nee
Toeristenbelasting	Nee

** zelfstandige ondernemers of hun partners kunnen geen kwijtschelding ontvangen

Zoals te zien is in het overzicht van de BSOB komen ondernemers niet in aanmerking voor kwijtschelding voor OZB-belasting en riool- en afvalstoffenheffing.

- [Verordening onroerende zaakbelastingen gemeente Asten 2020](#)

Is een OZB-verlaging mogelijk voor specifieke doelgroepen, zoals detailhandel en horeca?

Het is niet mogelijk om bepaalde categorieën via de aanslag OZB te bevoordelen. De OZB is een objectieve belasting. Subjectieve vrijstellingen voor bepaalde categorieën zijn niet toegestaan. Het is bovendien niet toegestaan om de belasting afhankelijk te maken van inkomen, winst of vermogen ([artikel 219 Gemeentewet](#)). Dat geldt voor alle gemeentelijke heffingen.

Is het mogelijk de al vastgestelde OZB-tarieven te verlagen met terugwerkende kracht?

Ja. Het is mogelijk om de verordening OZB te wijzigen als belastingplichtigen daar voordeel van hebben. Het tarief voor de OZB moet voor de 3 categorieën belastingen, dus

- eigendom niet-woningen
- gebruik niet-woningen
- eigendom woningen

echter gelijk zijn. Per categorie dus 1 vast tariefpercentage. Nadere differentiatie voor bepaalde categorieën is niet mogelijk.

Kan een tariefgroep uit een belastingverordening waarvoor inmiddels aanslagen zijn opgelegd, op 0 worden gesteld of worden verwijderd uit de verordening?

In beginsel kan dat, maar dat is wel afhankelijk van de belastingsoort.

Bij de OZB is het tarief van de gebruikersbelasting voor alle niet-woningen hetzelfde. Dit geldt ook voor de eigenarenbelasting voor alle niet-woningen, of de eigenarenbelasting voor alle woningen (art. 220f Gemeentewet). De gemeente kan dus bijvoorbeeld wel de verordening OZB wijzigen en daarbij bijvoorbeeld het tarief gebruikersbelasting niet-woningen op nihil stellen (met terugwerkende kracht t/m 1 januari 2020). Al opgelegde aanslagen moeten worden verminderd/vernietigd en al betaalde aanslagen moeten worden terugbetaald.

- [Verordening rioolheffing gemeente Asten 2020](#)
- [Verordening afvalstoffenheffing gemeente Asten 2020](#)
- [Verordening reclamebelasting Asten-centrum 2020](#)

Artikel 12 Kwijtschelding

Van deze belasting wordt geen kwijtschelding verleend.

Kan de gemeente een hardheidsclausule toepassen op een complete verordening?

De hardheidsclausule is bedoeld voor onbillijkheden van overwegende aard die zich in bepaalde gevallen bij de toepassing van de belastingverordening kunnen voordoen. Voor een generieke toepassing kunt u de belastingverordening intrekken.

- [Verordening toeristenbelasting gemeente Asten 2020](#)

*BSOB: Veelal wordt in de context de toeristenbelasting aangekaart, belangrijk is om te realiseren dat bij nagenoeg alle deelnemers de toeristenbelasting 2019 reeds door de betreffende belastingschuldige is geïnd, en bij goed ondernemerschap had dit bedrag ook niet meegenomen mogen worden in de liquide middelen aangezien de belastingschuldige enkel en **alleen inhoudingsplichtige** is en de belasting betaald is door de gast en diens gevolgde verschuldigd is aan de gemeente. Wat betreft de toeristenbelasting 2020, deze wordt pas op zijn vroegst in 2021 opgelegd en is gebaseerd op het aantal overnachtingen. Dit betekent als er geen overnachtingen zijn dan hoeft er ook geen toeristenbelasting betaald te worden*

Artikel 10. Kwijtschelding van belastingen

Bij de invordering van toeristenbelasting wordt geen kwijtschelding verleend.

Wat kunnen we doen om ondernemers te helpen op het gebied van toeristenbelasting?

Het opleggen van voorlopige aanslagen toeristenbelasting in de loop van het belastingjaar is een mogelijkheid, geen verplichting. De gemeente (heffingsambtenaar) kan daar dus van afzien. Het opleggen van definitieve aanslagen toeristenbelasting is pas mogelijk na afloop van het belastingjaar. Dit kan tot 3 jaar na het ontstaan van de belastingschuld (31 december 2020), dat is voor de toeristenbelasting dus tot en met 31 december 2023. Bij betalingsproblemen kan de invorderingsambtenaar op verzoek een betalingsregeling treffen.

Overige belastingverordeningen:

- [Verordening eenmalig aansluitrecht riolering gemeente Asten 2020](#)
- [Verordening hondenbelasting gemeente Asten 2020](#)
- [Verordening lijkbezorgingsrechten gemeente Asten 2020](#)

Artikel 216 Gemeentewet

De raad besluit tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van een gemeentelijke belasting door het vaststellen van een belastingverordening.

VNG

Op het VNG Fora van de gemeentelijke belastingen is de volgende vraag beantwoord:

Wat kunnen gemeenten voor ondernemers doen in verband met de Corona-crisis? En wat adviseert de VNG?
<https://forum.vng.nl/do/note?id=2094647-6e6f7465>

Hieronder enkele passages:

Als dat in de gemeente nog niet geldt, kan in de [kwijtscheldingsregeling](#) ook (beperkte) kwijtschelding voor ondernemers mogelijk worden gemaakt. Als kwijtschelding wegens onvermogen of geringe betaalcapaciteit op grond van de (landelijke) regels niet mogelijk is, kan het college (of de invorderingsambtenaar namens hem) een aanslag oninbaar verklaren (artikel 255 Gemeentewet).

Op basis van de zogeheten hardheidsclausule (artikel 63 AWR) kunnen opgelegde aanslagen worden ingetrokken. Hiermee verspeelt de gemeente de mogelijkheid later alsnog te heffen.

Wie kan besluiten om af te zien van een heffing en welke rol/bevoegdheid heeft de raad hierbij?

De heffingsambtenaar is het bestuursorgaan dat de aanslagen oplegt. Hij kan besluiten dat niet te doen. Toepassing van een hardheidsclausule is een bevoegdheid van het college. Een besluit om een verordening helemaal niet uit te voeren is een besluit dat redelijkerwijs politieke dekking nodig heeft. Wij adviseren daarom om nu te besluiten geen aanslagen de deur uit te doen. De termijn daarvoor is 3 jaar, dus die tijd heeft de gemeente. Zo komt er niemand acuut in de problemen en heeft het college de tijd om ruggespraak te hebben met de raad over voorgenomen maatregelen.

Wie kan besluiten over (standaard) uitstel of een betalingsregeling voor gemeentelijke belastingen voor bedrijven?

Zowel de ontvanger (invorderingsambtenaar) als het college heeft deze bevoegdheid. In feite geldt hier hetzelfde als bij het vaststellen van de beleidsregels inzake de leidraad invordering. Een standaardregeling voor uitstel van betaling is ook een algemene instructie waarbij de voorkeur van de VNG uitgaat naar een besluit door het college. Zie voor meer informatie de toelichting op onze leidraad invordering op www.decentraleregelgeving.nl.

Let op! Bij verordeningen waarvan de uitvoering bij de BSOB ligt, is het noodzakelijk eerst met de BSOB te overleggen alvorens maatregelen door te voeren.

Advies is om de lijn van het Rijk te volgen en het advies van de BSOB.

Brief van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 7 mei 2020

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Gemeente Astén (NB)
College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 290
5720 AG ASTEN

SG Cluster

Directie Constitutionele Zaken
en Wetgeving

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
[www.linkedin.com/company/
ministerie-van-bzk](http://www.linkedin.com/company/ministerie-van-bzk)

Contactpersoon

Maarten Aalbers
T 06 500 62743
maarten.aalbers@minbzk.nl

Datum 7 mei 2020

Betreft Nationale staatssteuncoördinatie steunfondsen COVID-19
tussen gemeenten en de Rijksoverheid

Kenmerk

2020-0000212949

Uw kenmerk

Zoals bij u bekend is, heeft de Rijksoverheid een groot steunpakket aangenomen om een nationale oplossing te bieden voor ondernemingen die in financiële moeilijkheden zijn geraakt door de economische gevolgen van COVID-19. Ook op gemeenten wordt er een beroep gedaan door ondernemingen om, daar waar mogelijk, mee te denken en mee te helpen in het oplossen van de gevolgen van deze crisis. Via deze brief wil ik u daarom graag informeren over de nationale en Europese staatssteunkaders die thans van toepassing zijn op bedrijven die in economische moeilijkheden zijn gekomen door COVID-19. Daarnaast breng ik graag onder uw aandacht op welke wijze het Coördinatiepunt Staatssteun Decentrale Overheden van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) uw gemeente behulpzaam kan zijn bij het meedenken over gemeentelijke vraagstukken over de toepassing van de nationale en de Europese COVID-19 steunkaders.

Noodpakket banen en economie Rijksoverheid

Op dit moment is het "Noodpakket banen en economie" van kracht. Bedrijven kunnen op grond van dit pakket van tijdelijke financiële regelingen een tegemoetkoming in de kosten en salaris aanvragen. Bovendien biedt dit huidige noodpakket voor ondernemingen een uitstel van belastingen en een versoepeling van kredieten (zie gelieve de bijlage). Meer informatie treft u aan op: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19>.

Tijdelijke steunmaatregelen voor COVID-19 worden nationaal gecoördineerd

Op 19 maart 2020 heeft de Europese Commissie (EC) een tijdelijk crisissteunkader gepubliceerd voor steunmaatregelen omwille economische gevolgen van COVID-19. Dit kader maakt steunverleningen omwille van ernstige verstoringen in de economie mogelijk tot 1 januari 2021. Dit betekent uitdrukkelijk niet dat de staatssteunregels niet meer van toepassing zijn, maar wel dat er voor ondernemingen die getroffen zijn door de economische gevolgen van het coronavirus meer ruimte is om staatssteun te ontvangen. Dat is wel aan strikte voorwaarden gebonden.

Nederland meldt, daar waar nodig, op grond van dit tijdelijke steunkader Rijks steunmaatregelen voor COVID-19, en daarbovenop eventuele aanvullende steunmaatregelen van decentrale overheden, centraal gecoördineerd aan. Dit geldt zowel voor horizontale steunmaatregelen voor alle ondernemingen in Nederland als voor sectorspecifieke steunmaatregelen. Het ministerie van BZK coördineert gemeentelijke en provinciale steuninitiatieven voor COVID-19 via het Coördinatiepunt Staatssteun Decentrale Overheden en staat in nauw overleg met het ministerie van EZK.

Vanuit het oogpunt van doelmatigheid en gelijkheid is het voor de nationale staatssteuncoördinatie belangrijk dat gemeentelijke steunmaatregelen en steunfondsen van de Rijksoverheid elkaar niet overlappen. Overlapping kan tot stapeling of cumulatie van subsidies leiden, hetgeen volgens de staatssteunregels maar beperkt is toegestaan. Dit betekent dat mogelijke aanvullende COVID-19 steunmaatregelen van een gemeente (of andere decentrale overheid) op het "Noodpakket banen en economie" volgens de tijdelijk EU - steunkaders aangemeld moeten worden bij de EC in nauwe samenwerking met de Rijksoverheid.

Voor COVID-19 steunmaatregelen is in Nederland een bijzondere centraal gecoördineerde staatssteunprocedure in het leven geroepen. In goed overleg met het ministerie van BZK wordt daarom het geheel aan nationale en decentrale COVID-19 staatssteunmeldingen door het ministerie van EZK gecoördineerd richting de EC om zo een effectieve en snelle staatssteunprocedure bij de EC te borgen. Bovendien is er daardoor tevens overzicht op een gelijkwaardige inzet van staatsmiddelen.

Informatievoorziening en landelijke coördinatie gemeentelijke steuninitiatieven

Ik kan mij goed voorstellen dat gemeenten tegen problemen aanlopen en/of vragen hebben over de nieuwe Europese kaders voor staatssteun naar aanleiding van COVID-19. Het Coördinatiepunt Staatssteun voor Decentrale Overheden merkt dat gemeenten in de praktijk vragen hebben over de overlap van nationale steunfondsen en de rol van gemeenten. Ik wil uw gemeente daarom zo goed mogelijk informeren waar het de toepassing van de nieuwe staatssteunregels samen met de tijdelijke financiële regelingen van de Rijksoverheid betreft. Een overzicht treft u aan op:
<https://europadecentraal.nl/onderwerp/staatssteun/coronacrisis/nationale-maatregelen/>.

Uw gemeente kan in eerste instantie voor nadere informatie over het COVID-19 steunkader terecht op de actualiteitenpagina van het Kenniscentrum Europa decentraal (KED): www.europadecentraal.nl/coronacrisis/. Voor eerstelijnsadvies over staatssteunmaatregelen vanwege COVID-19 is KED het eerste aanspreekpunt. U kunt uw adviesvraag sturen naar helpdesk@europadecentraal.nl. Daarnaast is het Coördinatiepunt Staatssteun Decentrale Overheden (coordinatiepuntstaatssteun@minbzk.nl) van het ministerie

van BZK uiteraard ook bereid om mee te denken over gemeentelijke vraagstukken die betrekking hebben op de cumulatie van staatssteunmaatregelen in relatie tot COVID-19.

Alleen samen krijgen wij deze coronacrisis onder controle.

Hoogachtend,

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
namens deze,

J. Schipper-Spanninga
Directeur Constitutionele Zaken en Wetgeving

NB: Deze brief is niet voorzien van een handtekening. Vanwege de (werk)voorschriften rondom COVID-19 is ondertekening praktisch niet mogelijk gebleken. In een formele en beveiligde omgeving is vastgelegd dat de beslissingsbevoegde akkoord is met de inhoud van dit document en de verzending daarvan.

Bijlage: Overzicht huidige financiële regelingen

Advies van het kenniscentrum verbonden aan Europa Decentraal

Helpdesk - Europa Decentraal helpdesk@europadecentraal.nl
12-6-2020

Geachte mevrouw Ricken-Cleven,

Hierbij komen we terug op de door u gestelde vragen omtrent lokale steunmaatregelen aan ondernemers.

U geeft aan verschillende maatregelen te overwegen en vraagt of daarbij sprake kan zijn van overlap met nationale financieringsmaatregelen. Het is mogelijk dat u met deze maatregelen staatssteun verstrekt. In dat geval moet goed gekeken worden hoe deze steun 'staatssteunproof' kan worden verleend.

Vooraf is het wellicht goed om aan te geven dat het ministerie van BZK en de VNG momenteel kijken naar de verschillende maatregelen m.b.t. het wijzigen van de tarieven van precariobelasting en reclamebelasting. Zij bekijken of het handig is om gezamenlijk op te treden bij het staatssteunproof maken van deze belastingmaatregelen, bijvoorbeeld door deze steunmaatregelen aan te melden bij de Europese Commissie. Als u daar behoefte aan heeft kan ik u op de hoogte houden van de uitkomsten van dit overleg. Daarnaast kan ik ook uw contactgegevens doorgeven aan de VNG en BZK, zodat zij eventueel nog contact met u kunnen opnemen over uw casus.

Ik zal hier onder eerst ingaan op de vraag wanneer er precies sprake is van staatssteun en daarnaast welke manieren er bestaan om deze steun dan 'staatssteunproof' te verlenen. Waar mogelijk zal ik een link leggen met de specifieke steunmaatregelen die de gemeente overweegt.

Is er sprake van staatssteun?

Het Europees [staatssteunverbod](#) is neergelegd in artikel 107, lid 1, van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie (VWEU). In dit artikel staat dat: *“steunmaatregelen van de staten of in welke vorm ook met staatsmiddelen bekostigd, die de mededinging door begunstiging van bepaalde ondernemingen of bepaalde producties vervalsen of dreigen te vervalsen, onverenigbaar [zijn] met de interne markt, voor zover deze steun het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig beïnvloedt”*.

Uit dit verbod zijn een aantal voorwaarden af te leiden waar aan moet worden voldaan om een maatregel als staatssteun aan te kunnen merken. Deze voorwaarden zijn cumulatief. Dat wil zeggen dat een maatregel pas staatssteun oplevert als aan alle hieronder opgesomde voorwaarden is voldaan:

- De steun wordt verleend aan een onderneming die een economische activiteit verricht;
- De steun wordt met staatsmiddelen bekostigd;
- Deze staatsmiddelen verschaffen een economisch voordeel dat niet via de normale commerciële weg zou zijn verkregen (het voordeel is niet marktconform);
- De maatregel is selectief: het geldt voor één of enkele ondernemingen of bijvoorbeeld een specifieke sector/regio;
- De maatregel vervalst de mededinging (in potentie) en leidt tot een (mogelijke) ongunstige beïnvloeding van het interstatelijk handelsverkeer (er is sprake van een grensoverschrijdend effect).

Het is aan de decentrale overheid zelf om een afweging te maken of er in een specifiek geval sprake is van staatssteun. Gemeenten moeten dus per criterium kijken of het doorvoeren van de maatregelen daar bij aansluit. Onze [website](#) en de [Handreiking Staatssteun voor de overheid](#) zijn handige bronnen om meer informatie over deze criteria op te zoeken.

Bij het aanpassen van de precariobelasting en reclamebelasting in uw casus zal voornamelijk het criterium 'selectiviteit' relevant zijn. Bij een belastingmaatregel die geldig is voor alle onderneming binnen de gemeente zou beargumenteerd kunnen worden dat er daarmee geen sprake is van een selectieve maatregel. Dan is er ook geen sprake van staatssteun. Wanneer precariobelasting of reclamebelasting alleen voor specifieke ondernemingen of sectoren wordt verlaagd, zal waarschijnlijk wel voldaan worden aan het criteria van selectiviteit.

Staatssteun, wat nu?

Als er sprake is van staatssteun omdat aan alle voorwaarden van artikel 107 VWEU is voldaan, geldt als uitgangspunt dat een steunmaatregel moet worden [aangemeld](#) bij de Europese Commissie (artikel 108 lid 3 VWEU), tenzij een vrijstellingsverordening of andere uitzondering van toepassing is. Het aanmelden van steun bij de Europese Commissie is normaal gesproken een relatief lange en administratief intensieve procedure. Tevens geldt een “stand-still-verplichting”: de steun mag niet worden verleend totdat de Europese Commissie haar goedkeuring voor de steun heeft gegeven. Er wordt daarom vaak eerst gekeken naar andere mogelijkheden om de steun staatssteunproof te kunnen verlenen, bijvoorbeeld via de de-minimisverordening of de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV). Wegens de Coronacrisis heeft de Europese Commissie het momenteel echter mogelijk gemaakt om bepaalde steunmaatregelen van de lidstaten versneld te kunnen beoordelen. Dit betreft dan steunmaatregelen die aansluiten bij bepaalde doelstellingen uit artikel 107 VWEU. Ik zal voor het behandelen van de meldingsprocedure eerst kort ingaan op de mogelijkheden die de AGVV en de-minimisverordeningen bieden om steun staatssteunproof te kunnen verlenen, zonder dat er een melding bij de Commissie gedaan hoeft te worden.

De Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV)

In de [AGVV](#) heeft de Commissie vastgesteld dat steunmaatregelen die bijdragen aan bepaalde beleidsdoeleinden niet gemeld te hoeven worden. In dat geval volstaat een [lichtere kennisgevingsprocedure](#). Welke beleidsdoeleinden dat zijn kunt u in [dit document](#) vinden. Het gaat bijvoorbeeld om steun aan kmo's, voor onderzoek- en innovatie, sportinfrastructuur of de cultuursector. Voor het verlagen van de reclamebelasting en precariobelasting betwijfelen we echter of er een geschikt vrijstellingsartikel te vinden is.

Gebruik van de AGVV in de Coronacrisis is lastig geweest, omdat het overgrote deel van de artikelen niet van toepassing is op een onderneming in moeilijkheden (artikel 2 lid 18 AGVV). Recentelijk heeft de Commissie echter aangegeven dit begrip in de AGVV aan te passen. Ondernemingen die wegens de Corona-uitbraak in moeilijkheden zijn gekomen mogen wel steun worden verleend op basis van de AGVV. De aanpassing van de verordening is nog niet officieel doorgevoerd, maar wordt binnenkort verwacht. We zullen u hier van op de hoogte houden. In dat geval zou u kunnen kijken of artikel 53 AGVV van toepassing is op het compenseren van de misgelopen entreegelden van het museum.

De de-minimisverordening

Op grond van de [de-minimisverordening](#) kunnen ondernemingen over een periode van drie belastingjaren tot € 200.000 aan steun ontvangen, zonder dat dit wordt aangemerkt als staatssteun in de zin van artikel 107 lid 1 VWEU. Omdat het bedrag van deze steun als zo minimaal wordt gezien, gaat de Commissie er van uit dat er weinig tot geen impact op de interne markt is. Dit betekent dat er alsnog niet voldaan wordt aan de laatste voorwaarde van artikel 107 lid 1 VWEU (grensoverschrijdend effect) en dat er dus geen sprake is van staatssteun. Het voordeel van de de-minimisverordening is dat de administratieve lasten relatief beperkt blijven. De overheidsorganisatie moet een verwijzing naar de de-minimisverordening opnemen in de steunbeschikking, en de onderneming moet een [de-minimisverklaring](#) tekenen.

Kunt u een inschatting maken van het totale steunbedrag per onderneming dat u via de voorgenomen maatregelen verstrekt? Wegens de Coronacrisis is het namelijk niet altijd meer mogelijk om de-minimissteun aan een onderneming te verstrekken. Bij bepaalde nationale regelingen, zoals bijvoorbeeld de [TOGS](#) en de [Tozo](#) wordt de steun namelijk ook op basis van de-minimis aan een onderneming verstrekt. Het plafond van € 200.000 geldt per onderneming en niet per gesteunde activiteit van de onderneming. Uit welk Rijkscultuurfonds ontvangt het museum nog meer steun?

Als laatste kunnen we u nog op [deze praktijkvraag](#) over het verlenen van de-minimissteun ten tijde van Corona wijzen. Hierin wordt ook ingegaan op de samenloop tussen steun voor dezelfde activiteiten/projecten die op basis van zowel de de-minimisverordening als de AGVV is verstrekt.

De-minimis en de Wet M&O

In geval dat u overweegt gebruik te maken van de de-minimisverordening bij het verlagen van de huren, moet u waarschijnlijk wel rekening houden met de [Wet Markt & Overheid](#). Deze regels moeten gevolgd worden

wanneer een bestuursorgaan zoals de gemeente zelf (of via haar overheidsbedrijven) economische activiteiten verrichten. Het verhuren en verkopen van grond en vastgoed wordt als economische activiteit gezien. Als er sprake is van staatssteun gelden de regels van de Wet M&O niet: er is dan immers al een mededingingskader van toepassing (artikel 25h lid 4 Mw). Als er geen sprake is van staatssteun, of de de-minimisverordening gebruikt wordt, is de Wet M&O wél van toepassing.

De gemeente moet dan onder andere de integrale kosten van de economische activiteit doorberekenen. Wanneer het bestuursorgaan echter besluit dat het verlagen van de huren plaatsvindt in het algemeen belang, kan zij de regels van de Wet M&O buiten spel zetten. De gemeente moet dan een [algemeen belang besluit](#) nemen. Het nemen van dit besluit moet gebaseerd zijn op gedegen onderzoek naar de noodzaak van het buiten spel plaatsen van de gedragsregels M&O en de af te wegen belangen, blijkt uit de [jurisprudentie](#).

Melding Europese Commissie

Als een steunmaatregel wel staatssteun betreft en niet onder een vrijstellingsmogelijkheid past, moet de steun worden aangemeld bij de Europese Commissie. Dat kan op basis van de doelstellingen in artikel 107 VWEU. In het geval van de Coronacrisis zijn er drie relevante opties:

- **Artikel 107 lid 2 sub b (buitengewone omstandigheden);**
- **Artikel 107 lid 3 sub c (ontwikkeling economische bedrijvigheid);**
- **Artikel 107 lid 3 sub b (ernstige verstoring in de economie) aan de hand van het [tijdelijke steunkader](#).**

Op [deze pagina](#) op onze website kunt u meer informatie vinden over het gebruik van deze drie meldingsmogelijkheden (punt 4).

Mocht een decentrale overheid vaststellen dat er geen andere mogelijkheid is om de steunmaatregel rechtmatig te verlenen dan via een melding aan de Europese Commissie moet contact worden opgenomen met het [Coördinatiepunt staatssteun decentrale overheden](#) (CSDO) van het Ministerie van BZK. Er wordt aanbevolen het CSDO in een vroeg stadium op de hoogte te brengen van concrete steunplannen, zodat de juiste staatsteunprocedure ingezet kan worden in coördinatie met notificatieplannen van medeoverheden op decentraal- en/of Rijksniveau. Het ministerie begeleidt de steunmeldingen van decentrale overheden aan de Commissie. Indien mogelijk is het wenselijk als decentrale overheden verenigd, en in consultatie met het CSDO, afstemming kunnen zoeken, zodat er mogelijk in samenhang melding kan worden gedaan door de lidstaat Nederland voor de betrokken decentrale overheden.

Wij hopen u hiermee voldoende op weg te hebben geholpen. Nogmaals mijn excuses voor de verlate beantwoording van uw vraag! Mocht u verder nog vragen hebben kunt u altijd weer even mailen of bellen.

Met vriendelijke groeten,

Juliëtte Fredriksz |

Juridisch Adviseur

t 070 - 338 85 16 | w www.europadecentraal.nl

e j.fredriksz@europadecentraal.nl | I nl.linkedin.com/in/juliettedfredriksz

Bijlage 4: Uitkomsten TIP Asten

Publieke raadpleging over de impact van corona in de gemeente Asten

16 juni 2020

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
1. Onderzoeksverantwoording	4
1.1 Methodiek	4
1.2 Leeswijzer	4
2. Resultaten	5
Corona in de gemeente Asten	5
2.1 Resultaten: Corona bij inwoners	6
Corona en koopgedrag	10
Veranderingen door corona	18
2.2 Resultaten: Corona bij eenmanszaken en bedrijven	23
2.3 Resultaten: Corona bij maatschappelijke organisaties, verenigingen en stichtingen	33
2.4 Resultaten algemeen	39
3. TipAsten	45
4. Toponderzoek	46

Samenvatting

Corona in de gemeente Asten

De vragenlijsten is door 623 respondenten uit verschillende doelgroepen ingevuld:

- 83% = Inwoners;
- 13% = Eigenaar eenmanszaak;
- 18% = Eigenaar eigen bedrijf (BV, NV of VOF);
- 3% = Bestuurslid maatschappelijke organisatie;
- 16% = Bestuurslid vereniging of stichting.

Resultaten: Corona bij inwoners

Op vraag "In welke mate heeft deze coronacrisis direct gevolgen voor uw inkomen en financiële positie?" antwoordt 55% van de respondenten: "Zeer weinig tot geen gevolgen". Daarnaast antwoordt 5% "Zeer veel gevolgen". Zie pagina 6.

Op vraag "Verwacht u de komende 3-6 maanden directe gevolgen voor uw inkomen en uw financiële positie te ervaren als gevolg van de coronacrisis?" antwoordt 47% van de respondenten: "Zeer weinig tot geen gevolgen". 4% van de respondenten verwacht "Zeer veel gevolgen" te ervaren. Zie pagina 8.

Corona en koopgedrag

Op stelling "Ik hou in mijn uitgaven rekening met een mogelijke verslechtering van mijn financiële positie als gevolg van de coronacrisis" antwoordt in totaal 39% van de respondenten: "(zeer) mee eens". In totaal antwoordt 36% van de respondenten: "(zeer) mee oneens". Zie pagina 10.

Op vraag "Koopt u in deze tijd juist meer of minder bij lokale ondernemers? In vergelijking met de tijd voor de coronacrisis:" antwoordt 67% van de respondenten: "Koop ik net zo vaak bij lokale ondernemers". 29% van de respondenten antwoordt "Koop ik vaker bij lokale ondernemers". Zie pagina 11.

Op vraag "Welke tip geeft u de Astense ondernemers mee waardoor u (nog) vaker bij de lokale ondernemers zou gaan kopen?" geeft 25% van de respondenten een tip. Daarnaast geeft 23% aan al alles bij lokale ondernemers te kopen. Zie pagina 13.

Veranderingen door corona

Op vraag "Wat heeft deze coronacrisis u gebracht? Door de coronacrisis:" worden diverse antwoorden gegeven. Deze kunnen uiteengezet worden in de volgende top 3:

1. "Heb ik meer tijd voor mezelf" (35%);
2. "Ben ik meer verbonden met mijn gezin" (31%);
3. "Ben ik bang om ziek te worden" (28%);

Zie pagina 18.

Corona bij eenmanszaken en bedrijven

Op vraag "In welke mate heeft de coronacrisis invloed op de financiële situatie van uw bedrijf?" antwoordt 28% van de respondenten: "Veel invloed". Voor 13% van de respondenten heeft het "Zeer weinig tot geen invloed". Zie pagina 23.

Op vraag "Verwacht u de komende 3-6 maanden directe gevolgen voor uw financiële situatie te ervaren voor uw bedrijf als gevolg van de coronacrisis?" antwoordt 31% van de respondenten: "Veel gevolgen". Daarnaast antwoordt 14% van de respondenten "Zeër weinig tot geen gevolgen". Zie pagina 24.

Op vraag "Heeft u een aanvraag gedaan voor steunmaatregelen vanuit het Rijk?" antwoordt 60% van de respondenten: "Nee". 28% van de respondenten antwoordt "Ja, maar deze financiële compensatie is niet voldoende geweest voor het omzetverlies van de laatste 3 maanden". Voor 9% van de respondenten is de financiële compensatie wel voldoende geweest voor het omzetverlies van de laatste 3 maanden. Zie pagina 25.

Op vraag "Waarom heeft u geen aanvraag voor een steunmaatregel ingediend?" antwoordt 69% van de respondenten: "Ik heb geen steun nodig". 28% van de respondenten geeft aan andere redenen op. Zie pagina 27.

Op stelling "Ik vrees voor het voortbestaan van mijn bedrijf in de komende 3-6 maanden" antwoordt in totaal 11% van de respondenten: "(zeer) mee eens". In totaal antwoordt 70% van de respondenten: "(zeer) mee oneens". Zie pagina 29.

Corona bij maatschappelijke organisaties, verenigingen en stichtingen

Op vraag "In welke mate heeft de coronacrisis invloed op de financiële situatie van uw maatschappelijke organisatie, vereniging of stichting?" antwoordt 25% van de respondenten: "Veel invloed". Voor 22% heeft het "Zeër weinig tot geen invloed". Zie pagina 33.

Op vraag "Wat is/zijn voor uw maatschappelijke organisatie, vereniging of stichting de reden(en) dat u inkomsten misloopt?" antwoordt 58% van de respondenten met minimaal een reden. Zie pagina 34.

Op stelling "Ik vrees voor het voortbestaan van mijn maatschappelijke organisatie, vereniging of stichting in de komende 3-6 maanden" antwoordt in totaal 6% van de respondenten: "(zeer) mee eens". In totaal antwoordt 69% van de respondenten: "(zeer) mee oneens". Zie pagina 36.

Tot slot

Op vraag "Heeft u tips (aandachtspunten) of tops (complimenten) ten aanzien van het onderwerp impact coronacrisis in Asten?" geeft 20% van de respondenten een tip, 12% een top en 24% geeft aan "Ga zo door". Zie pagina 39.

Dit en meer blijkt uit panelonderzoek TipAsten, waarbij 623 deelnemers zijn geraadpleegd.

1. Onderzoeksverantwoording

Onderzoek	: TipAsten
Onderwerpen	: Corona in de gemeente Asten
	: Corona bij inwoners
	: Corona en koopgedrag
	: Veranderingen door corona
	: Corona bij eenmanszaken en bedrijven
	: Corona bij maatschappelijke organisaties, verenigingen en stichtingen
	: Tot slot
Enquêteperiode	: 5 juni 2020 tot 16 juni 2020
Aantal vragen	: 20
Aantal respondenten	: 623
Foutmarge	: 3,9% (bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%)
Rapportagedatum	: 16 juni 2020

Toelichting:

De *foutmarge* geeft de *precisie van een gemeten percentage* aan. Hoe kleiner de foutmarge, hoe preciezer het gemeten resultaat. In dit onderzoek is de foutmarge maximaal $\pm 3,9\%$. Het *betrovbaarheidsniveau* geeft de verwachte kans aan, dat bij herhaling van de meting onder gelijke omstandigheden, een zelfde resultaat wordt verkregen met een afwijking van $\pm 3,9\%$ in de resultaten.

Dit onderzoek heeft een foutmarge van onder de 5%, waardoor het onderzoek **representatief** wordt geacht.

1.1 Methodiek

- De vragenlijst is opgesteld in overleg met de gemeente Asten.
- Op 5 juni 2020 is de enquête met een begeleidend schrijven naar de leden van het Tip-burgerpanel gestuurd.
- Op 12 juni 2020 is een herinneringsmail gestuurd.
- De gemeente Asten heeft op haar communicatiekanalen een openbare hyperlink gedeeld.
- De gemeente Asten heeft via een mailing aan eenmanszaken, bedrijven, maatschappelijke organisaties, verenigingen en stichtingen de openbare hyperlink gedeeld.
- Alle respondenten vullen de vragenlijst anoniem in.

1.2 Leeswijzer

De toelichtingen in deze rapportage zijn de letterlijke antwoorden van de respondenten. Hier kunnen spelfouten of andere taalfouten in voorkomen.

2. Resultaten

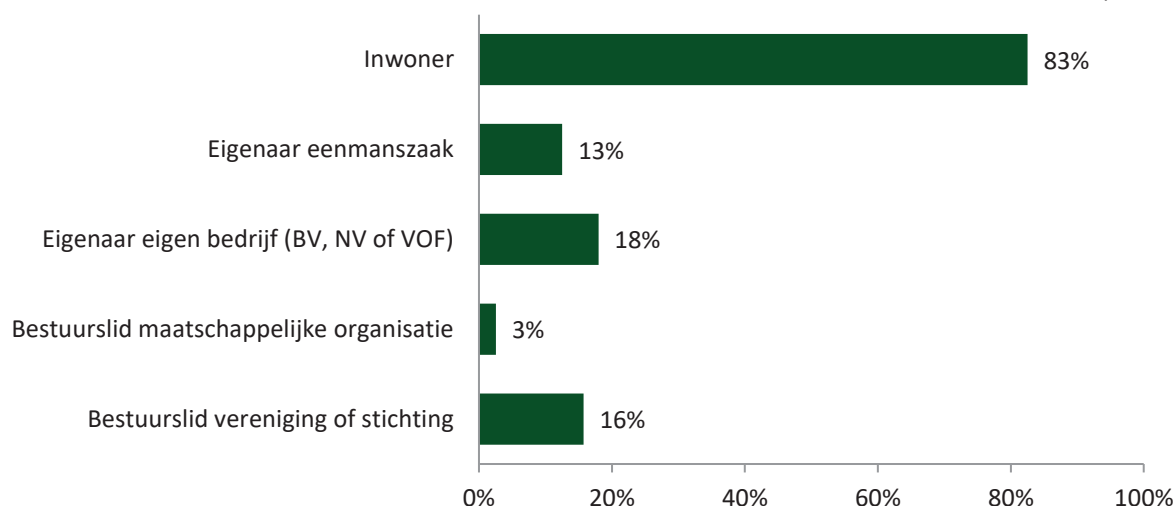
Corona in de gemeente Asten

De coronacrisis heeft impact op de hele Astense samenleving. Als gemeente willen wij ons een beeld vormen van die impact. Graag betrekken wij u als inwoner, ondernemer of bestuurslid van een maatschappelijke organisatie, vereniging of stichting hierbij. De resultaten van deze vragenlijst worden betrokken bij de Financiële Analyse Coronacrisis die we in juli met de gemeenteraad bespreken. - Graag horen we van u tot welke doelgroep u allemaal behoort in de gemeente Asten, zodat we vragen af kunnen stemmen op de gekozen doelgroep(en).

Tot welke doelgroep behoort u in de gemeente Asten?

(Indien meerdere antwoorden voor u van toepassing zijn, gelieve deze allen aan te vinken)

(n=623)

De vragenlijst is door 623 respondenten uit verschillende doelgroepen ingevuld:

- 83% = Inwoners;
- 13% = Eigenaar eenmanszaak;
- 18% = Eigenaar eigen bedrijf (BV, NV of VOF);
- 3% = Bestuurslid maatschappelijke organisatie;
- 16% = Bestuurslid vereniging of stichting.

Toelichting

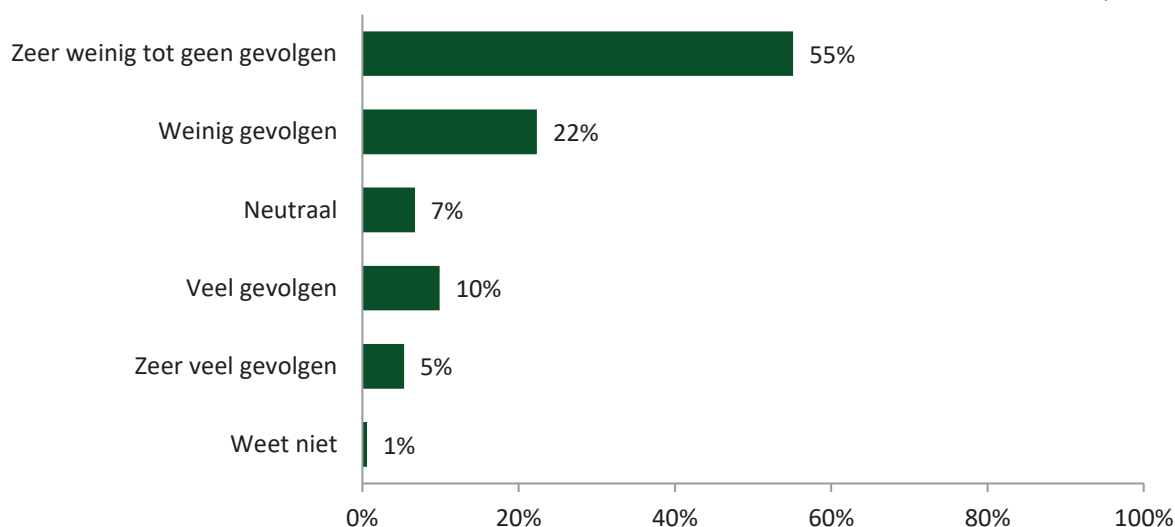
- Ambulant kapster
- Bedrijfsleider
- Eenmanszaak buiten Asten gevestigd
- Eigenaar gezinshuis
- Kledingwinkel op 't Kompas

2.1 Resultaten: Corona bij inwoners

Onderstaande vragen zijn van toepassing voor de inwoners van de gemeente Asten.

In welke mate heeft deze coronacrisis direct gevolgen voor uw inkomen en financiële positie?

(n=506)

Op vraag "In welke mate heeft deze coronacrisis direct gevolgen voor uw inkomen en financiële positie?" antwoordt 55% van de respondenten: "Zeer weinig tot geen gevolgen". Daarnaast antwoordt 5% "Zeer veel gevolgen".

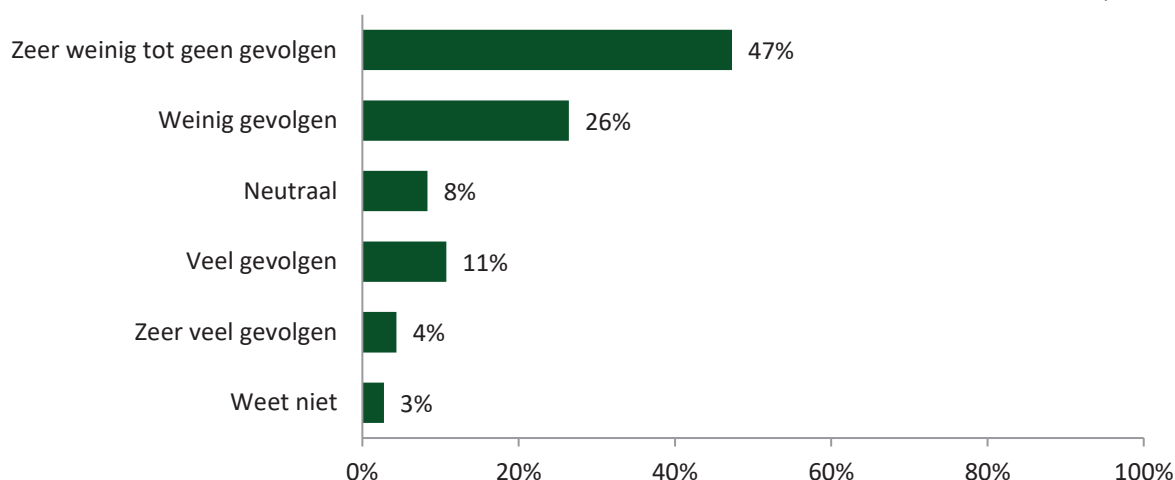
Toelichting

Zeer weinig tot geen gevolgen	• Geen benzinekosten door thuiswerken en extra netto uitkering van werkgever • Gepensioneerd • Ik ben leerkracht basisonderwijs. Ik ben gewoon aan het werk gebleven. • Met pensioen • Mits ik mijn baan kan behouden en dat is nog afwachten. • Niet afhankelijk van de inkomsten uit mijn zaak ivm ander werk ..... maar 8 weken verplicht dicht loop ik wel inkomsten mis .. • Omdat ik gepensioneerd ben, gaan die inkomsten maandelijks gewoon door.
Weinig gevolgen	• Bijbaan in de horeca is komen te vervallen. • Mijn AOW kreeg ik op tijd • Nu weinig, maar voor de toekomst veel ! • Omdat ik een uitkering ontvang ivm arbeidsongeschiktheid is er voor mij geen wezenlijk verschil • Opbrengst vermogen is fors gedaald • Partner heeft wel salaris moeten inleveren
Neutraal	• Als werknemer van een bedrijf dat faillissement heeft aangevraagd. Met de coronacrisis die zijn werkelijke omvang nog moet laten zien, zal het wel druk effect hebben op het vinden van een nieuwe baan.
Veel gevolgen	• De burger gaat het in de toekomst betalen. • De melkprijs is gezakt, waardoor ons inkomen lager wordt.

- Eigen beheerde pensioenpot - een belegging portefeuille - is 25% ingezakt. Bedrijfstak pensioen verzekering gaat alweer (3e keer) korten. En de gevolgen komen gegarandeerd in 2021 d.m.v. lager netto inkomen, prijsverhogingen, hogere belasting etc. En de gemeente gaat een nóg groter gat in de begroting krijgen.
  - Mijn praktijk was 7 weken gesloten, Ik heb in de zorg gewerkt. Waardoor de financiële gevolgen aanvaardbaar zijn
- Zeer veel gevolgen
- Mijn echtgenoot heeft langdurige klachten na vermoedelijke coronabesmetting. Zijn eigen bedrijf verwachten we dat dat failliet gaat. Voorts is de vraag überhaupt of hij gaat herstellen en weer terug aan het werk komt. Dit zou een grote inkomensval betekenen.
  - Vanwege sluiting restaurant partner

Verwacht u de komende 3-6 maanden directe gevolgen voor uw inkomen en uw financiële positie te ervaren als gevolg van de coronacrisis?

(n=503)

Op vraag "Verwacht u de komende 3-6 maanden directe gevolgen voor uw inkomen en uw financiële positie te ervaren als gevolg van de coronacrisis?" antwoordt 47% van de respondenten: "Zeer weinig tot geen gevolgen". 4% van de respondenten verwacht "Zeer veel gevolgen" te ervaren.

Toelichting

Zeer weinig tot geen gevolgen	• Gepensioneerd • Mijn man en ik werken beiden in de zorg. Genoeg werk. • Mijn man werkt in de beveiliging en ik in de kinderopvang. Beide nog erg druk. • Nu nog niet, maar op de iets langere termijn zal er zeker verhoging van belastingen, zorgpremies etc. voortvloeien uit alle investeringen die zijn gedaan door overheid, ziekenhuizen etc. • Wij gaan er financieel op vooruit
Weinig gevolgen	• Afhankelijk wat met pensioenen en aow gebeurt • Zie vorig antwoord
Veel gevolgen	• Alles is en wordt nog duurder. • Baan van mijn vrouw staat op het spel doordat er bedrijfs faillissement aan zit te komen. • Geldbuffer is 25% verdampt. • Ik ga mijn baan kwijtraken • Ik heb AOW en zie de prijzen nu stijgen in de supermarkt met 30 tot 50 cent per product. Ik kan het niet meer betalen met mijn weekbudget
Zeer veel gevolgen	• Door inflatie, en veel ondernemers die het zwaar hebben, zullen de prijzen van levensonderhoud stijgen verwacht ik. Ook verwacht ik dat belastingen omhoog gaan en pensioenen gekort worden. Dit heeft direct invloed op mijn financiële situatie • Geen inkomsten als zelfstandige

Weet niet

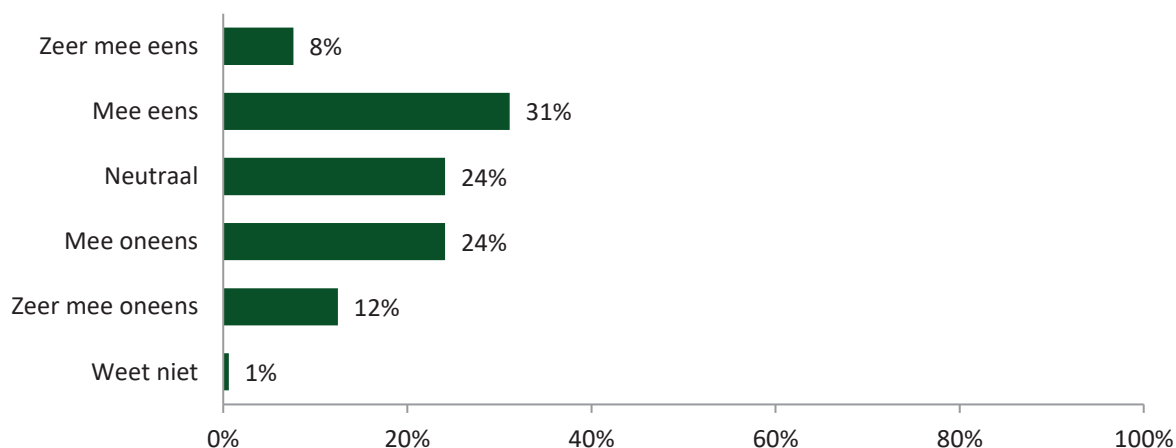
- Dat licht wat ze met de pensioenen gaan doen.!
- Het is nog niet zeker dat het bedrijf waar ik werk deze crisis zal overleven. Ook het bedrijf waar ik geplaatst ben zal gaan bezuinigen, waardoor er nog veel onzeker is.
- Nog niet bekend of er op het werk veranderingen komen, onbekend of aanmeldingen weer toenemen (school) en er dus voldoende werk is voor de vaste werknemers.

Corona en koopgedrag

"Ik hou in mijn uitgaven rekening met een mogelijke verslechtering van mijn financiële positie als gevolg van de coronacrisis"

(In welke mate bent u het (on)eens met bovenstaande stelling?)

(n=498)

Op stelling "Ik hou in mijn uitgaven rekening met een mogelijke verslechtering van mijn financiële positie als gevolg van de coronacrisis" antwoordt in totaal 39% van de respondenten: "(zeer) mee eens". In totaal antwoordt 36% van de respondenten: "(zeer) mee oneens".

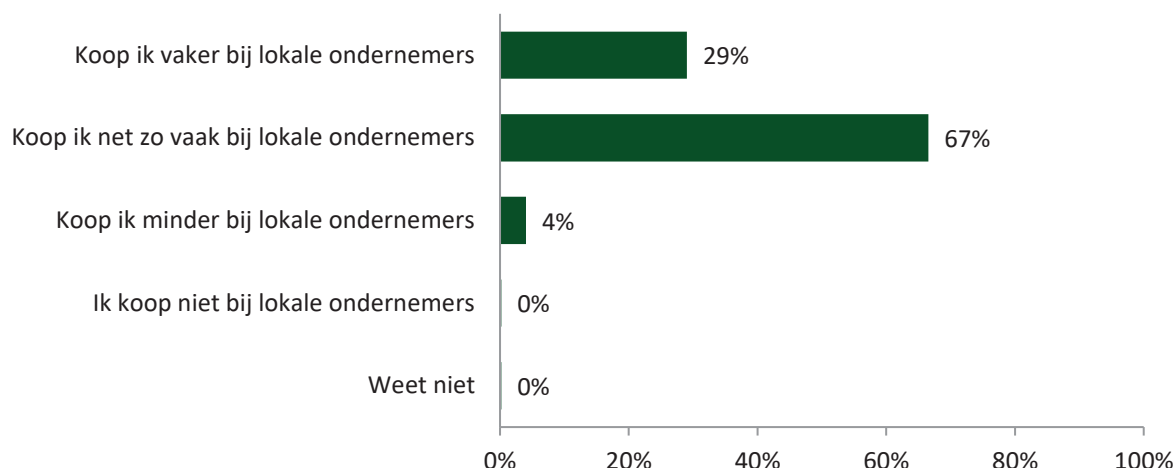
Toelichting

Zeer mee eens	• Wie gaat de enorme ondersteuningspakketen betalen die de regeringen wereldwijd gaan verstrekken. (2000 miljard). Uiteraard waar het te halen valt, bij de werkenden.
Mee eens	• Geen eten meer afhalen, kleinere vakantie • Nog beperkt, omdat er vooralsnog wel inkomsten zijn maar we zijn ons wel aan het beraden.
Mee oneens	• Ik zorg juist dat ik nu de dingen doe en regel die ik straks niet meer kan. • Op dit moment nog niet. Mocht het straks in de kinderopvang weer slechter gaan, dan wel.
Zeer mee oneens	• Mijn financiële positie is verbeterd door de crisis.
Weet niet	• Pas eind 2020 zijn de gevolgen duidelijk. Nu is het te vroeg en kan bijna niemand hier iets zinnigs over zeggen.

In Asten zijn verschillende initiatieven om lokale ondernemers te ondersteunen.

Koopt u in deze tijd juist meer of minder bij lokale ondernemers? In vergelijking met de tijd voor de coronacrisis:

(n=496)

Op vraag "Koopt u in deze tijd juist meer of minder bij lokale ondernemers? In vergelijking met de tijd voor de coronacrisis:" antwoordt 67% van de respondenten: "Koop ik net zo vaak bij lokale ondernemers". 29% van de respondenten antwoordt "Koop ik vaker bij lokale ondernemers".

Toelichting

Koop ik vaker bij lokale ondernemers

- Ik zou de lokale ondernemers nog wel meer willen steunen. Echter tijdgebrek laat mij toch naar de Albert heijn gaan.
- Laat ook de (grote) tuinbouwers zich als lokale ondernemers tonen.

Koop ik net zo vaak bij lokale ondernemers

- Deed ik al
- Deed ik al zoveel mogelijk
- Ik ben voorstander van consuminderen. Dit kan de wereld redden. Als voorbeeld: we krijgen een nijpend grondstoffentekort. Nederland veruit bij de beste die recyclen gooien we nog 75,5% van ons afval weg, dit is niet te recyclen. Het is een schande dat we winkels met die Chinese bras toelaten op onze markt (kostbare grondstoffen verkwisters). Ook lokale winkels moeten daar bewust in worden.
- Ik kan niet van huis en durf al helemaal niet anderen in contact te brengen met mijn mogelijke corona.
- Ik koop al jaren bij de lokale ondernemers ... maar helaas sluiten er steeds meer ..
- Ik koop altijd lokaal
- Ik koop bewuster zaken bij lokale ondernemers, maar het is niet altijd gemakkelijk om met drie kinderen alleen naar een winkel te komen. Dan lonkt internet
- Ik koop sowieso de meeste dingen in Asten
- Ik wil graag bij lokale ondernemers kopen, maar het is me niet goed bekend wie allemaal wat verkoopt. De tuinders enzo. Jammer dat blokker. Boekhandel, bloemist weg zijn
- Koop weinig buiten Asten

- Omdat ik ruim 2 maanden voor vrijwillige isolatie gekozen heb, dus thuis en binnen, is er van (vaak) boodschappen doen geen of amper sprake geweest. In het begin deed iemand anders dat gelukkig voor mij, dus beperkte ik het boodschappenlijstje tot het meest nodige voor die week. Nu ik zelf de boodschappen weer doe in de stilste uren, kan ik weer wat voorraden zelf aanvullen, maar beperk die tot 1 a 2 x per week.

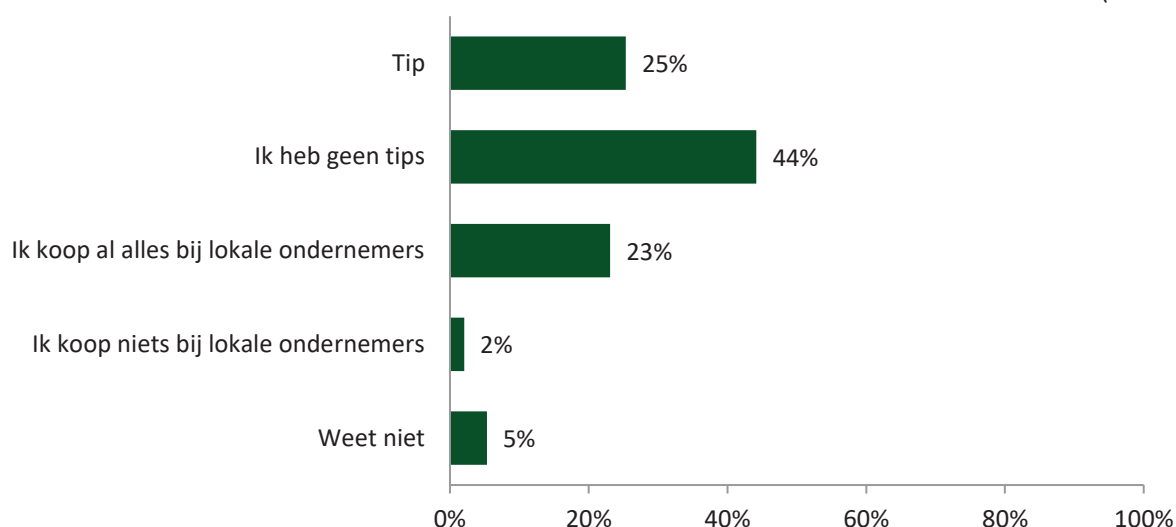
Koop ik minder bij lokale ondernemers

- Het is lastig de deur uitgaan als je 2 kleine kinderen hebt. Ik bestel daardoor bijna alles online.
- Ik beperk zoveel mogelijk mijn uitgaven. Voor noodzakelijke aankopen zoek ik naar de meest gunstige prijs, ongeacht wie de verkoper is.
- Ik bestel meer boodschappen inline. Zowel van de supermarkt als drogisterij en kleding.
- Ik koop überhaupt minder. Niet via internet of anderszins
- Meer online
- Omdat de winkels lang dicht waren en ik niet met het OV mag ben ik gedwongen meer online te winkelen. Wat ik voor sommige zaken juist helemaal niet wil !
- Probeer toch zo min mogelijk ergens naartoe te gaan.
- Vaak zijn deze in sommige producten duur of duurder en aangezien we vanwege geen inkomsten nu erg op de uitgaven moeten letten, kopen we juist vaker online.

Welke tip geeft u de Astense ondernemers mee waardoor u (nog) vaker bij de lokale ondernemers zou gaan kopen?

(n=489)

Op vraag "Welke tip geeft u de Astense ondernemers mee waardoor u (nog) vaker bij de lokale ondernemers zou gaan kopen?" geeft 25% van de respondenten een tip. Daarnaast geeft 23% aan al alles bij lokale ondernemers te kopen.

Tip:

- (nog) meer aan de weg timmeren(reclame-zichtbaarheid)
- Aanbod goed onder de aandacht brengen
- Aantrekkelijk maken dat inwoners bij plaatselijke ondernemers willen kopen.
- Acties
- Acties en aanbiedingen om mensen te trekken
- Acties en originaliteit
- Acties voeren
- Alleen als de prijzen bij lokale ondernemers redelijk concurrerend zijn zal er vaker hier gekocht worden.
- Als niet-ondernemer ga ik ervan uit dat een ondernemer er zelf heel goed over nadenkt hoe hij zijn product (nog) beter aan de man kan brengen. Dit doet hij wellicht door te brainstormen met mensen binnen zijn branche en wellicht als ondernemer samen met mede-ondernemers in hetzelfde dorp of dezelfde stad.
- Assortiment goed promoten
- Ben creatief en trek aandacht
- Beter online aanbod
- Blijf goed voor de veiligheid van de klanten zorgen.
- Blijf innovatief
- Blijf normaal
- Blijf vooral de take away aanhouden
- Bonus of korting voucher bij volgende aankoop
- Cafe muziek veel zachter i.v.m. schreeuwen in de oren bij gezicht
- Concurrerend en exclusief
- Concurrer met webwinkels, in prijs maar vooral op levertijd. zelf bestellen op internet levert heel vaak dagen tot een week verschil op.
- De keuzemogelijkheid en de kwaliteit is goed dus mag zo blijven.

- De mogelijkheid om online te bestellen en af te halen of thuis te laten bezorgen, zoals Bakkerij Koolen bijvoorbeeld
- De stoep voor de winkel schoonhouden, is vrijwel overal vies, troep, bladeren etc etc Geeft een slordige indruk !!!!
- Door nog meer onder de aandacht bij de consument te brengen om bij hen te kopen
- Een lokale munt wellicht
- Eerder met bekendmaken van Koop Lokaal en meer aanbiedingen geven
- Electronica wordt vaak bij zaken als Coolblue e.d. gekocht. Probeer als lokale ondernemer ook in de belangstelling te staan middels aanbiedingen in bijv. Peelbelang
- Focus op kwaliteit
- Ga ook online.
- Ga weer normaal open, evt. op afspraak, maar trek ook de openingstijden weer gelijk, zodat je ALS je een keer wil shoppen ook meteen overal terecht kunt.
- Geef aan dat je producten wilt bestellen die op dat moment niet te krijgen zijn in de winkel. Anders gaan mensen via internet kopen.
- Geef beloning die juist voor mensen die dichtbij wonen aantrekkelijk is.
- Geen prijsstijgingen maar juist "Koop Lokaal Korting" geven als je woonachtig bent in de gemeente Asten en dus lokaal koopt
- Geen winkelwagen/mandjes verplichten
- Geld terug garantie ipv tegoedbon. Ik heb bij diverse Astense ondernemers iets gekocht (ook bv voor Sint) en toen ik het terug wou brengen kreeg ik niet mijn geld terug. Hiermee verplicht je iemand om een uitgave in zijn winkel te doen van een product wat je eigenlijk niet wilt. Ik koop dan ook nooit meer bij deze ondernemers.
- Gezamenlijke actie's
- Goede website incl. Bestelmogelijkheden
- Goede website waarop te zien is welke voorraad je exact in de winkel hebt. Zie toelichting
- Graag geen verhoging van de prijzen
- Gratis bezorgen
- Gratis of tegen een lage prijs thuisbezorgen.
- Hanteer aub de normale openingstijden!
- Houd de prijzen acceptabel, vergelijkbaar of later dan voor de coronatoestand
- Houdt de prijs marktconform (zo laag mogelijk)
- Ik kies voor kwaliteit (groenten en fruit) dus daar veranderd niks aan
- Ik koop in de stad of online omdat daar een groter aanbod is.
- In de straat komen, kraampje dichtbij supermarkt
- Innovatief zijn en publiciteit zoeken
- Instemmen met autovrij maken van de Markt
- Investeer in je klanten.
- Klantvriendelijkheid en service centraal!
- Kom inwoners tegenmoet
- Koop zoveel mogelijk lokaal zodat de ondernemers meer kans van overleven hebben
- Kortings/spaar acties
- Krachten bundelen. Lokale producten bij supermarkten
- Laat de Asten se ondernemers op veel grotere schaal thuis bezorgen. Supermarkt en restaurants doen dat al. Maar waar blijven kleding, schoenen, DHZ, consumenten elektronica, enz.? Zet een gezamenlijke bezorgdienst op!
- Laat inwoners opmerken dat de ondernemers hen nodig hebben
- Laat jezelf zien op social media
- Laat opbouw van prijzen zien
- Laat zien, dat men de richtlijnen van de overheid respectvol opvolgt, dat geeft vertrouwen.

- Lagere prijzen
- Leuke actie met posters etc. : " Koop bij de lokale ondernemer" Zichtbaar zijn en blijven is belangrijk.
- Leuke acties
- Leuke acties kenbaar maken
- Maak combi acties met collega ondernemers. Vb moet je ergens op wachten een tegoed bonnetje voor een gereduceerd (prijs) kopje koffie bij lokale horeca.
- Maak de prijs aantrekkelijk
- Maak het aantrekkelijk voor klanten om naar de zaak te komen
- Maak het centrum gezelliger verwijder de auto van de Markt en richt het gezellig in.
- Maak producten niet nog duurder !!bedoelt voor de supermarkten..
- Maak reclame via social media of andere kanalen. Er zijn diverse mogelijkheden die gratis zijn. Zeker voor de kleinere ondernemers.
- Maak veel reclame. Ik koop zoveel mogelijk lokaal
- Makkelijk online beschikbaar
- Markt bij mooi weer auto vrij maken , kunnen we rustig over de markt lopen of een drankje nemen zonder dat je omver gereden wordt door een auto
- Meer afstand in de winkels
- Meer bekendheid
- Meer bekendheid geven aan het product bijv via lokale krant of centrale website met gratis te plaatsen advertenties
- Meer bekendheid wat ik bij lokale ondernemers kan kopen
- Meer biologische, vegetarische en/of veganistische producten
- Meer mogelijkheden thuis te bezorgen
- Meer online reclame maken met de producten die worden verkocht, veel mensen hebben hier misschien geen weet van
- Meerwaarde geven door kennis van producten en klantvriendelijk
- Men moet rekening houden met internetwinkel. Wij hebben betere service is niet meer van toepassing. Toch men iets extra's bieden.
- Misschien kun je samenwerkingen tussen lokale ondernemers en lokale supermarkten stimuleren, zodat het toegankelijker is om lokaal te kopen.
- Neem contant geld aan
- Niet doorsturen naar online bestellen
- Niet overdrijven
- Online verkopen en dan thuis bezorgen
- Online winkelen is niet meer weg te denken, denk als lokale ondernemer daarin ook in kansen en niet alleen in bedreigingen!
- Prijzen aanpassen zodat mensen minder in webshops kopen. Maak er een feestje van als klanten in je zaak komt. Goede service! En niet klagen tegen klanten!!!
- Prijzen lager is meer klantenbereik.
- Probeer als het mogelijk is online verkopen te doen
- Probeer onderscheidend en prijstechnisch concurrerend te zijn
- Producten van lokale boeren in de supermarkt verkopen
- Reclame aanbiedingen
- Reclame maken
- Samenwerken, krachten bundelen
- Samenwerken. Koop iets bij winkel A en krijg dan bij winkel B korting.. en andersom.
- Schakel over naar zinvolle en waarde toevoegende diensten en producten. Denk ipv verdienmodel en uren maken vanuit behoefte consument.
- Service blijven geven

- Start samen een Facebook groep met daarin acties vermelden.
- Stop met t een crisis te noemen
- Thuisbezorgen in het buitengebied
- Tot 20:00 uur open, (later in de ochtend open kan dan)
- Uitgebreid assortiment aanbieden / winkels met een divers aanbod
- Verbeter je zichtbaarheid op internet / social media
- Verschillende ondernemers die samenwerken met gecombineerde aanbiedingen
- Waardeer je klant!
- Wees onderscheidend
- Ze zouden kunnen bezorgen aan huis
- Zichtbaarheid verder verhogen, bijv. etalage in leeg pand, bij VVV op markt etc. etc.
- Zie bovenstaande toelichting, ik koop duurzame producten, ze mogen duurder zijn, moeten te repareren zijn, moeten te recyclen zijn.
- Zie mijn opmerking mbt lokale boerenmarkt
- Zorg dat de mensen zich veilig kunnen voelen, denk aan desinfectie bij de deur en de 1,5 meter afstand goed handhaven.
- Zorg dat de prijs/kwaliteitsverhouding goed is. Lever goede service, altijd stipt en vakkundig.
- Zorg dat iedereen kan kopen.
- Zorg dat je gezien wordt. Betrek de inwoners bij je business.
- Zorg dat lokaal kopen concurrerent gaat worden ten opzichte van on-line kopen.
- Zorg dat mensen zich veilig voelen in uw onderneming of zaak!
- Zorg er bijvoorbeeld voor (sommige ondernemers doen dat al) dat er besteld kan worden online en dat de consument alleen nog maar snel hoeft af te halen if laat het thuis bezorgen.
- Zorg voor een concurrerende prijs kwaliteit verhouding
- Zorg voor een juist assortiment, vaak in de winkel niet de producten aanwezig die ik wens.
- Zorg voor veelzijdig aanbod met voldoende winkels.
- Zorgen dat producten op voorraad zijn. Bestellen kan ik zelf ook.

Toelichting

Tip:

- Bijvoorbeeld: - Electronica, de Expert véél kleiner aanbod en is duurder dan CoolBlue of Media Markt. - Kleding: is te weinig aanbod voor mijn smaak of te duur in vergelijking met Zalando of andere winkels in de stad.- Advies in de winkels is vrijwel identiek aan het online advies (youtube, reviews, handleidingen).- in de stad of online heb je meer anonimiteit, wanneer je geen goed gevoel hebt bij de winkel of eigenaar/personeel, dan kom je er al niet meer. dat maakt het aanbod al snel kleiner.
- Het beste voorbeeld in de buurt vind ik Welkoop. Als iets nodig heb en ik weet niet of ze datgene wat ik nodig heb op voorraad hebben in de winkel , kijk ik op hun website, zoek het artikel, vul mijn postcode in, en vervolgens krijg ik van 4 Welkoop winkels in de buurt exact het voorraadnivo door. Dat voorkomt voor niets rijden, want daar heb ik een hekel aan. Ik wil best zoveel mogelijk lokaal kopen, maar de uitstekende webwinkels zoals bol.com en vele anderen maken dat er niet makkelijker op. Welkoop doet dat wel goed en zo zijn er nog wel een paar, maar ik zie ook veel belabberde websites.

- Ik hoor heel vaak dat het online winkelen desastreus is voor de lokale ondernemer (winkelier). Vaak is het echter ook zo, dat de lokale winkelier zelf weinig of geen energie steekt in het online aanbieden van de eigen producten. Hier liggen ook voor hen zeker kansen. Het kost natuurlijk wel geld en inspanning maar dat kun je er ook weer mee terugverdienen. Een goed voorbeeld in de coronacrisis zijn de horecazaken die online hun menu's hebben aangeboden en ook thuis hebben bezorgd. Je ziet dat inwoners van Asten daar gebruik van zijn gaan maken. Elke bedreiging levert ook zijn kansen weer op en juist door de chaos die is ontstaan komen er nieuwe initiatieven en worden zogenaamde tradities doorbroken. De gemeente kan daar wellicht ook een aanjagende en ondersteunende rol in spelen. Ik ben overigens van mening dat het mij als inwoner vreemd in de oren klinkt dat de gemeente (lees de coalitie) eerst jarenlang fors bezuinigd op verenigingsleven en nu ineens Sinterklaas wil gaan spelen. Draai een aantal bezuinigingen structureel terug, zodat verenigingen meer lucht krijgen en het voor vrijwilligers prettiger wordt om een vereniging aan te sturen.
- In delen van Amerika is het heel gebruikelijk dat op een dagdeel lokale boeren hun producten op een markt verkopen onder het motto "support your local farmer". Dat helpt hen erg, zou ook iets voor Asten kunnen zijn
- Ook inwoners zijn getroffen en hebben oa. minder loon/inkomsten gehad. Als er nog eens prijsstijgingen komen zouden zij dubbel geraakt worden. Kans is daarom groter dat men hand op de knip houdt. Door Koop Lokaal Korting zouden bedrijven inwoners kunnen stimuleren om vaker bij hen te kopen. Zeker in Horeca, restaurants, cafés en/of zaken die tijdelijk gesloten zijn geweest.
- Veel winkels in Asten zijn duurder als omliggende dorpen en steden
- Via Facebook heb ik een tijd groente aan huis gehad van een groenteboer uit deurne. Voor iedereen een goed initiatief. Ook de restaurants hebben we goed kunnen steunen door hun acties. De kracht van sociale media werkt dan goed
- We leefden en leven op een te grote voet. Hou rekening met vermindering van wegwerpmaatschappij. Bouw een buffer op en financieel niet zo scherp.

Ik heb geen tips

- Ik denk, dat ze het op dit moment al super goed opgepakt hebben
- Ik vind dat de lokale ondernemers het al goed doen en prima inspelen op de nieuw ontstane situatie. B.V. Een website gebouwd; aanbod om buiten reguliere openingstijden te winkelen.

Ik koop al alles bij lokale ondernemers

- Volgens de nieuwsberichten draaien de supermarkten toptijden; als mensen bijvoorbeeld hun vlees en brood Bij de lokale bakker en slager kopen ipv supermarkt hebben zij veel minder te lijden in deze crisisperiode.

Ik koop niets bij lokale ondernemers

- Eerlijk gezegd nog niet specifiek over nagedacht..

Weet niet

- Koop nu vaker online, omdat ik niet graag winkel

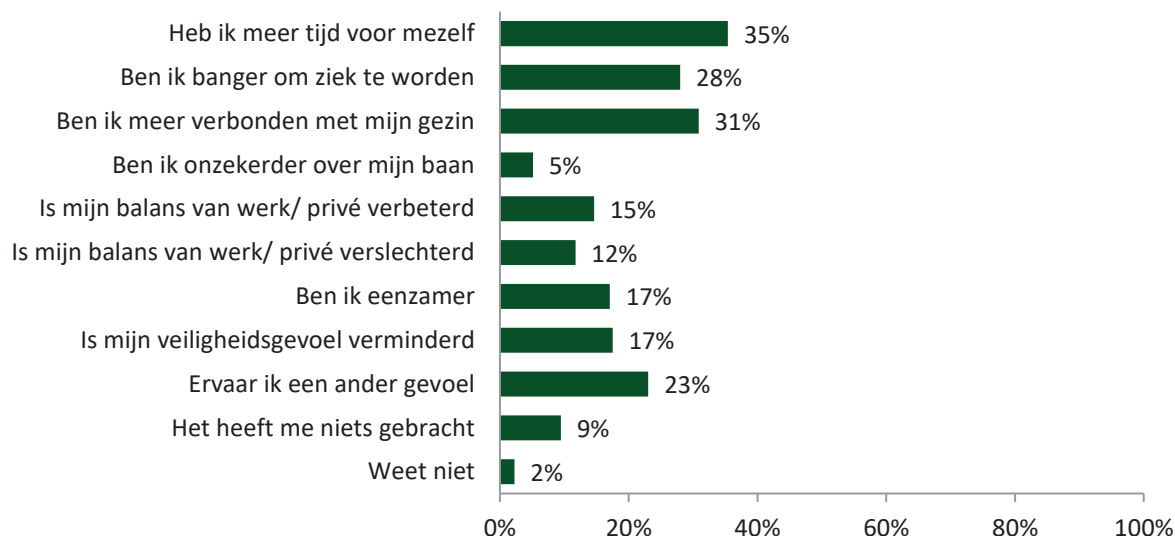
Veranderingen door corona

De coronacrisis kan ongemakken met zich meebrengen en negatieve gevolgen hebben, maar het kan ook een positieve impact hebben op uw welbevinden.

Wat heeft deze coronacrisis u gebracht? Door de coronacrisis:

(Meerdere antwoorden mogelijk)

(n=486)

Op vraag "Wat heeft deze coronacrisis u gebracht? Door de coronacrisis:" worden diverse antwoorden gegeven. Deze kunnen uiteengezet worden in de volgende top 3:

1. "Heb ik meer tijd voor mezelf" (35%);
2. "Ben ik meer verbonden met mijn gezin" (31%);
3. "Ben ik bang om ziek te worden" (28%).

Ervaar ik een ander gevoel, namelijk:

- Afstandelijkheid
- Alle leuke dingen liggen stil. veel minder contacten. verveling
- Alsof er een onzichtbare donkere wolk hangt. Er hangt een rouwsfeer. Ervaar het als vervelend om de dagelijkse boodschappen te doen.
- Ander soort werk gedaan wat maakt dat je het gevoel hebt echt iets nuttigs te hebben kunnen doen
- Ben ik me bewuster van hoe belangrijk lokaal kopen is. En ben ik me bewust van hoe goed we het samen hebben, mijn partner en ik
- Ben ik me meer bewust wat vriendschappen (een aanraking) voor me betekenen en kom je erachter dat je heel veel dingen niet zo nodig hebt.
- Ben niet vrij om met vrienden in de auto ergens heen gaan wandelen of fietsen
- Beperkt in mijn doen en laten
- Besmetting blijft nog/is nog reël aanwezig
- Bewegingsvrijheid wordt beperkt
- Bewust dat we goed voor onszelf en de natuur moeten zorgen
- Bewust geworden van het feit dat er meer rust moet komen, minder stress/drukke en meer tijd met het gezin besteden.
- Bewustwording van hoe goed dat we het hebben. Dat we veel teveel m.n. vlees produceren en veel teveel naar het werk rijden wat dus ook thuis kan!
- Bezigheden buitenshuis b.v. sport zijn erg beperkt geworden

- Bezorgdheid
- Blij geworden van het inhalen van achterstallige klussen
- Blij zijn met het geen je hebt
- Buren letten meer op elkaar en helpen elkaar
- Dat de tijd nuttiger gebruikt wordt met zaken, waarvan je vroeger dacht, geen tijd te hebben! Rustiger, stiller, meer genietend ervan!
- Dat het leven anders ingericht gaat worden, we op een andere manier met elkaar zullen omgaan. We in de toekomst rekening moeten gaan houden met meer uitbraken van besmettelijke virussen.
- Dat het leven echt niet maakbaar is!
- Dat mijn leven ineens bepaald wordt door de overheid en mijn eigen verantwoordelijkheid er niet meer toe doet, het feit dat je behandeld wordt als een onnozel kind
- Dat t allemaal weer snel terug moet naar normaal , ipv die 1,5 mtr onzin .ik werk elke dag bij mensen thuis als cv monteur en ben Corona moe
- Dat tijd voor elkaar hebt op andere manier dan bij elkaar komen
- Down to earth
- Droevig, mistroostig, depressief
- Druk gevoeld om een goede balans te vinden tussen thuiswerken, juf zijn en aandacht voor ons kindje van 1,5
- Een groter verantwoordelijkheidsgevoel ontstaan
- Een tijdlang een weldadige rust op de wegen. Heerlijk.
- Eindelijk is men niet meer alleen met en voor zichzelf bezig. Men heeft meer aandacht voor elkaar. We beseffen hopelijk dat we zuiniger op deze aardbol gaan zijn.
- Erg saai geworden .... erg opletten met de mensen uit polen en Roemenen.. die kijken niet zo nouw
- Geeft ook gemak voor mij partner en mijzelf, horen beide tot de doelgroep maar ervaren ook nu dat het minder kan en minder mag in afspraken, feestjes etc. Heeft ons niet gestoord. Bezoeken aan mijn oudere zussen van resp 85 en 83 waarvan een in verzorgingshuis voelde als een groot gemis en telefoon is een schrale oplossing, Maar het kon niet anders.
- Geen verenigingsleven
- Gemis van direct contact met mijn kinderen en kleinkinderen
- Genoten van de rust op straat en vooral de stilte in de lucht vanwege geen vliegverkeer.
- Gewoon rustig blijven, eigenlijk afwachten wat gaat er gebeuren.
- Grote onzekerheid toekomst
- Heb ik het fysieke contact met vrienden gemist
- Heb ik meer tijd voor vrienden
- Heb minder tijd voor mezelf
- Heerlijk bijna geen overvliegende vliegtuigen van de dependance Eindhoven van Schiphol. Thuiswerk stimuleren, minder files, gevolg betere luchtkwaliteit. Hopelijk leren we nu iets van deze crisis, als we de mensheid willen redden is dit misschien wel de laatste kans. Besteed de 2000 miljard die beschikbaar is aan een hervorming en duurzaamheid van wat de paraciet, de mens, de aarde aanricht.
- Het gemis aan sociale omgang
- Het gemis van sociale contacten
- Het gevoel dat ik niet meer kan gaan en staan waar ik wil
- Het is overal veel rustiger en dat wordt als zeer prettig ervaren; veel minder herrie in het dorp
- Het vertrouwen in mijzelf is verminderd
- Het was overal een stuk rustiger
- Ik ben bang om onbewust (kwetsbare) mensen ziek te maken
- Ik ben bang dat mijn familie ziek wordt. Mijn vader, man en dochter zijn risicopatienten

- Ik ben minder mobiel - reis minder
- Ik vind deze tijd erg lastig voor de student die weer thuis en het studentenleven op de Uni moet missen.
- Ik voel me soms voos omdat ik me aan zoveel regeltjes moet houden
- Ik zie een kans om mensen meer bewust te maken ,minder rotzooi op straat te gooien.
- In eerste instantie super druk omdat alles door ging maar dan wel thuis en ik en mijn man ook gewoon moesten werken. Achteraf gezien erg fijn om de kinderen meer te hebben gezien en meer inzicht in schoolwerk.
- Leef ik het leven intenser en maak ik me niet meer zo druk om kleine dingen
- Machteloos (2x)
- Meer betrokkenheid bij mijn directe omgeving. Al heb ik niets gemeen met mijn buurman, ik kan hem toch niet aan zijn lot overlaten.
- Meer complexere administratie
- Meer druk, opvang en thuisscholing basisschoolkinderen naast werk
- Meer onzekerheid over de toekomst
- Meer ruimte, schonere lucht, minder files
- Meer rust
- Meer rust en minder drukte omdat heel veel activiteiten en het uitgaan stilligt.
- Meer rust, meer balans, meer tijd voor mantelzorg, opgeruimd gevoel
- Meer rust, minder verplichtingen
- Meer verbonden met mrzelf
- Meer verbondenheid en aandacht voor elkaar
- Meer waardering voor hoe goed we het hebben
- Meer waardering voor mijn sociale leven
- Minder bewegingsvrijheid
- Minder contact met mijn collega's
- Minder sociale contacten (2x)
- Minder tijd voor mezelf.
- Minder verplichtingen, geen sportclubs voor de kinderen, minder vergaderingen, geen tijdsdruk
- Minder vrij om je naar believen te verplaatsen
- Minder vrijheid
- Mis contact met familie en kleinkinderen
- Moeilijk of geen lichamelijk contact met de kinderen en klein kinderen.
- Niet meer prettig boodschappen doen/winkelen.
- Niet prettig als mensen binnen je 1,5 m komen, m'n in supermarkten
- Niks is vanzelfsprekend
- Of mijn bedrijf/winkel kan blijven bestaan
- Onbehagen
- Ongemak in winkels en tussen groepen mensen
- Onveilig gevoel bij grotere mensenmassa's
- Onzekerheid over de toekomst
- Onzekerheid, niet expliciet over mijn baan, wel over ons werk
- Rust (3x)
- Rust. Sociale verplichtingen zijn een stuk minder.
- Saamhorigheid, samen kunnen we het aan
- Stilte buiten
- Stress en vermoeidheid
- Terug naar de essentie. Slechtst betaalden blijken onmisbaar en we kunnen best zonder bureautjes, managers, bestuurders, etc etc. Kortom; overbodige zichzelf handhavers.
- Toekomst? Anders omgaan met de aarde

- Van meer samenhang in de gemeenschap
- Veel minder sociale contacten
- Veel verdriet door verliezen van mensen
- Verveling
- Voel me meer gedeprimeerd, je voelt je bijna melaats...mis het contact met andere mensen
- Vrijheidsbeperking
- Vrijwilligerswerk ligt stil, begrijpelijk maar heel jammer
- Was ik eenzamer maar nu gaat het weer beter
- Wat wordt er toch met geld gegooid en oneerlijk verdeeld.
- Wie ik eigenlijk ben zonder mijn werk.
- Word er als mantelzorger wel heel veel meer van me van me verwacht
- Zorgen voor de toekomst

Toelichting

- Als gepensioneerd ben je beperkter in je bewegingen, anderzijds veel klusjes thuis gedaan en genoten van eigen tuin.
- Balans privé verkeerd omdat ik mijn uit huis wonende kinderen , kleinkinderen niet kan ontvangen zoals voor de corona
- Blijf alert zeker met boodschappentassen nu verschillende supermarkten het wat laten versloffen
- Dansen, kaarten en biljarten is weggevallen. Minder sociaal contact en beweging (wandelen is goed alternatief)
- De balans werk/privé is verslechterd door meer werk in thuisonderwijs. Dit resulteerde in 's nachts werken om werk af te krijgen. Wel prettig dat de reistijd weg is gevallen
- Door cruciaal beroep.
- Door het wegvallen van de sociale contacten merk ik pas hoezeer je deze nodig hebt. Ik zal de 1,5 m samenleving ook nooit normaal vinden. Mensen zijn sociale wezens en hebben fysiek contact nodig.
- Doordat het hele gezin thuis is geweest zowel van werk als school is er geen tijd meer voor mezelf. Dat geeft meer druk en stress. Aan de andere kant is er doordat we thuis zijn, meer tijd om thuis (tijdens het werken) dingen in huis te doen waardoor die werk/privé verhouding wel is verbeterd.
- Een rare tijd, maar zeker niet onaangenaam. Al maak ik daarbij de kanttekening dat we in het buitengebied wonen met veel ruimte. Dat maakt het wel gemakkelijker.
- Het verminderde gevoel van veiligheid viel ik als ik boodschappen doe. Ik vind het een angstige ,onprettige onderneming.
- Hopelijk gaan we eens nadenken over onze levenswijze. We zijn verslaafd aan- en laten ons continu verleiden tot consumeren. We kunnen onszelf niet meer vermaken en zoeken naar entertainers.
- Ik ben voor de eerste officiële corona getroffen door gelijkende klachten. Pas afgelopen week voor het eerst voor nadat onderzoek naar longarts ziekenhuis. Ik ben nog steeds niet getest omdat ik niet in wuhan was. Intussen sinds de week voor carnaval zeer regelmatig aan huis gekluisterd door ademnood. Kan geen patiënt te woord staan door ademnood. Zorgen over besmettelijkheid, lange duur van de klachten. Ggd, longarts en huisarts noemen geen besmetting risico maar ik ben zelf wetenschappelijk opgeleid en ik ben nog niet zo zeker daarvan.
- Ik heb gewoon door kunnen werken. Geen verandering tov eerst.

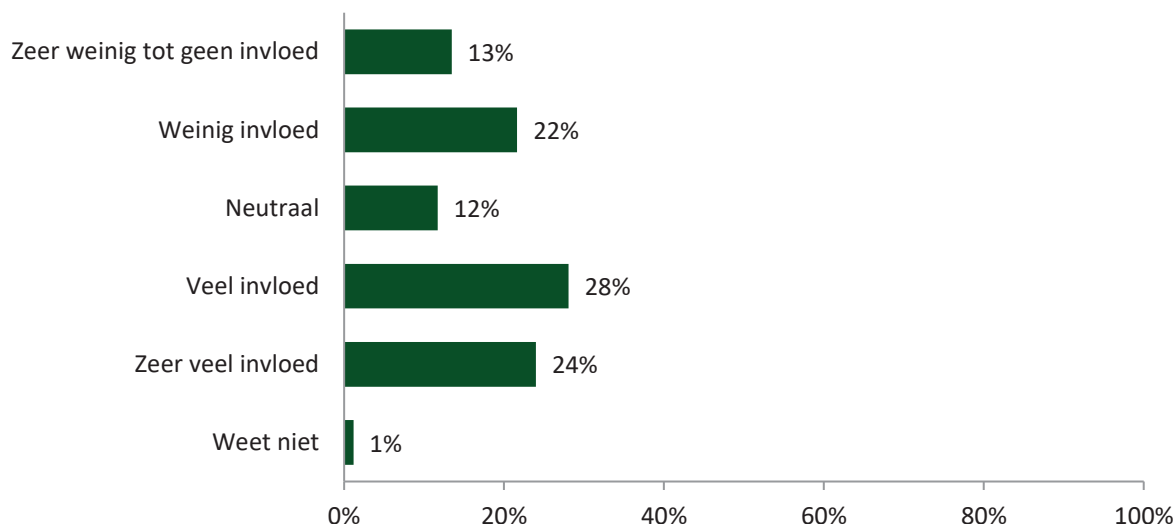
- Ik voel me erg belast. Zieke echtgenoot dus meer komt op mijn schouders neer, onzekerheid over zijn ziektebeeld en risico's die wijzelf of anderen lopen. Onze zoon werd door school slecht opgevangen. Digitaal werken valt me erg zwaar als hulpverlener. Daarnaast valt veel leuke activiteiten weg waardoor de balans verstoord raakt tussen draagkracht en draaglast.
- Ik werk in de zorg, waar de druk nu nog veel hoger is komen te liggen.
- Meer thuiswerken zorgt voor minder gerace. Maar met de kinderen huiswerk maken gaf in het begin ook veel frustraties. Minder sociale contacten is ook niet fijn. Weinig leuke dingen zoals een feestje of uitje om naar uit te kijken. Gelukkig geen zorgen over onze banen
- Niet meer ook privé van clubje naar clubje hollen, heerlijk !
- Stress en vermoeidheid: ik werk in het onderwijs waar Corona een grote impact heeft. Het heeft veel energie gekost de afgelopen maanden, om gemotiveerd en energiek te blijven. Veel dingen kosten extra veel tijd en ook dat is erg vermoeiend. Ik ben meer moe en negatief dan normaal.
- Wij werken in de zorg en het onderwijs

2.2 Resultaten: Corona bij eenmanszaken en bedrijven

Onderstaande vragen zijn van toepassing voor eenmanszaken en bedrijven uit de gemeente Asten.

In welke mate heeft de coronacrisis invloed op de financiële situatie van uw bedrijf?

(n=171)

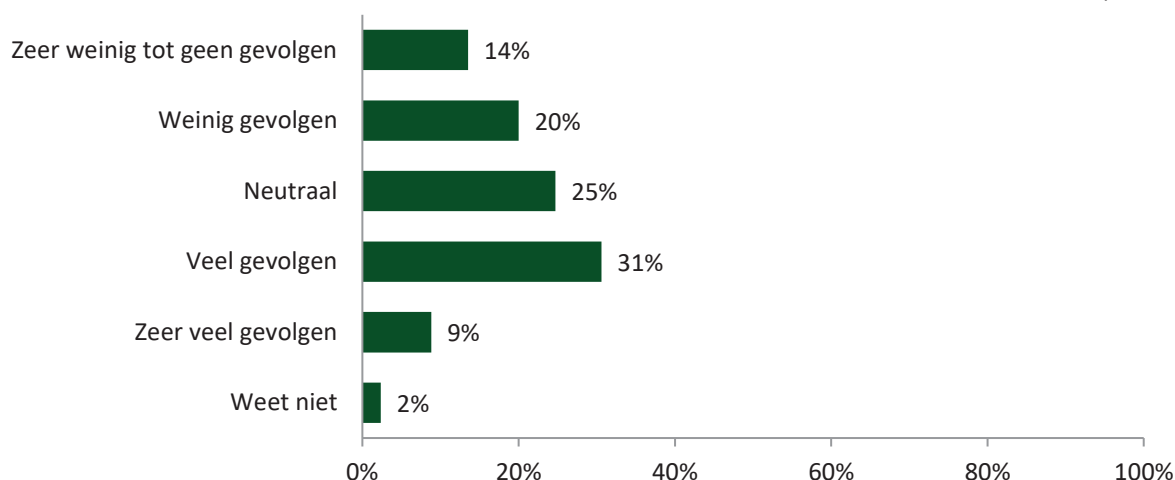
Op vraag "In welke mate heeft de coronacrisis invloed op de financiële situatie van uw bedrijf?" antwoordt 28% van de respondenten: "Veel invloed". Voor 13% van de respondenten heeft het "Zeer weinig tot geen invloed".

Toelichting

Weinig invloed	• Omdat ik op een andere manier, in de zorg, tijdelijk heb gewerkt
Veel invloed	• Ik heb 2 maanden niet kunnen werken in de coronacrisis en nog steeds minder cliënten. • Melkprijs is gezakt onder kostprijs
Zeer veel invloed	• 4-5 maanden lang heb ik 95% van mijn werkzaamheden niet kunnen uitvoeren en hieruit dus geen inkomsten gehad. Dit zal nog zeker t/m de zomervakantie duren, hopelijk trekt dit daarna bij. • Vanaf 16 maart is mijn studio
Weet niet	• Het juiste antwoord staat er niet bij. Ik heb door de coronacrisis ruim twee maanden nauwelijks afspraken en dus ook geen inkomsten gehad. De regeling van de overheid voor zelfstandigen zou daar een uitkomst in bieden. Helaas duurt het wel heel erg lang voordat duidelijk is of ik daar ook voor in aanmerking kom. Vind ik heel vreemd omdat het kabinet heeft aangegeven dat het soepel, coulant en snel zou gaan gebeuren. Het is uiteindelijk opnieuw een bureaucratische regeling geworden, waarbij veel (onnodig) geld gestoken zal moeten worden om de ambtenaren die het hele protocol van 51 pagina's per aanvraag moeten doorworstelen. Hou het simpel al betekent dat, dat er misschien een aantal ondernemers een bijdrage krijgen die ze eigenlijk niet hadden moeten krijgen. Kost per saldo veel minder geld. Hoe simpel kan het zijn .....

Verwacht u de komende 3-6 maanden directe gevolgen voor uw financiële situatie te ervaren voor uw bedrijf als gevolg van de coronacrisis?

(n=170)

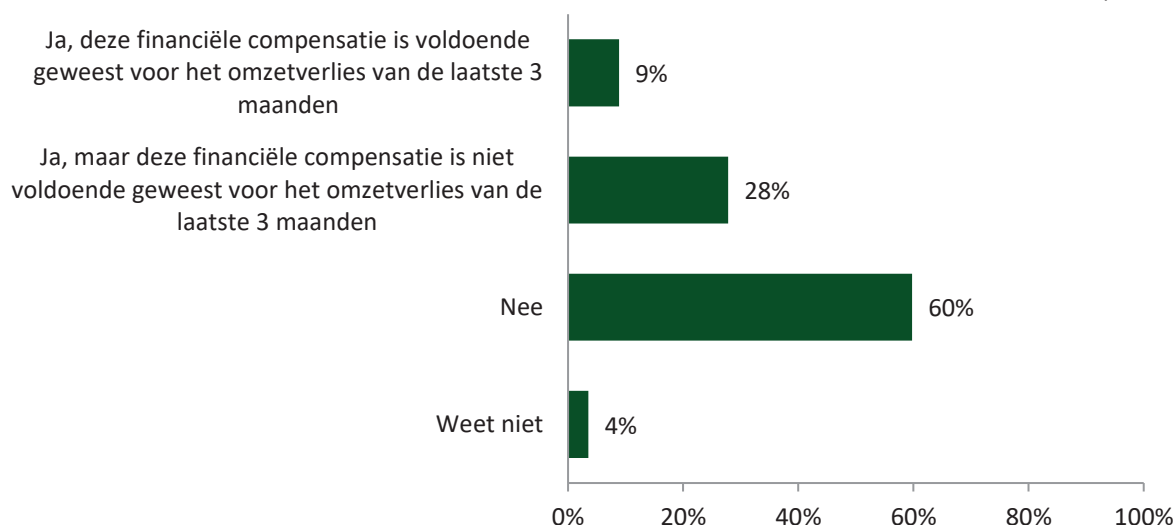
Op vraag "Verwacht u de komende 3-6 maanden directe gevolgen voor uw financiële situatie te ervaren voor uw bedrijf als gevolg van de coronacrisis?" antwoordt 31% van de respondenten: "Veel gevolgen". Daarnaast antwoordt 14% van de respondenten "Zeet weinig tot geen gevolgen".

Toelichting

Weinig gevolgen	Tenzij we weer moeten sluiten
Neutraal	3-6 maanden vooruit kijken is ver. Mijn portefeuille zit t/m september gelukkig vol. Maar daarna is weer afwachten. Je kunt niet in de toekomst kijken. Blijf ik gezond? Blijven mijn klanten gezond waar ik over de vloer kom? Blijven klanten investeren in hun woning? Geld uitgeven? Het zijn onzekere tijden dus een onzekere toekomst. De ziekte is niet weg. 8 weken dicht is echt wel genoeg geweest .... als er weer een lock-down komt dan red je het niet meer
Veel gevolgen	- Onze buffer is direct geïnvesteerd in nieuwe mode. Als de verkoop dan gemiddeld met bijna 35% terugvalt over maart, april en mei..... zul je moeten anticiperen op deze hoge voorraad. Deze zal dus afgeprijsd moeten worden om deze nog te verkopen. Marge technisch zul je zeker de gevolgen voelen, komende maanden. Dit heeft direct invloed op je resultaat. - Wij zitten veel in voorbereiding en uitvoer van infrastructurele werken, vanuit de aannemers horen wij dat de gemeentes op allerlei gebieden stil liggen dan wel hebben gelegen. - Zoals hierboven. T/m augustus zal ik geen werkzaamheden hebben als gevolg van de corona maatregelen. Na die periode zal de bezetting ook nog niet 100% zijn omdat mensen voorzichtiger zullen zijn.
Weet niet	Zeker impact, mate waarin nog niet te overzien.

Heeft u een aanvraag gedaan voor steunmaatregelen vanuit het Rijk?

(n=169)

Op vraag "Heeft u een aanvraag gedaan voor steunmaatregelen vanuit het Rijk?" antwoordt 60% van de respondenten: "Nee". 28% van de respondenten antwoordt "Ja, maar deze financiële compensatie is niet voldoende geweest voor het omzetverlies van de laatste 3 maanden". Voor 9% van de respondenten is de financiële compensatie wel voldoende geweest voor het omzetverlies van de laatste 3 maanden.

Toelichting

Ja, deze financiële compensatie is voldoende geweest voor het omzetverlies van de laatste 3 maanden

- Ten tijde van het inregelen en aanvragen van deze maatregelen leken deze een druppel op een gloeiende plaat. Inmiddels, juni, kunnen we stellen dat deze financiële hulp wellicht mede verantwoordelijk is geweest om te overleven.

Ja, maar deze financiële compensatie is niet voldoende geweest voor het omzetverlies van de laatste 3 maanden

- Ik heb een voorschot ontvangen en nog steeds geen uitsluitsel of ik dit mag behouden en of ik nog wat ontvang over de maand mei.
- Maar ik heb nog steeds geen toezegging en ik moet maar afwachten of ik die zal krijgen
- Niet goedgekeurd

Nee	• Hiervoor komen we niet in aanmerking. • Ik heb wel andere inkomsten gehad en kom daardoor hoogstwaarschijnlijk niet in aanmerking voor steunmaatregelen. • Ik kom nergens voor in aanmerking • IK val niet onder de steunmaatregelen ivm niet de juiste SBI code • Ik was deze periode met zwangerschapsverlof dus kreeg uitgekeerd vanuit UWV en AOV • Is voor ons geen potje beschikbaar waar we aan de eisen voldoen. Dus 0 euro compensatie en extra werk met de corona • Nog niet, berekeningen worden nog gemaakt
Weet niet	• Aanvraag gedaan en gekregen maar onzeker of je dit mag houden • Aanvragen lopen nog. • Ook hier te weinig keuzemogelijkheden. Zie toelichting bij twee vragen hiervoor. Ik heb eind maart al een toezicht formulier ingevuld, op 3 april nog een keer, omdat mijn eerste formulier kwijt was (hoe kan dit, wat betekent dit voor mijn privacy?). Het is nu 10 juni en (behoudens twee voorschotten) weet ik nog niets en kan ik de voorschotten ook nog niet gebruiken, omdat het risico altijd aanwezig is dat ik ze ook nog eens terug moet betalen. Een ogenschijnlijke coulante regeling is weer een papieren tijger geworden die veel ambtenarenuren kost. Opnieuw gemiste kans.

Waarom heeft u geen aanvraag voor een steunmaatregel ingediend?

(Meerdere antwoorden mogelijk)

(n=99)

Op vraag "Waarom heeft u geen aanvraag voor een steunmaatregel ingediend?" antwoordt 69% van de respondenten: "Ik heb geen steun nodig". 28% van de respondenten geeft aan andere reden op.

Andere reden, namelijk:

- Er zijn anderen die het harder nodig hebben
- Grote omzet groei ,flinke daling daarna omzet gelijk dus geen vergoeding . Wel veel verlies gehad .
- Hiervoor komen we niet in aanmerking. de melkprijs is wel gezak, maar niet meer dan 25% van de omzet de maanden daarvoor. Dus we kunnen geen NOW aanvragen. Verder zijn er geen steunmaatregelen voor ons.
- Hoofdkantoor vond dit niet nodig de klanten bleven toch komen
- Ik ben ook nog in loondienst zodat ik niet in aanmerking kom
- Ik ben gepensioneerd en mijn werkzaamheden zijn beperkt
- Ik ben wat extra gaan werken in de zorg
- Ik heb een vaste baan naast mijn eigen bedrijf
- Ik heb nog inkomsten uit een baan
- Ik kom niet in aanmerking voor de steunmaatregel
- Ik kom niet in aanmerking voor steun
- Ik val buiten de boot vanwege AOW
- Ik val niet onder de steunmaatregelen
- Ik voldoe net niet aan allerlei voorwaarden maar val toch de helft terug in inkomen
- Ik voldoe niet aan het urencriterium
- Kom niet in aanmerking (2x)
- Kom voor geen enkele regeling in aanmerking. Vo"doe iedere keer net niet aan de voorwaarden
- Mijn man, die ook zzp'er is, heeft al een aanvraag gedaan.
- Probeer het zonder steun te redden
- Val niet onder de regelingen
- We moeten berekeningen maken van omzet en omzet verliezen, dat is nog niet gedaan.
- Weet niet wat de toekomst brengt, misschien valt het omzetverlies mee
- Wel andere inkomsten gehad, juist weer vanwege corona

- Zit nog net onder de 20% derving , dus kom nog niet in aanmerking
- Zolang ik het zelf kan redden doe ik dat
- Zorgverzekeraars geven een beter steunpakket

Toelichting

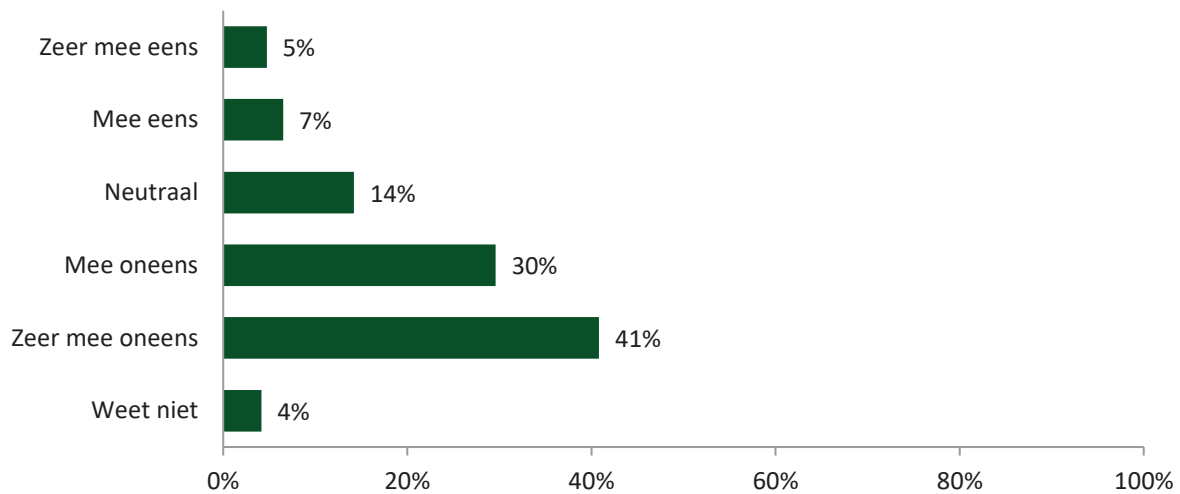
- Kom niet in aanmerking voor de NOW
- op termijn verwacht ik wel een substantiële terugval in omzet en resultaat.

"Ik vrees voor het voortbestaan van mijn bedrijf in de komende 3-6 maanden"

(In welke mate bent u het (on)eens met bovenstaande stelling?)

(n=169)

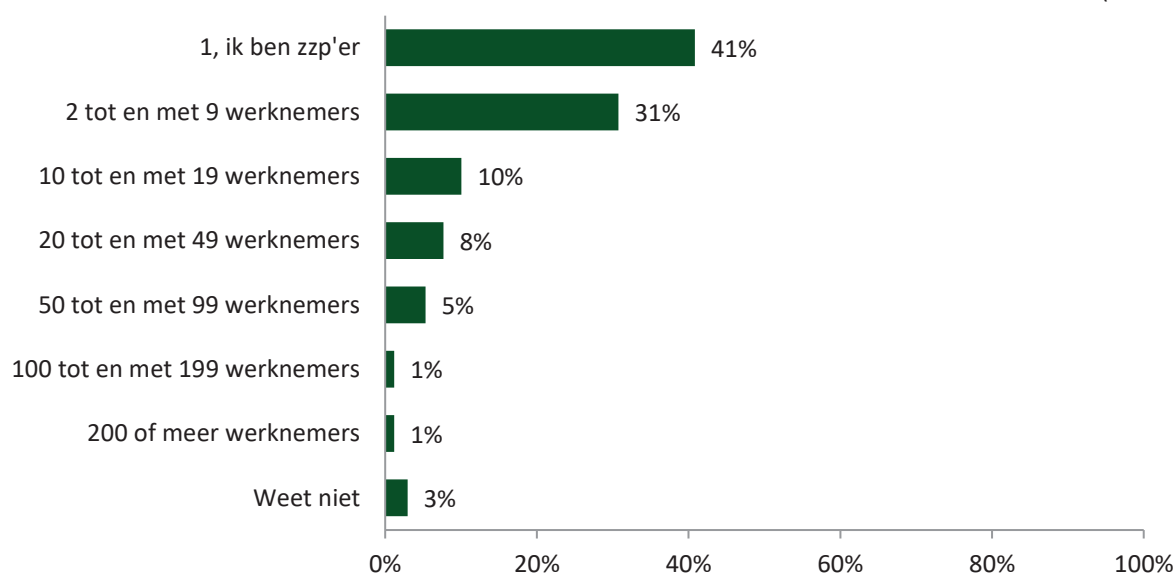
Op stelling "Ik vrees voor het voortbestaan van mijn bedrijf in de komende 3-6 maanden" antwoordt in totaal 11% van de respondenten: "(zeer) mee eens". In totaal antwoordt 70% van de respondenten: "(zeer) mee oneens".

Toelichting

Mee oneens	• Maart en april waren hels en de onzekerheid was ondraaglijk. Inmiddels met de steun van de rijksoverheid en middels allerlei acties en innovatieve omzetverhogende shopmogelijkheden hebben we deze tijd overleefd en kunnen we stellen dat we overleven en het verlies tot een minimum proberen te beperken. • Omdat mijn partner ook fulltime werkt, zijn we in ons gezin niet totaal afhankelijk van mijn inkomsten. Ik heb verder (gelukkig) weinig overheadkosten, dus de kans dat ik verlies lijdt is erg klein en gaat het alleen om derving van inkomsten uit arbeid. • Proberen te behouden op de reserves. • We zullen het wel overleven. Maar het zal wellicht wel een gat slaan in de reserves.
Zeer mee oneens	• Gelukkig hebben we een goede buffer opgebouwd en een goede pensioenpot. Desnoods gaan we een jaar later met pensioen.
Weet niet	• Dit vind ik lastig in te schatten

Hoeveel werknemers telt uw bedrijf?

(n=169)

Op vraag "Hoeveel werknemers telt uw bedrijf?" antwoordt 41% van de respondenten: "1, ik ben zzp".

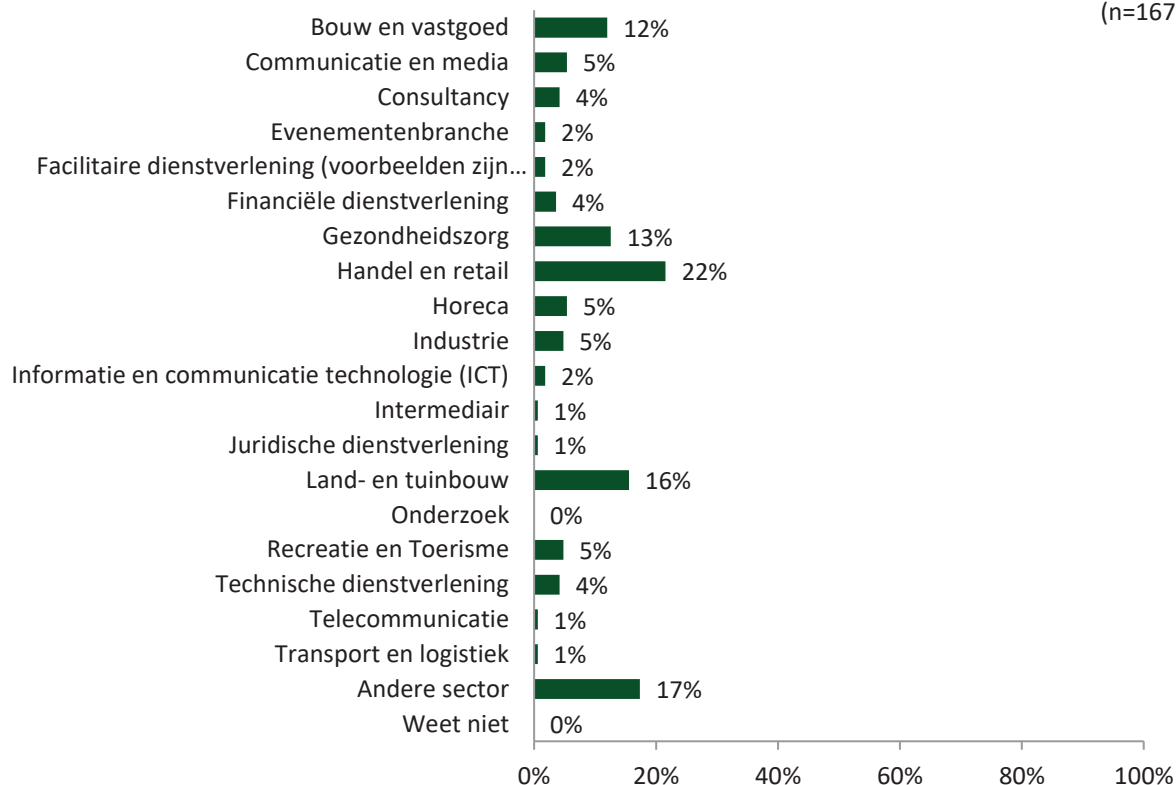
Toelichting

- 1, ik ben zzp
  - Maar wij werken nauw samen met verenigingen, stichtingen
  - Runnen onze winkel met 2 eigenaresse
- 2
  - Dit filiaal 3 personen maar hebben totaal 200 filialen

In welke sector is uw bedrijf actief?

(Meerdere antwoorden mogelijk)

(n=167)

Bij vraag "In welke sector is uw bedrijf actief?" komen de volgende 4 sectoren het vaakst naar voren:

1. Handel en retail (22%);
2. Land- en tuinbouw (16%);
3. Gezondheidszorg (13%);
4. Bouw en vastgoed (12%).

Andere sector, namelijk:

- Afbouw
- Ambachtelijk werk
- Automotive
- Bed & Breakfast
- Cultuur
- Dagbesteding
- Detailhandel in mode
- Dienstverlening
- Gastouder
- Historische voertuigen
- Jeugdzorg
- Kappersbranch
- Kapsalon
- Onderwijs in ict
- Paarden houderij
- Persoonlijke verzorging
- Psychosociale gezondheidszorg

- Schoonheidsalon
- Sport (2x)
- Sport, kinderfeesten, workshops
- Training & coaching
- Ventilatie-onderhoud bij particulieren
- Veterinair
- Vloeren; PVC laminaat en houten vloeren
- Voeding
- Voedingsadvies
- Wellness
- Zakelijke dienstverlening

Toelichting

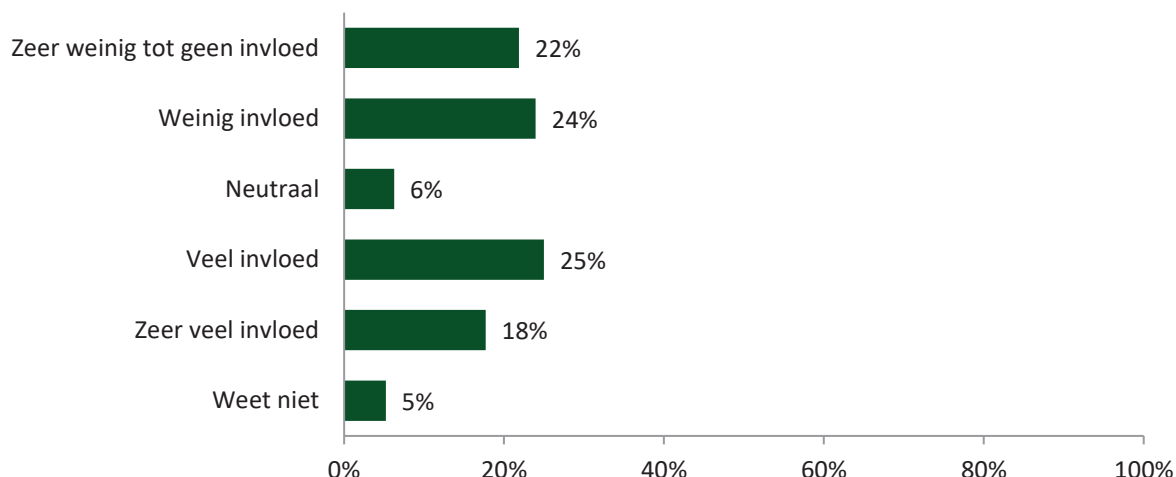
- BV in ICT en eenmanszaak in voedingsadvies

2.3 Resultaten: Corona bij maatschappelijke organisaties, verenigingen en stichtingen

Onderstaande vragen zijn van toepassing voor maatschappelijke organisaties, verenigingen en stichtingen uit de gemeente Asten.

In welke mate heeft de coronacrisis invloed op de financiële situatie van uw maatschappelijke organisatie, vereniging of stichting?

(n=96)

Op vraag "In welke mate heeft de coronacrisis invloed op de financiële situatie van uw maatschappelijke organisatie, vereniging of stichting?" antwoordt 25% van de respondenten: "Veel invloed". Voor 22% heeft het "Zeer weinig tot geen invloed".

Toelichting

- Weinig invloed
  - Er zouden leden kunnen afhaken.
  -
- Neutraal
  - Dit zal zich later pas laten zien, als duidelijk wordt hoe we de contributie gaan berekenen.
- Veel invloed
  - Besloten om 2 maanden geen lesgeld te innen.
  - De verenigingen en stichtingen kunnen nu niet ingezet worden en ontvangen dus ook geen vergoedingen/donaties

Wat is/zijn voor uw maatschappelijke organisatie, vereniging of stichting de reden(en) dat u inkomsten misloopt? (n=69)

(Vraaginstructie: dit graag ook duidelijk benoemen zoals bijv. mislopen kantine opbrengsten, minder verhuur van zalen, etc)

Reden(en) (80%):

- Acties die niet door kunnen gaan
- Activiteit kan niet doorgaan, wel kosten gemaakt
- Activiteiten die niet doorgaan.. geen entree gelden
- Afzeggen evenementen waardoor extra inkomsten niet door gaan
- Beperkende maatregelen
- De volledige inkomstenbron is weggefallen
- Door de coronacrisis word er wereldwijd minder oud papier geïmporteerd, waardoor de prijs van oud papier is gekelderd
- Evenementen gaan niet door en annuleringen kosten geld
- Geen
- Geen bijeenkomsten
- Geen fysieke activiteiten kunnen houden
- Geen subsidie en sponsoring
- Geen verkoop dus geen inkomste
- Gemiste Baromzet
- Hogere kosten leveranciers
- Lesgeld is 2 maanden stopgezet
- Lopen alleen inkomsten mis, waar anders kosten tegenover zouden staan.
- Lopen geen inkomsten mis. we hebben bijna ook geen uitgaven
- Meer activiteiten om contact met belanghebbenden te onderhouden
- Meer mensen vragen om ondersteuning (Schuldhulp)
- Minder donaties van derden
- Minder draagkracht leden
- Minder inkomsten uit de sportkantine
- Minder opbrengst papier
- Minder wens om een nieuw project te starten met onze stichting, onze projecten hebben ook meer deelnemers nodig en dat is nu lastig.
- Mislopen kantine opbrengst.
- Mislopen kantine opbrengsten
- Missen van sponsor gelden
- Niet (2x)
- Niet ingezet kunnen worden van vrijwilligersbij events
- Opbrengsten/inkomsten zijn verdwenen
- Opzeggingen van het lidmaatschap
- SLUITING VAN DE KRINGLOOPWINKEL
- Tijdelijk minder inkomsten van het ophalen van oud papier
- Uitstellen van drie daags evenement.
- Wegvallen contacten; cursussen e.d.
- Worden nu niet bezocht om digitale problemen op te lossen.
- Afblazen toernooien
- Blokhut wordt niet (meer) verhuurd
- Coronaregels

- Geen activiteiten kunnen organiseren waardoor betrokkenheid achteruit gaat en er volgend jaar minder leden zullen zijn
- Geen verhuur blokhut
- Meer dagvergunningen (positief)
- Minder verbondenheid met leden
- Mogen niet te dicht bij elkaar zitten, en dat is de reden.
- Sponsorgelden voor onze activiteiten
- Dichte slachterijen, slechte afzet van het product
- Doorbetalen van ruimtes in het gemeenschapshuis
- Doorbetaling van muziekdocenten/ waar geen subsidie tegenover staat
- Extra kosten door corona maatregelen
- Opbrengste oud ijzer actie Gecancelled en Subsidie vanuit de Gem. lopen hard terug
- Waarschijnlijk voor komende productie minder personen die voorstelling mogen bijwonen

Weet niet (20%)

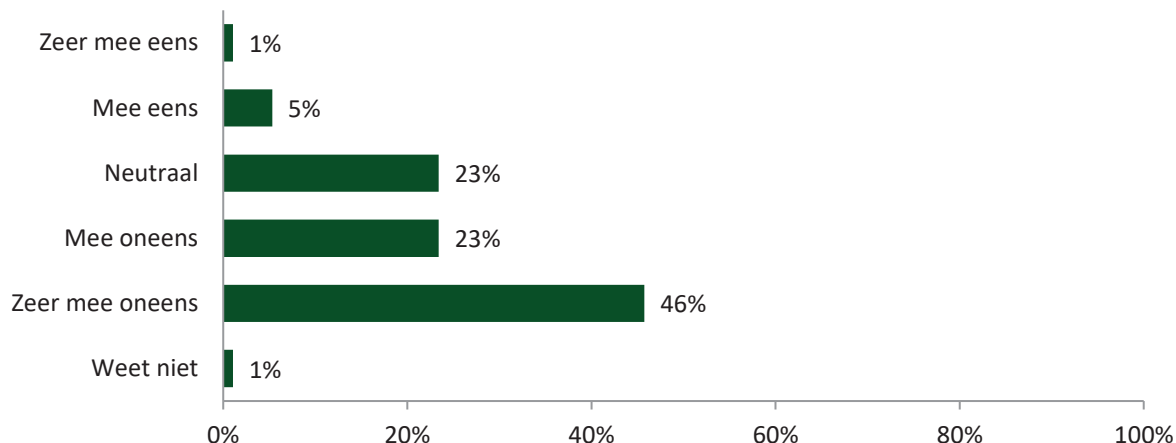
Toelichting

- Reden:
- Sponsors haken nu af ivm Corona en willen toekomst eerst afwachten. Belangrijke inkomstenbron. Shirt en bord reclame. Daarbij moeten we huur van zaal en velden gewoon doorbetalen.
  - Sportpark tot eind met gesloten, geen competitie wedstrijden en kantine dicht tot 1.7.
- Weet niet
- We hebben minder inkomsten maar plm evenveel minder kosten
  - Wij hebben als vereniging vooral inkomsten uit contributie. Hoe dat voor 2021 uit zal pakken - of wij contributie moeten verlagen - is nu nog niet te overzien.
  - Zie vorig antwoord

"Ik vrees voor het voortbestaan van mijn maatschappelijke organisatie, vereniging of stichting in de komende 3-6 maanden"

(In welke mate bent u het (on)eens met bovenstaande stelling?)

(n=94)

Op stelling "Ik vrees voor het voortbestaan van mijn maatschappelijke organisatie, vereniging of stichting in de komende 3-6 maanden" antwoordt in totaal 6% van de respondenten: "(zeer) mee eens". In totaal antwoordt 69% van de respondenten: "(zeer) mee oneens".

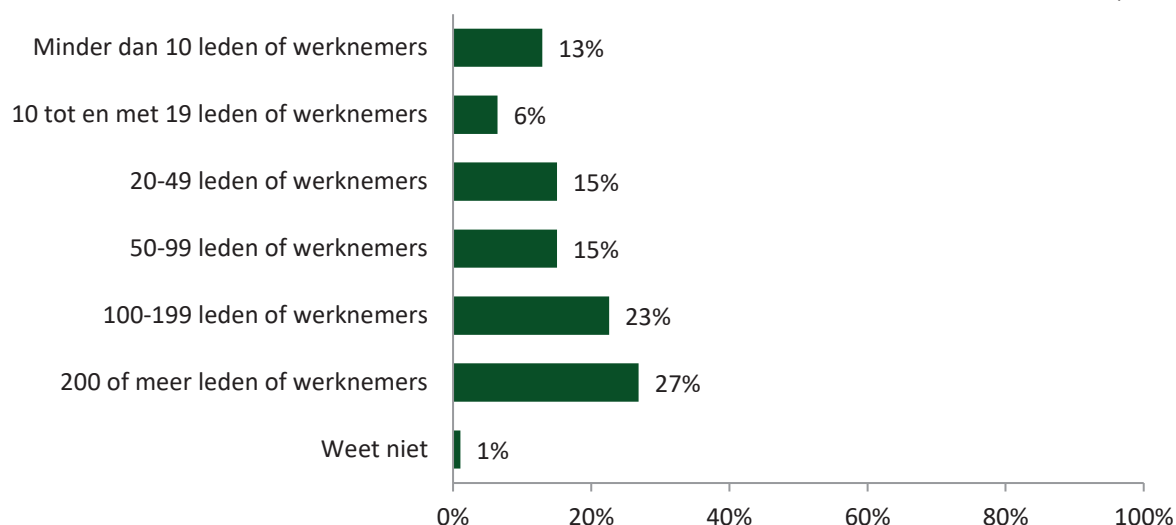
Toelichting

- Neutraal**
  - Door het lange tijd niet actief zijn in de vereniging, kan het wel eens zijn dat er een groot aantal leden gaan afvallen.
  - Zal even terugvallen, straks harder nodig zijn
- Weet niet**
  - Vereniging De Zonnebloem. We werken vooral met ouderen en kunnen geen groepsactiviteiten meer organiseren door de 1,5 meter maatregel

Hoeveel leden of werknemers telt uw maatschappelijke organisatie, vereniging of stichting?

(n=93)

Op vraag "Hoeveel leden of werknemers telt uw maatschappelijke organisatie, vereniging of stichting?" antwoordt 27% van de respondenten: "200 of meer leden of werknemers".

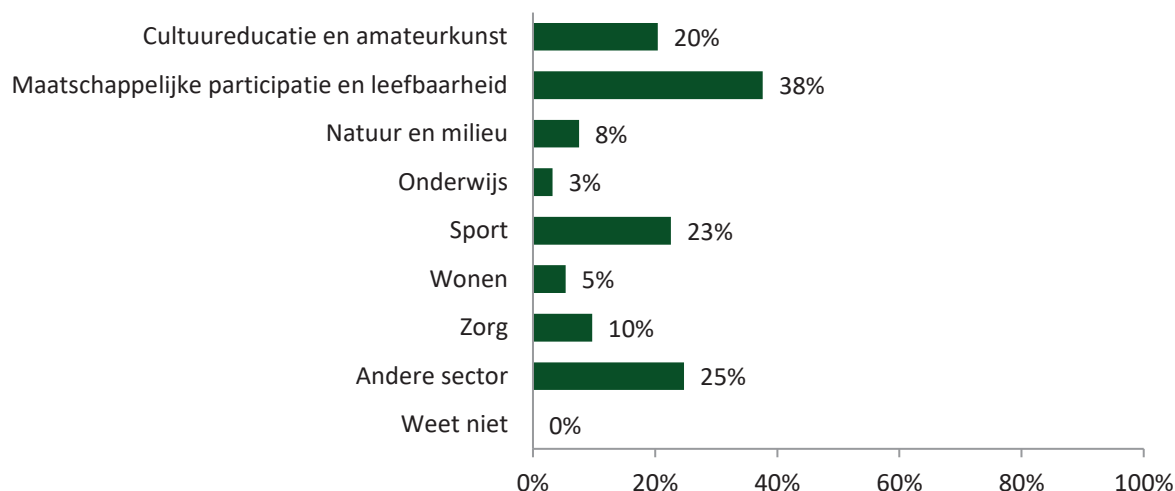
Toelichting

- 10 tot en met 19 leden of werknemers
  - Er wordt geen financiële bijdrage gevraagd. Alles gaat op vrijwillige basis.
- 100-199 leden of werknemers
  - De "leden" zijn eigenlijk geen leden maar donateurs oftewel "vrienden van..." vanwege het feit dat we een stichting zijn, die bovendien ook regionaal opereert (binnen de Peel)

In welke sector is uw maatschappelijke organisatie, vereniging of stichting actief?

(Meerdere antwoorden mogelijk)

(n=93)

Bij vraag "In welke sector is uw maatschappelijk organisatie, vereniging of stichting actief?" komen de volgende 3 sectoren het vaakst naar voren:

1. Maatschappelijke participatie en leefbaarheid (38%);
2. Sport (23%);
3. Cultuureducatie en amateurkunst (20%).

Andere sector, namelijk:

- Avond4daagse en buurtvereniging
- Buurtvereniging (4x)
- Gemeenschapshuis
- Het kweken van belangstelling voor monumenten en de instandhouding hiervan.
- Hulp bij financiële problemen
- Landbouw
- Monumentenzorg
- Muziek / koor
- Muziekvereniging
- Nvt
- Ondernemersvereniging ICAS
- Oranje comite
- Politiek (2x)
- Scouting
- Senioren organisatie
- Sport en sociaal contact voor ouderen
- Volkstuin

Toelichting

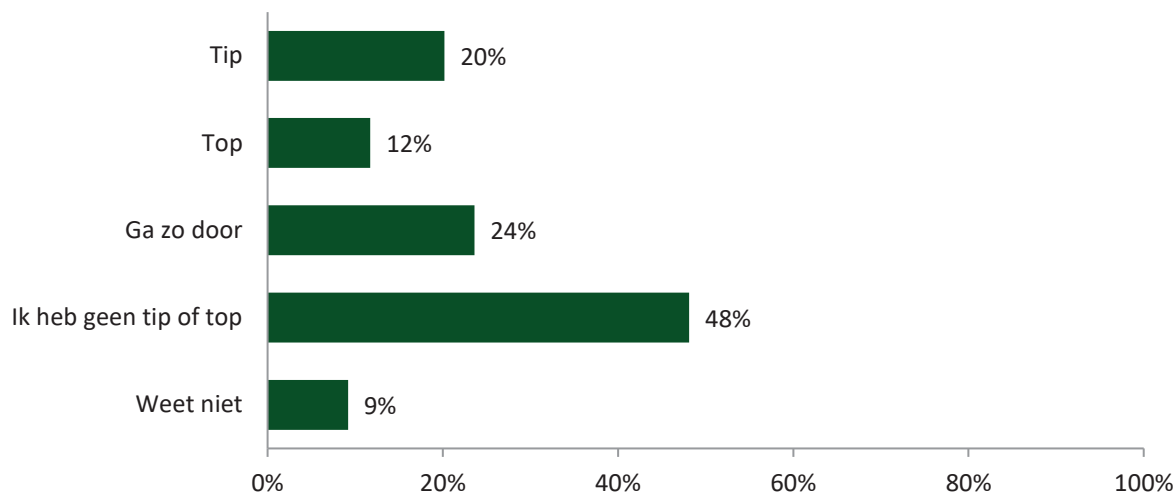
- 40% senioren 60% jeugdleden.

2.4 Resultaten algemeen

Heeft u tips (aandachtspunten) of tops (complimenten) ten aanzien van het onderwerp impact coronacrisis in Asten?

(Meerdere antwoorden mogelijk)

(n=555)

Op vraag "Heeft u tips (aandachtspunten) of tops (complimenten) ten aanzien van het onderwerp impact coronacrisis in Asten?" geeft 20% van de respondenten een tip, 12% een top en 24% geeft aan "Ga zo door".

Tip:

- 1,5 meter aanhouden
- Aanpassen gemeentelijke heffing voor winkeliers
- Afsluiten banken en parken zorgt voor grotere angst bij bewoners. Veel maatschappelijke taken gemeente (bv Onis) hadden actiever open kunnen blijven
- Afsluiten van het park was een beetje overdreven. We hebben geen Vondelpark waar het krioelt van het volk.
- Alle bezuinigingen uitstellen tot na crisis
- Alle regels in acht nemen.
- Alleenstaande ouders krijgen geen vergoeding voor inwonende kinderen
- Als gemeente nog meer de impact van het virus richting de burgers overbrengen
- Beloon de lokale zorgmedewerker
- Ben creatief
- Bij kleine bedrijfjes kijken of alles volgens corona regels gaat.
- Blijf contact met elkaar houden op een wijze die het RIVM toelaat
- Blijf in gesprek met elkaar over hoe het verder gaat als dit allemaal voorbij is. Eens moeten we weer terug naar "normaal"
- Blijf positief en geloof in een goede toekomst
- Blijf voorzichtig en bedachtzaam
- Combinatie aan biedingen van bijv bakker, slager, groente van verschillende winkels
- Compensatie voor huur en onderhoudskosten
- Creëer verregaande mogelijkheden voor inwoners om (verantwoord) lokaal te experimenteren met het versoepelen van de maatregelen
- Dat iedereen zich aan de (RIVM) afspraken blijft houden. Niet laten verwateren.
- De betrokkenheid van de gemeente naar de burger is nu onzichtbaar.

- De burgemeester/wethouders zou(den) om de tafel moeten om zich te beraden over de gang van coronazaken in Asten
- De communicatie door Senzer. Daar is geen contact mee te krijgen en na meer dan acht weken weten we nog niet of we TOZO ontvangen.
- De dorpsondersteuners zouden meer gefaciliteerd mogen worden om hun werk in deze tijd goed uit te kunnen voeren. Vooral aandacht schenken aan de ouderen die alleen wonend zijn!
- De financiële bijdrage aan alle ondernemers en aan alle gezinnen moet een lening worden i.p.v. een gift. Vervolgens volgend jaar in 2021 op basis van de jaarrekening 2020 of de aangifte I.B. 2020 naar draagkracht kwijtschelden!
- De invulling en extra ruimten voor de Horeca van terrassen is goede keuze geweest, los van het feit of ik er persoonlijk gebruik van maak.a
- De polen en Roemenen ect ... meer opletten en de maatregelen in acht nemen
- Denk vooral aan de lokale producenten/ondernemers en geef hen alle aandacht die mogelijk is. Evt op de gemeentesite of dmv goede artikelen in de krant/Peelbelang
- Denk zo veel mogelijk mee met een vereniging om weer op te starten
- Dring aan op lagere huurprijzen om het aanbod winkels te vergroten.
- Duidelijkheid in openingstijden
- Eenzaamheid ligt op de loer voor onze gasten. Naast Corona kan sociale isolatie ook nog eens slachtoffers opleveren!
- Financiële ondersteuning vooral aan particulieren die het echt nodig hebben
- Flexibiteit van de gemeente
- Ga flexibel om met ouderen in de lisse, sluit ze niet op. Dat is wat er nu gebeurt! Die mensen zijn meer gebaat bij hun familie, de aandacht daarvan.
- Ga meer in gesprek met ondernemers op een opbouwende manier. We hebben elkaar allemaal nodig in deze tijd. Vanuit Boa's/Gemeente is dit niet altijd vanuit wederzijds belang
- Geef horeca nog meer ruimte voor de terrassen
- Geen evenementen, geen koopzondagen
- Geen leeftijdsdiscriminatie aub
- Geen toeristenbelasting innen volledig afschaffen belachelijke heffing. Kijk nu eindelijk maar eens serieus naar de spinn-of voor de ondernemers in Asten. Hou op met tegenwerken en maak nu eindelijk eens de omslag in de gemeentelijke organisatie door positief mee te werken.
- Gelukkig hebben wij financieel geen last. echter het vervoer van personen naar percelen blijft erg moeilijk met de regelgeving. is bijna niet haalbaar omdat maar weinig medewerkers een rijbewijs hebben. verder slapen ze vaak wel in dezelfde huizen dus dat is dan best krom.
- Goed communiceren via krant media over wat leeft in het dorp, positief en negatief.
- Heeft het defensief antibiotica beleid van de huisarts praktijken een relatie met het 'relatief' lage aantal Corona gevallen?
- Helder aangeven hoeveel personen op welke wijze mogen bijwonen en jeugdleden van onze club subsidie toekennen, want nu zeker niet zo gemakkelijk rendabel te krijgen. Veel meer uitgaven als inkomsten en we willen lidmaatschap niet verhogen
- Het leven zo snel mogelijk weer normaal oppikken. Alles gaat kapot zo
- Het verder uit elkaar zetten vd terrassen op de Markt ziet er goed uit, houden zo
- Het was goed geweest een gezamenlijk online/bezorg platform voor winkels op te starten. Nu doet iedereen het zelf; krachten bundelen was beter geweest. Ook beter voor milieu.
- Hou de openbare ruimte schoon
- Houd het beheersbaar, geen grootschalige evenementen
- Houd het park altijd open, dat is broodnodig voor de ontspanning. Houd regelmatig toezicht op eventuele samenscholingen.
- Houdt je aan de regels

- Ik hoor teveel verhalen van onvoorzichtig in de gemeente. Beboeten lijkt me zo straf gericht maar ik geloof wel in de kracht van het actief doen van ervaringsverhalen om te laten zien dat Covid meer is dan ver van ons bed. Verder hoor ik na weken niks van aanvraag bijstand.
- Informeren van gastarbeiders is zeer gewenst. Het lijkt net of zij van niets weten en houden zich massaal niet aan de maatregelen. Vanaf het begin al niet.
- Inwoners meer op hun verantwoordelijkheid wijzen
- Kijk of er, straks als alles onder controle is, niet iets georganiseerd kan worden waarbij we als Astense bevolking vieren dat ook wij samen het virus hebben overwonnen!
- Kijk ook eens naar 5G wat doet straling met ons
- Kom mijnenjagers tegemoet door gemeentelijke belastingen duurt jaar kwijt te schelden
- Laat alle coronamaatregelen gelden voor personen vanaf de pensioenleeftijd en zieke mensen. Laat de rest vrij om te gaan. Dit zou de economie ten goede komen.
- Laat de mensen vrij en geef ze eigen verantwoordelijkheid en blijf als overheid buiten de onderlinge en met wederzijds goedvinden, sociale contacten
- Laat je meer zien en zorg dat zaken gaan draaien
- Leren van deze crisis
- Let goed op bij het geven van financiële steun. De landelijke overheid doet hierin al veel dus niet noodzakelijk om lokaal ook nog te ondersteunen. De echte ondernemers komen hier wel uit. Let ook op de ROEPERS. Zoals La Cantina in de Schop! Zij voelen zich anders dan andere horecazaken of Kantines van voetbalverenigingen en duiken meteen op op Social Media....niet verstandig en mijn inziens geen extra steun tov anderen!
- Let op elkaar en geef elkaar de ruimte ook na corona
- Lint om stadspark vond ik akelig. Ik had liever begeleide jeugdactiviteiten gezien
- Lokale overheid lijkt zich erg afzijdig te houden. Meer doen om ondersteuning op lokaal niveau kenbaar te maken. Als crisis langer gaat duren ontstaan er noden. Lokaal bestuur dient zich daar op voor te bereiden.
- Maak een brede analyse van de problemen in Asten en geef dan gericht steun. Niet van te voren iets populair roepen.
- Maakt de markt auto vrij
- Meer aandacht voor arme mensen die door coronacrisis nog dieper in de problemen zijn gekomen
- Meer afstand scheppen bij Plussupper
- Meer betrokkenheid tonen naar de bedrijven toe die een complete lockdown hadden in deze periode wat zeer zwaar was.
- Meer voorlichting over de situatie in Asten
- Minder star mee om gaan met de regels
- Muziek in cafe zachter en kan praten op 1.50 mtr afstand
- Niet echt een idee wat Asten doet?
- Nu horeca weer open is en terrassen ruimer zijn centrum afsluiten voor verkeer. Schandelijk dat auto's door centrum rijden en voetgangers bijna over de tenen rijden. Ronduit belachelijk. Waarom moet dit? Parkeerplaatsen in en rond het centrum zijn er meer dan voldoende
- Ondersteun de verenigingen van de gemeente voldoende, zodat het sociale aspect echt door kan gaan in de gemeente!
- Ondersteun via subsidie de actie koop lokaal, kijk waarmogelijk lokale ondersteuning noodzakelijk is.
- Onroerend zaak belasting is hoog en het gras voor het bedrijf wordt nog eens niet gemaaid. Geen
- Op tv klagen ondernemers dat klanten geen afstand houden, mijn ervaring is dat juist diegene met gele hesjes en vakkenvullers er geen rekening mee houden en rakelings langs winkelende mensen lopen
- Ophouden met die flauwekul

- Organiseer veilige evenementen. Zorg vooroverhing in he5 dorp.
- Parken
- Probeer maatschappelijke organisaties, verenigingen en stichtingen financieel te helpen door te kijken waar de gemeente iets voor hen kan betekenen, b.v. verlaging OZB, huren ..
- Probeer via andere kanalen in te krijgen. Al is het maar een enkele vraag, krijg je een breder
- Reclame belasting dit jaar niet in rekening brengen
- Signaleer in een vroeg stadium mensen met geldproblemen
- Snellere verwerking aanvragen Tozo. Duurt héél erg lang!
- Sociale isolatie is niet goed
- Sta als gemeente aub open voor andere, nieuwe initiatieven van ondernemers, vooral de kleinere, om op een andere creatieve manier in hun eigen inkomsten te kunnen blijven voorzien
- Steun van de gemeente voor ondernemers die kopje onder dreigen te gaan is zeer belangrijk
- Stimuleer de samenwerking tussen burgerinitiatieven. Zorg voor "smeermiddelen"
- Stop de 1.5m waanzin
- Terrassen nog meer uitbreiden
- Terrassen uitbreiden op pleinen zonder kosten voor de uitbaters
- Verbied die flesjes desinfectie bij supermarkten. Desinfectie werkt niet bij virussen en honderden mensen per dag raken dat flesje aan. Dit verergert de situatie!
- Verdeel eventuele subsidies door gemeente gelijkmatig zodat iedereen tot zijn recht komt.
- Vergeet niet dat ondernemers vaak hadden kunnen sparen om het langer vol te houden. Laat Astenaren niet de dupe zijn van ondernemers die nemen als het goed gaat en willen krijgen als het niet goed gaat
- Vergroten van samenhang(werking) naar buiten (met omliggende gemeenten)
- Verlaag belastingen en heffingen voor middenstand en horeca, laat de Markt over aan de horeca en weer auto's
- Vermijd Verdere uitbreiding veestapel
- Vier successen en geef deze voorbeelden extra aandacht
- Voor jongeren meer vrijheid
- We hebben het sterke vermoeden dat er met twee maten gemeten wordt, dit kunnen we beargumenteren aan de hand van voorbeelden en de combinatie wat collega's doen. We zouden dit graag willen toelichten. Zo ook het verschil tussen de handhaving.
- We moeten alert zijn op hygiëne en contacten maar zeker niet overdrijven
- Zeer snel overleg over de papier prijzen via Jong Nederland
- Zie opmerkingen van de toelichtingen, deze zijn ook voor Asten inpasbaar. Ik ben niet pessimistisch, ik maak me zorgen om het welzijn van onze kleinkinderen.
- Zie toelichting
- Zie vorige
- Zorg voor extra psychische hulpverlening binnen het dorp en zonder lange intake of verwijzingen - voor alle kwetsbare groepen.
- Zorgen over de voedselbank.

Top:

- Aanpak Albert Heijn Asten op het hoogtepunt van de crisis
- Aanpak van de winkeliers
- Actie Lokaal winkelen
- Alle astenaren houden zich prima aan de regels
- Alles goed geregeld!
- Asten koop lokaal
- Betrokken ambtenaren zijn goud waard
- Bewondering zoals deze ingrijpende periode geregeld was/is. Dank aan allen.
- Blijf thuis als je je niet goed of niet gezond voelt
- Compliment aan alle zorgmedewerkers in wat voor instelling dan ook.
- Compliment voor de gemeente dat ze TIP hiervoor inzet!
- Complimenten voor de zorgmensen
- Contacten in kleinere kring zijn miz mogelijk
- Dat de intentie van de politiek aanwezig was om tegemoetkomende maatregelen te treffen.
- Dat er toch veel wordt gedaan ,bv een bloemetje voor de ouderen enz
- De echte ondernemer werd zichtbaar.
- De gemeente en ondernemers doen hun best om het centrum aantrekkelijk te houden.
- De gemeente is geen uitblinker
- De komborden 👍
- De ondernemers hebben fantastisch werk geleverd
- De overheid (Rutte en collega's) doen het goed voor de samenleving
- De rol van Het Peelbelang als laagdrempelig medium.
- De samenwerking van de horeca en de gemeente vind ik heel positief
- De stimulering van de steun lokaal actie
- Deze enquête en uitbreiding van de terrassen
- Dienstdoend ambtenaar was goed bereikbaar bij vragen en gaf uitgebreid en juiste informatie
- Duidelijke communicatie op social media van de gemeente
- Durf tijdig besluiten te nemen zoals afsluiten Ploegmakers park
- Een compliment dat men in Asten zonder zonder grote ontevredenheid,deze crisis doorstaan heeft.De rust en stilte op bepaalde dagen waren overweldigend!
- Er is op alle fronten goed gehandeld. Het wordt nu wel tijd om langzaamaan weer alles open te gooien en te normaliseren.
- Extra ruimte voor terras
- Fijn dat de zaalhuurcontract met terugwerkende kracht op 1 april kon worden opgezegd om op die manier tegemoet te komen in de kosten
- Flexibele houding van burgers en gezag, asten gedraagt zich top!
- Geef voorbeeld door het werk door te laten gaan ipv alleen thuiszitten of werken. Vele mensen moeten dagelijks naar werk of kantoor. Dit is geen misdaad.
- Gemeente Asten werkt denkt goed mee voor horeca ondernemers.. hartelijk dank daarvoor
- Gemeente heeft goed geholpen, stond klaar voor vragen
- Gezamenlijkheid: zeker de eerste weken/maanden hield iedereen zich heel goed aan alle afspraken. Gevoel van "we doen dit samen"
- Goed dat burgers erbij worden betrokken.
- Goede actie, de stempelactie!!!
- Goede afstemming met horeca (terrassen); snelle besluitvorming over opstarten verenigingsleven + feedback op protocol
- Goede communicatie op social media over controle BOA's en andere zaken, blijven doen of zelfs meer; is fijn om te kunnen volgen
- Ik ben blij dat ik in een dorp en niet in een stad woon

- Ik sprak kort op een van mijn spaarzame wandelingen in het bos onze burgemeester, De Vos. Die man verdient een groot compliment voor zijn menselijke betrokkenheid! Ik ga hem zeker missen als burgervader.
- Ik vind het top dat horeca ondernemers meer terrasruimte krijgen. Ook het initiatief koop lokaal vind ik super
- In deze Corona tijd lag er minder vuil op straat, ik ben lid van SAS
- In winkels is het goed geregeld
- Koop lokaal actie.
- Leef gezond.
- Meer groen bossen in asten
- Muziek in de Klas graag meetellen met de subsidie
- Ontzettend knap hoe veel ondernemers door zijn gegaan en creatief zijn geweest tijdens de crisis. ook de gemeente heeft duidelijke richtlijnen opgesteld, parken afgesloten waar nodig, alleen maar positief!
- Op straat letten mensen meer op om afstand te nemen
- Opzetten van de actie Koop Lokaal Asten, aandacht in de media
- Regelmatige brief van de burgemeester geeft de betrokkenheid van de gemeente weer.
- Sluiten (tijdelijk) van het park omdat een aantal mensen hun verantwoordelijkheid niet namen
- Super goed dat jullie in Asten investeren. Het is super belangrijk dat de kern goed blijft.
- Top hoe alle winkels alles geregeld hebben voor hun klanten!
- Veel inwoners volgen de richtlijnen goed op
- Verruimen mogelijkheden voor ondernemers in Asten, mee promoten lokaal doorbazen etc
- Voor de mantelzorgers. De ondernemers. De gedwongen thuiswerkers. De jonge gezinnen die thuis moesten werken, hun kinderen les geven en soms nog voor zieke ouder moesten zorgen.
- Voor de ondernemers blijf investeren in de veilig winkelen.
- Winkeliers die helpen schoonmaken van winkelwagens
- Wordt meer begrip opgebracht voor de samenleving als geheel

Toelichting

- Betere handhaving op de regels: nu er wat minder beperkingen zijn menen veel mensen maar óók ondernemers dat alles weer mag!
- Heb geen idee wie welk compliment toekomt.
- Het centrum van Asten is fijn om te komen en ziet er netjes uit, echter zijn sommige winkels te ver uit elkaar (kosten/baten overweging van huurders?). Wanneer je bij het Kompas bent geweest, ben je al snel geneigd om de auto te verzetten om naar de Midas te gaan. Eenerzijds omdat je overal kunt parkeren, anderszijds omdat je tussen de verschillende plekken loopt zonder iets te winkels. Denk aan looppad tussen Kompas/Midas en het stuk tussen Midas/Aldi is lawaaiig en druk/gevaarlijk de automobilisten merken de oversteekplaats vaak niet.
- Ik hoop dat mensen gemerkt hebben dat eten ,snoepen drinken, fruit eten gezelliger is om samen thuis te doen. Dan geniet je meer samen thuis en ook langer. Zo komt er minder op straat te liggen, snoep papier, friet en broodzakjes, lege flesjes en blikjes en Mac Donald, bekers zakken en doosjes,!!!! doe je er langer mee
- Onduidelijke vraag; aan wie zijn deze gericht?

3. TipAsten

Mensen hebben vaak hun mening klaar. Ze zijn voor of tegen een nieuw idee dat opborrelt in de samenleving.

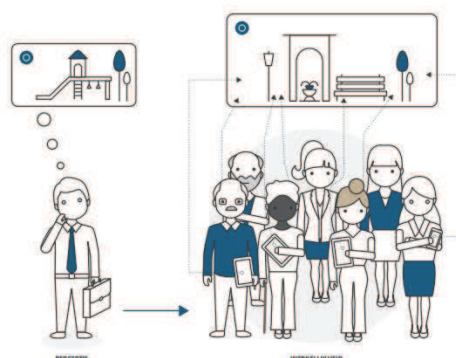
Onderzoeksbureau Toponderzoek wil de betrokkenheid van de inwoners van Asten vergroten. Via het panel TipAsten kunnen alle inwoners in de gemeente Asten hun mening kenbaar maken over onderwerpen die leven in hun samenleving. Ze geven raad, tips, om een gemeenschappelijk vraagstuk aan te pakken.

Aan de hand van deze marktinformatie (marktonderzoek) kunnen onder andere ondernemers, belangenverenigingen, politici en ambtenaren onderbouwde keuzes maken. Kijk hier voor de mogelijkheden.

Op www.tipasten.nl kan iedereen een [aanmeldingsformulier](#) invullen. Van tijd tot tijd worden deelnemers gevraagd naar hun mening over actuele onderwerpen.

De deelnemers zijn en blijven anoniem en kunnen per onderzoek zelf beslissen of meedoen. Ze zijn niets verplicht. Het invullen van een enquête duurt slechts enkele minuten en de onderwerpen zijn sterk afhankelijk van de actualiteit.

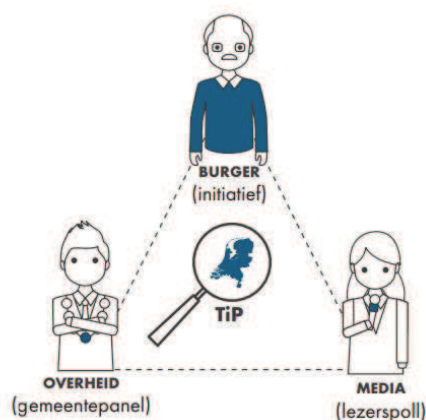
TipAsten is een gemeenschapspanel, opgezet vanuit de gemeenschap. Heeft u marktonderzoeksvragen of andere vragen over burgerraadplegingen, dan kunt u deze altijd stellen aan enquete@toponderzoek.com. Het is ook mogelijk om zelf onderwerpen aan te dragen voor de lokale peilingen.

Lees hier meer over de [TIP-methodiek](#).

TipAsten maakt het gemakkelijk om zonder veel moeite je zegje te doen! En om snel marktinformatie op te halen over Asten en omgeving.

Zie eerdere [onderzoeksresultaten](#), waaronder 'Glasvezel', 'Stemmen' en 'Veiligheid en criminaliteit'.

4. Toponderzoek

Toponderzoek is een Horsters no-nonsense bedrijf, dat sterk is in het **raadplegen van meningen**. In een mondige wereld waarin men direct resultaat wil zien, is het raadplegen van meningen / ervaringen / beleving van belang om te overleven.

Onze **professionele en flexibele** medewerkers hebben **interesse** voor uw onderzoeksvraag om de beleving en inzichten vanuit de maatschappij regulier zichtbaar te maken. Door een **transparant** inzicht in hetgeen leeft en speelt onder burgers / bestuurders / politici, levert dit beter beleid en meer draagvlak op. Tips worden aangeleverd. Tevens toetst u of ingezette acties resultaat hebben.

Toponderzoek faciliteert dit proces als onafhankelijk onderzoeksbureau TIPTOP voor u. Het onderzoeksbureau heeft de beschikking over eigen TIP-burgerpanels (landelijk > 60 burgerpanels) en het overheidspanel Overheid in Nederland.

Blijf op de hoogte via de Topletter.

Toponderzoek
Expeditiestraat 12
5961 PX Horst

www.Toponderzoek.com
enquete@toponderzoek.com
085-4860100

Toponderzoek is lid van MOA.